

ZAŁOŻENIA PROJEKTU USTAWY O SYSTEMIE INFORMACJI OŚWIATOWEJ

CZEŚĆ I

- 1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych oświatowych**
 - 1.1. Cele, organizacja i zasady działania obecnego Systemu Informacji Oświatowej**
 - 1.2. Ograniczenia i niedogodności funkcjonowania obecnego Systemu Informacji Oświatowej**
- 2. Aktualny stan prawny**
- 3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy**
 - 3.1. Zmiana organizacji SIO**
 - 3.2. Zmiana zasad działania SIO**
- 4. Możliwość podjęcia alternatywnych środków w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy**
- 5. Podmioty, na które ma oddziaływać projektowana ustawa**
- 6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia**

CZEŚĆ II

- 1. Zakres podmiotowy projektowanej ustawy**
- 2. Zakres przedmiotowy projektowanej ustawy**
- 3. Rozstrzygnięcia dotyczące spraw merytorycznych w projektowanej ustawie**
 - 3.1. Organizacja i zasady działania SIO**
 - 3.2. Zakres przedmiotowy danych gromadzonych w bazie danych SIO**
 - 3.2.1. Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych - dane o publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oświatowych
 - 3.2.2. Rekordy dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków; rekordy nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych; pozostałe dane dotyczące szkół i placówek oświatowych
 - 3.2.2.1. Rekordy dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków
 - 3.2.2.2. Rekordy nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych
 - 3.2.2.3. Pozostałe dane dotyczące szkół i placówek oświatowych oraz dane dotyczące pozostałych podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych
 - 3.3. Dostęp do danych przetwarzanych w SIO, w tym dostęp do danych osobowych**
 - 3.3.1. Podmioty zobowiązane do przekazywania danych (danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych) do bazy danych SIO
 - 3.3.2. Podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z rejestru PESEL i danych dziedzinowych
 - 3.3.3. Podmioty uprawnione do pozyskiwania danych dziedzinowych (odpersonalizowanych)
 - 3.3.4. Podmioty uprawnione do pozyskiwania raportów
 - 3.4. Administrator danych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych**
 - 3.5. Bezpieczeństwo SIO**
 - 3.6. Korygowanie nieprawidłowości**
 - 3.6.1. Nieprawdziwe dane

3.6.2. Wielokrotne notowanie w bazie danych SIO tożsamego numeru PESEL dziecka, ucznia, słuchacza lub wychowanka

3.7. Nadzór nad SIO ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

3. 8. Archiwizacja danych

4. Upoważnienia do wydania aktów wykonawczych do projektowanej ustawy

5. Odpowiedzialność karna w zakresie działań uregulowanych projektowaną ustawą

6. Wpływ projektowanej ustawy na dotychczasową praktykę w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych oświatowych

7. Przepisy dostosowujące

8. Przepisy przejściowe

9. Przewidywany termin wejścia w życie projektowanej ustawy

CZEŚĆ III

1. Wpływ projektowanej ustawy na:

1.1. Sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

1.2. Rynek pracy

1.3. Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

1.4. Sytuację i rozwój regionalny

2. Wyniki konsultacji społecznych

CZEŚĆ I

1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych oświatowych

1.1. Cele, organizacja i zasady działania obecnego Systemu Informacji Oświatowej

System Informacji Oświatowej, dalej „SIO”, wdrożony na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273), dalej „ustawa”, funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2005 r. W SIO gromadzone są zbiory danych o szkołach i placówkach oświatowych; uczniach, słuchaczach, wychowankach oraz absolwentach; nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach; spełnianiu obowiązku nauki. Celem SIO jest gromadzenie i przetwarzanie danych niezbędnych do prowadzenia polityki oświatowej państwa, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz do usprawniania finansowania zadań oświatowych.

Do 2006 roku dane statystyczne dotyczące oświaty gromadzone były zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej, ustalonym corocznie w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów. Dane o oświacie zbierane były przez Główny Urząd Statystyczny, dalej „GUS”, na formularzach serii „S”¹⁾ oraz przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na formularzach serii „EN”²⁾. Potrzeba utworzenia SIO związana była z postępem technicznym w dziedzinie narzędzi informatycznych, dzięki którym stało się możliwe, aby dane statystyczne zbierane tradycyjnymi metodami zastępować danymi z systemów informacyjnych administracji publicznej (dane administracyjne³⁾) w obszarach, w których badania statystyczne mają charakter badań pełnych (tj. obejmujących wszystkie podmioty danego obszaru tematycznego - tak jest w obszarze edukacji). Uchwalenie ustawy umożliwiło Ministerstwu Edukacji Narodowej gromadzenie w celach administracyjnych danych z zakresu oświaty.

Dane zbierane w SIO są używane do celów kreowania polityki oświatowej oraz racjonalizowania wydatkowania środków publicznych na oświatę. Dane zbierane w SIO stanowią podstawę dla m.in. wyliczania wysokości części oświatowej subwencji ogólnej,

¹⁾ Formularze serii „S” dotyczyły działalności publicznej w obszarze oświaty.

²⁾ Formularze serii „EN” dotyczyły zatrudnienia, wypadków uczniów, wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, liczby uczniów w szkołach.

³⁾ Zgodnie z definicją zawartą w art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.).

kształtowania wynagrodzeń nauczycieli oraz przygotowywania analiz, opinii i informacji dla Sejmu RP oraz organów administracji państwowej. Na podstawie danych pochodzących z SIO, GUS opracowuje publikacje statystyczne z obszaru oświaty oraz przekazuje dane o polskiej oświacie do statystyki międzynarodowej.

SIO obejmuje bazy danych oświatowych prowadzone w postaci elektronicznej za pomocą oprogramowania zgodnego z wymaganiami określonymi w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, które nieodpłatnie udostępnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Na podstawie ustawy szkoły i placówki oświatowe⁴⁾ prowadzą bazy danych oświatowych w zakresie wskazanym w ustawie. Ponadto ustawa określa zakres danych gromadzonych w SIO przez jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek, gminy, powiaty oraz samorzady województw, ministrów będących organami prowadzącymi szkoły, Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgowe komisje egzaminacyjne, kuratorów oświaty i specjalistyczne jednostki nadzoru oraz inne organy sprawujące nadzór pedagogiczny, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Ustawa przewiduje wieloszczeblową organizację przekazywania danych w SIO, polegającą na tym, że publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe⁵⁾, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej, Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz okręgowe komisje egzaminacyjne, w określonych terminach, przekazują dane z prowadzonych przez siebie baz danych oświatowych odpowiednio jednostkom samorządu terytorialnego⁶⁾, właściwym ministrom, kuratorom oświaty albo ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. Właściwi ministrowie w określonych terminach przekazują otrzymane dane ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, natomiast jednostki samorządu terytorialnego - kuratorowi oświaty. Następnie kuratorzy oświaty scalają otrzymane dane i przekazują je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. W konsekwencji powyższego rozwiązania, dane pochodzące z baz danych prowadzonych przez szkoły, placówki oświatowe i pozostałe wymienione jednostki, które otrzymuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, są wynikiem procesu przekazywania danych (scalania)

⁴⁾ Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, przez szkoły i placówki oświatowe należy rozumieć jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 pkt 1-7, 9-11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁵⁾ Obecnie 51 695 szkół i placówek oświatowych.

⁶⁾ Obecnie 2 808 jednostek samorządu terytorialnego.

prowadzonego w określonych terminach za pośrednictwem poszczególnych szczebli odpowiednich użytkowników SIO. Ustawa nakłada na podmioty prowadzące bazy danych obowiązek sprawdzania kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w bazach. Dane w bazach danych oświatowych są aktualizowane i przekazywane w systemie wieloszczeblowym każdego roku według stanu na dzień 31 marca, 10 września i 30 września, a w odniesieniu do niektórych placówek – według stanu na dzień 10 października.

Przekazywanie danych w SIO, zgodnie z wieloszczeblową organizacją, następuje w postaci dokumentu elektronicznego, przez transmisję danych lub za pomocą informatycznych nośników danych z aktualnego oprogramowania, oraz w formie papierowej, tj. w formie zestawienia zbiorczego potwierdzonego podpisem upoważnionej osoby.

1.2. Ograniczenia i niedogodności funkcjonowania obecnego Systemu Informacji Oświatowej

Postęp techniczny w dziedzinie gromadzenia danych w systemach teleinformatycznych, jaki nastąpił od 2005 r., spowodował, że rozwiązania dotyczące organizacji i zasad działania SIO zawarte w obowiązującej ustawie w istotny sposób ograniczają korzystanie z możliwości, jakie stwarzają nowoczesne technologie gromadzenia i przetwarzania danych w systemach teleinformatycznych. W konsekwencji, ograniczone funkcje obecnego SIO powodują, że jest on narzędziem nie tylko nieefektywnym z punktu widzenia prowadzenia polityki oświatowej państwa, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz zwiększania efektywności finansowania zadań oświatowych, ale również jest narzędziem niewychodzącym naprzeciw współczesnym potrzebom zarządzania oświatą na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

W wieloszczeblowej organizacji przekazywania danych w obecnym SIO nie jest możliwe uzyskanie aktualnych, w dowolnym momencie, danych z określonego zakresu, dotyczących całego kraju. Jednocześnie zawarte w ustawie rozwiązania dotyczące zbierania danych zbiorczych w znaczącym stopniu ograniczają możliwości przeprowadzania analiz danych. Rzetelne i kompletne analizy są możliwe na danych jednostkowych, a gromadzenie zagregowanych danych obarczone jest wysokim ryzykiem błędu w zakresie prawdziwości. Należy podkreślić, że nowoczesne narzędzia analityczne w obecnym stanie rozwoju technologicznego są podstawowymi instrumentami służącymi do zdobywania wiedzy niezbędnej do prowadzenia efektywnej polityki oświatowej na poziomie centralnym,

regionalnym i lokalnym. Wyposażenie SIO w odpowiednie narzędzia analityczne umożliwiłoby ponadto organom prowadzącym skuteczną weryfikację poprawności danych wprowadzonych do SIO przez szkoły i placówki. Warto zaznaczyć, że obecnie obowiązek weryfikowania, przez jednostki samorządu terytorialnego i kuratoria oświaty, danych zgromadzonych w SIO jest realizowany w niedostatecznym stopniu ze względu na brak możliwości zastosowania nowoczesnych narzędzi do takiej weryfikacji.

W obecnym SIO przetwarzane są dane obarczone wysokim ryzykiem błędu w zakresie poprawności i prawdziwości. Stosowanie obecnego mechanizmu weryfikacji prawdziwości danych nie jest skuteczną metodą poprawy jakości danych w SIO. Wykrycie błędu w danych źródłowych wiąże się każdorazowo z czynnością wprowadzenia przez uprawnione podmioty poprawek, a następnie powstaje konieczność ponownego przesłania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania pełnego zbioru danych zgodnie z wieloszczeblowym sposobem ich przekazywania. Weryfikacja zgromadzonych danych oraz korygowanie wykrytych błędów są skomplikowane i czasochłonne.

Obowiązujące regulacje prawne określające organizację i zasady działania SIO utrudniają skuteczne kontrolowanie kompletności zbieranych danych. System nie jest wyposażony w efektywne narzędzia sprawdzania, czy wszystkie szkoły i placówki oświatowe dostarczyły do SIO zestawienia zbiorcze. W praktyce nie można stwierdzić czy szkoła lub placówka oświatowa, która nie przekazała zestawienia zbiorczego, została zlikwidowana, czy też nie wywiązuje się z nałożonych na nią obowiązków związanych z funkcjonowaniem SIO.

Istotną negatywną cechą obecnego SIO jest to, że ustawa nakładając na szkoły i placówki oświatowe określone obowiązki związane z funkcjonowaniem SIO, nie daje tym jednostkom w zamian żadnych korzyści w postaci wykorzystywania SIO do celów zarządzania. Umożliwienie przeprowadzania operacji analitycznych na danych zgromadzonych w bazach danych oświatowych prowadzonych przez poszczególne szkoły i placówki oświatowe wiązałoby się bowiem z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów na zakup oprogramowania. System nie jest również wyposażony w możliwość generowania raportów na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych oświatowych prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które mogłyby być automatycznie udostępniane dyrektorom szkół i placówek oświatowych.

Obecna ustawa przewiduje tworzenie zbiorów danych o uczniach, słuchaczach, absolwentach i wychowankach w ujęciu zbiorczym⁷⁾, opisującym działalność szkół i

⁷⁾ Obecnie 920 887 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, 5 350 336 uczniów oraz 601 803 słuchaczy.

placówek oświatowych, do których uczniowie i słuchacze uczęszczają. Odejście od zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych na rzecz gromadzenia danych jednostkowych w pierwszym rzędzie zagwarantuje rzetelność i kompletność danych zgromadzonych w nowym SIO. Proponowany w projekcie zakres przedmiotowy gromadzonych w SIO danych jednostkowych jest uzasadniony nie tylko szerokimi potrzebami związanymi z koordynowaniem i realizowaniem polityki oświatowej państwa przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w tym z podnoszeniem poziomu i upowszechnianiem edukacji oraz planowaniem i wydatkowaniem środków publicznych na realizację zadań oświatowych, ale również poszczególnymi, konkretnymi celami związanymi z efektywnym realizowaniem zadań oświatowych, takimi jak, w szczególności, kontrolowanie przez szkoły i gminy spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki; organizowanie i przeprowadzanie sprawdzianu i egzaminów przez okręgowe komisje egzaminacyjne; polityka zatrudnienia i planowanie wydatków publicznych na wynagrodzenia nauczycieli na poziomie krajowym i lokalnym; procedura zatrudniania nauczycieli; awans zawodowy nauczycieli; nadawanie nauczycielom dodatkowych uprawnień - eksperta, o których mowa w art. 9g ust. 11 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.⁸⁾), rzeczoznawcy do spraw podręczników, o których mowa w art. 22a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹⁾), oraz egzaminatora, o których mowa w art. 9c ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - dalej „dodatkowe uprawnienia”, systemu naboru i rekrutacji do szkół oraz prowadzenie dokumentacji szkolnej.

Obecna organizacja i zasady działania SIO, przewidujące zbiorczy sposób gromadzenia danych o uczniach, uniemożliwiają ponadto przekazywanie niektórych danych do celów prowadzonej przez Eurostat statystyki Unii Europejskiej (np. danych o uczniach migrujących). Tworzenie statystyki dotyczącej edukacji w Unii Europejskiej odbywa się w ten sposób, że państwa członkowskie UE dostarczają regularnie, w terminach określonych przez Komisję (Eurostat), dane z dziedziny edukacji danego państwa. W celu

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458 i Nr 67, poz. 572.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273 i Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 115, poz. 791, Nr 80, poz. 542, Nr 181, poz. 1292, Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917 i Nr 216, poz. 1370, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250.

zagwarantowania międzynarodowej porównywalności danych oraz zapewnienia rozwoju pojęć i metod statystycznych, Komisja (Eurostat) współpracuje z Instytutem Statystycznym UNESCO (UIS), Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i innymi organizacjami międzynarodowymi. Statystyka UE dotycząca edukacji jest zatem tworzona w oparciu o system spójnych pojęć i porównywalnych danych, co umożliwia budowanie zintegrowanego europejskiego systemu informacji statystycznej na temat kształcenia, szkolenia i uczenia się. Państwa członkowskie UE przekazują informacje opisujące funkcjonowanie krajowych systemów kształcenia i szkolenia zgodnie z klasyfikacjami międzynarodowymi (np. zgodnie z klasyfikacją poziomów kształcenia – ISCED 97). Oznacza to, że dane przekazywane przez Polskę do celów statystyki międzynarodowej muszą być dostosowywane do wspólnych kategorii, co w niektórych przypadkach stwarza problemy ze względu na zakres gromadzonych w SIO danych oświatowych oraz sposób ich przetwarzania.

Dane o polskiej oświacie przekazywane są do statystyki międzynarodowej za pośrednictwem GUS. Przekazywane dane dotyczą wszystkich krajowych działań edukacyjnych podejmowanych w sferze edukacji publicznej i niepublicznej. Przekazywane dane dotyczą: liczby uczniów, studentów i słuchaczy z uwzględnieniem ich charakterystyki; uczniów, studentów i słuchaczy rozpoczynających naukę po raz pierwszy na danym poziomie edukacyjnym; absolwentów, świadectw i dyplomów; wydatków na edukację; kadry nauczycielskiej; nauki języków obcych; wielkości klas. Przekazywane dane obejmują wszystkich uczących się. Dane dotyczące szkół i placówek oświatowych objętych systemem oświaty GUS uzyskuje z SIO.

2. Aktualny stan prawny

Ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej określa cele, organizację i zasady działania Systemu Informacji Oświatowej, w tym terminy aktualizowania danych.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych (Dz. U. Nr 277, poz. 2746, z 2005 r. Nr 53, poz. 473 oraz z 2007 r. Nr 161, poz. 1141) określa szczegółowy zakres danych gromadzonych w bazach danych oświatowych, zakres danych

identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminy przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzory wydruków zestawień zbiorczych.

Program badań statystycznych statystyki publicznej ustalany corocznie przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia na podstawie art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.¹⁰⁾), określa dane statystyczne, które dla potrzeb statystyki publicznej są pobierane z SIO.

Projektowana materia nie jest objęta regulacjami prawa Unii Europejskiej. Na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 452/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. dotyczącego tworzenia i rozwoju statystyk z dziedziny edukacji i uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE L 145 z 4.06.2008, str. 227-233) Komisja (Eurostat) zbiera dane roczne dotyczące edukacji, które państwa członkowskie UE przekazują dobrowolnie. Za przekazywanie polskich danych statystycznych do organizacji międzynarodowych odpowiedzialny jest GUS.

3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

W związku z ograniczeniami i niedogodnościami funkcjonowania obecnego SIO zachodzi potrzeba zmiany zasad organizacji i działania SIO w celu utworzenia efektywnego narzędzia służącego zarządzaniu oświatą na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, prowadzeniu polityki oświatowej, usprawnianiu finansowania zadań oświatowych, sprawowaniu funkcji kontrolnych i nadzorczych nad oświatą, podnoszeniu jakości i upowszechnianiu edukacji.

3.1. Zmiana organizacji SIO

Obecna organizacja i zasady działania SIO, w kontekście postępu technicznego oraz upowszechnienia dostępu do Internetu, utrudniają korzystanie w pełni z możliwości, jakie stwarza nowoczesna technologia.

3.1.1. Struktura nowego SIO

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 166, poz. 1172.

Struktura nowego SIO będzie obejmowała bazę danych SIO oraz lokalne bazy danych SIO, a także zespół współpracujących ze sobą urządzeń, oprogramowania, procedur przetwarzania informacji i narzędzi programowych zastosowanych w celu przetwarzania danych, oraz infrastrukturę telekomunikacyjną. W bazie danych SIO, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, będzie zgromadzona zawartość lokalnych zbiorów danych SIO przekazanych z lokalnych baz danych (z wyjątkiem danych referencyjnych, tj. danych z rejestru PESEL), prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe¹¹⁾ (oraz inne jednostki organizacyjne systemu oświaty), oraz zbiorów danych stanowiący Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych, dalej „RSPO”. Taka dualistyczna struktura bazy danych SIO, obejmująca dane zgromadzone w RSPO jako części bazy danych SIO, oraz pozostałe dane zgromadzone w bazie danych SIO, będące odzwierciedleniem lokalnych zbiorów danych gromadzonych w lokalnych bazach danych, wynika z różnego charakteru danych gromadzonych w bazie danych SIO. RSPO obejmuje bowiem dane identyfikacyjne dotyczące szkół i placówek oświatowych (np. typ, nazwa oraz dane adresowe organów – prowadzącego i wprowadzającego dane do RSPO; data założenia; status publiczno-prawny jednostki - szkoła lub placówka oświatowa publiczna, szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej, szkoła lub placówka oświatowa niepubliczna; etapy edukacyjne realizowane w jednostce, itd.), które mogą być powszechnie dostępne, a zatem nie wymagają szczególnej ochrony w związku z ich przetwarzaniem w systemie teleinformatycznym. Z powyższego względu przyjęto również, że dane do RSPO będą przekazywane w trybie on-line (również przez przeglądarkę internetową). Stwierdzić natomiast należy, że pozostałe dane gromadzone w bazie danych SIO, będące danymi dotyczącymi uczniów i nauczycieli (oraz inne dane dotyczące szkół i placówek oświatowych, a także dane dotyczące innych jednostek organizacyjnych systemu oświaty, w odniesieniu do których brak jest przesłanek uzasadniających ich ujawnienie) – są (lub mogą być) danymi osobowymi w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.¹²⁾). W celu zagwarantowania bezpieczeństwa przetwarzania powyższych danych stwierdzono konieczność utworzenia lokalnych baz danych, z których podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy

¹¹⁾ Przez szkoły i placówki oświatowe należy rozumieć jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 pkt 1-7, 9-11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także szkoły i placówki w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238.

danych SIO - tj. w szczególności szkoły i placówki oświatowe, organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, kuratoria oświaty, okręgowe komisje egzaminacyjne i Centralna Komisja Egzaminacyjna - będą przekazywać dane dotyczące uczniów i nauczycieli (oraz niektóre dane dotyczące szkół i placówek oświatowych, a także dane dotyczące innych jednostek organizacyjnych) do bazy danych SIO. Można zatem powiedzieć, że baza danych SIO będzie odzwierciedleniem lokalnych baz danych, z wyłączeniem danych z rejestru PESEL, w odniesieniu do których nie przewiduje się replikacji w bazie danych SIO, lecz korzystanie z istniejącego publicznego rejestru PESEL.

3.1.2. Warunki techniczne przekazywania danych

Zmiana organizacji SIO ma na celu umożliwienie zastąpienia obecnej wieloszczeblowej, rozproszonej organizacji zbierania danych w ramach SIO, nową organizacją umożliwiającą przekazanie danych bezpośrednio ze szkół i placówek oświatowych do bazy danych SIO. Zmieni to rolę organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, na których nie będzie już spoczywać obowiązek „ręcznego” scalania danych.

Nowa organizacja SIO przewiduje przekazywanie danych z lokalnych baz danych SIO bezpośrednio do bazy danych SIO, tj. za pośrednictwem sieci Internet z komputera źródłowego do bazy danych SIO. Przewiduje się jednocześnie wprowadzenie warunku prowadzenia lokalnych baz danych SIO za pomocą oprogramowania zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z uwzględnieniem przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Natomiast dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych będą przekazywane do RSPO w trybie on-line (również przez przeglądarkę internetową). Należy podkreślić, że nie przewiduje się, aby w trybie on-line mogły być przesyłane dane osobowe uczniów i nauczycieli.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi warunki techniczne przekazywania danych do bazy danych SIO, mając na uwadze bezpieczne przesyłanie danych z komputera źródłowego w szkole, placówce oświatowej lub innej jednostce organizacyjnej - do bazy danych SIO. Warunki te powinny być wystarczające dla przesyłania danych przez całą dobę, we wszystkie dni tygodnia, za pośrednictwem sieci Internet. Automatyczne scalanie danych w bazie danych SIO umożliwi szybsze wykorzystanie ich do prowadzenia rozbudowanych analiz. Nowa organizacja SIO ma na celu umożliwienie skrócenia procesu

gromadzenia danych, docelowo prowadząc do możliwości szybszego aktualizowania raportów analitycznych służących zarządzaniu oświatą na wszystkich poziomach.

Nowym rozwiązaniem, w porównaniu z rozwiązaniami dotyczącymi obecnego SIO, jest umożliwienie pozyskiwania przez określone podmioty, w zakresie uzasadnionym wykonywanymi przez nie zadaniami oświatowymi, konkretnych zestawów danych z bazy danych SIO – w formie danych dziedzinowych albo raportów. Przewiduje się, że dane dziedzinowe będą pozyskiwane z bazy danych SIO bezpośrednio do lokalnych baz danych SIO, natomiast raporty (powstające z przetworzenia danych identyfikacyjnych i dziedzinowych odpersonalizowanych) - w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową). Ponadto przewiduje się możliwość pozyskiwania do lokalnych baz danych – za pośrednictwem SIO – określonych danych z rejestru PESEL, w zakresie uzasadnionym wykonywanymi zadaniami oświatowymi przez podmioty uprawnione do pozyskiwania tych danych.

3.1.3. Zakres przedmiotowy gromadzonych danych – RSPO, rekordy uczniów, rekordy nauczycieli

a) RSPO

Obecny sposób gromadzenia w SIO danych o szkołach i placówkach oświatowych zakłada identyfikację w systemie szkół i placówek oświatowych poprzez indywidualny opis poszczególnych jednostek, jednak nie gwarantuje to kompletności i poprawności zgromadzonych w SIO danych. Obecnie gromadzenie takich danych odbywa się w sposób uniemożliwiający sprawdzenie, czy dane przekazywane są przez wszystkie szkoły i placówki oświatowe zobowiązane do ich przekazywania. Powodem takiej sytuacji jest brak wykazu obejmującego wszystkie szkoły i placówki systemu oświaty. Ponadto okoliczność, że dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych są wprowadzane przez odpowiednie osoby wypełniające zestawienia zbiorcze, a nie pobierane z jednego zbioru referencyjnego, powoduje, że w obecnym SIO pojawiają się przypadki nieprawidłowego wprowadzenia tych danych do systemu.

Ponadto, chociaż formalnie wszystkie szkoły i placówki oświatowe powinny mieć swoje numery REGON, to w praktyce zdarza się, że ich nie posiadają. Nie zawsze mają je na przykład szkoły w zespole, a także szkoły niepubliczne, które posługują się numerem REGON organu prowadzącego. Co więcej, zdarza się, że kilka szkół niepublicznych

prowadzonych przez jeden organ prowadzący, dostarcza sprawozdania do SIO z tym samym numerem REGON.

Zmiana zasady działania SIO w odniesieniu do sposobu gromadzenia danych o szkołach i placówkach oświatowych polega na utworzeniu rejestru publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych, tj. RSPO, stanowiącego część nowej bazy danych SIO. W przypadku publicznych szkół i placówek oświatowych przewiduje się, że założenie szkoły lub placówki będzie skutkowało powstaniem obowiązku organu prowadzącego (jednostki samorządu terytorialnego, właściwego ministra) polegającego na wprowadzeniu danych tej szkoły lub placówki do RSPO. Natomiast w przypadku szkół i placówek oświatowych publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych, obowiązek taki będzie należał do, odpowiednio, organu wydającego zezwolenie na założenie publicznej szkoły lub placówki przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, o którym mowa w art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz organu prowadzącego ewidencję niepublicznych szkół i placówek, o którym mowa w art. 82 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. W przypadku niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli, placówek doskonalenia nauczycieli oraz kolegiów pracowników służb społecznych, organem wprowadzającym dane dotyczące powyższych jednostek do RSPO będzie odpowiednio minister właściwy do spraw oświaty i wychowania i samorząd województwa. Wprowadzenie do RSPO danych dotyczących szkoły lub placówki oświatowej nie będzie miało wpływu na prawne ukonstytuowanie się danej szkoły czy placówki oświatowej, będzie jedynie czynnością sprawozdawczą. Organy prowadzące publiczne szkoły i placówki oświatowe (a w przypadku publicznych szkół i placówek oświatowych, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych – organy zobowiązane do przekazywania danych do RSPO na wniosek organów prowadzących) będą miały obowiązek bieżącego aktualizowania danych dotyczących prowadzonych przez siebie szkół i placówek oświatowych objętych RSPO. W ten sposób ustanowienie RSPO zagwarantuje skuteczną kontrolę kompletności i poprawności danych o szkołach i placówkach oświatowych.

Zakres danych przekazywanych do RSPO, szczegółowo określonych w części II. 3.2.1 projektu, obejmuje, odpowiednio, w przypadku publicznej szkoły lub placówki - dane zawarte w akcie założycielskim, o którym mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o

systemie oświaty, i statucie szkoły lub placówki, w przypadku publicznej szkoły lub placówki prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – dane zawarte we wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, natomiast w przypadku niepublicznej szkoły lub placówki - dane zawarte w zgłoszeniu do ewidencji, o którym mowa w art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a ponadto dane niezbędne do nadania szkole lub placówce oświatowej numeru identyfikacyjnego REGON lub aktualizacji danych w rejestrze REGON przez GUS.

Po umieszczeniu w RSPO, każda szkoła i placówka oświatowa, dzięki współpracy z GUS, będzie niezawodnie identyfikowana w SIO poprzez numer identyfikacyjny REGON, co zapewni kompletność informacji i pozwoli uprawnionym podmiotom na łatwe pozyskiwanie danych z bazy danych SIO (np. okręgowym komisjom egzaminacyjnym). Pomioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO, z urzędu, przesyłają, za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP), do Głównego Urzędu Statystycznego dane niezbędne do nadania szkole lub placówce oświatowej numeru identyfikacyjnego REGON lub aktualizacji danych w rejestrze REGON.

RSPO będzie jawny, z wyjątkiem: numeru PESEL osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę oświatową; numeru identyfikacyjnego szkoły, stosowanego przez okręgowe komisje egzaminacyjne dla potrzeb sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; informacji dotyczących procentowego udziału własności w ogólnej wartości kapitału, typu jednostki prawa budżetowego, liczby pracujących - gromadzonych w RSPO wyłącznie w celu nadania numeru REGON, aktualizacji danych i wykreślenia z rejestru REGON. Dostęp do danych niejawnych zawartych w RSPO będą mieć wyłącznie podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO oraz GUS na potrzeby dokonywania wpisu w rejestrze REGON. Identyfikatorem danej szkoły lub placówki oświatowej w RSPO będzie jej numer REGON.

Zakres gromadzonych w nowym SIO danych o szkołach i placówkach oświatowych nie ulegnie zmianie w stosunku do zakresu danych gromadzonych w obecnym SIO. Jedynie w odniesieniu do niepublicznych szkół i placówek oświatowych zakres zbieranych danych ulegnie poszerzeniu o dane dotyczące liczby pracowników niepedagogicznych (pracownicy ekonomiczno-administracyjni, pracownicy stołówki i kuchni, pracownicy obsługi, pomoce nauczyciela, asystenci edukacji romskiej, pracownicy służby zdrowia: lekarze, lekarze dentyści, pielęgniarki, higienistka szkolna), a także o dane dotyczące kosztów wynagrodzeń tych pracowników. Dane te są niezbędne w celu oszacowania całkowitych kosztów

kształcenia i wychowania w Polsce. Posłużą one do uzupełnienia informacji o polskim systemie oświaty na potrzeby statystyki międzynarodowej (obecnie finansowanie oświaty w Polsce jest jednym z najłabiej opisanych wskaźników, ponadto dane przekazywane w wymienionych obszarach dotyczą wyłącznie szkolnictwa publicznego). Uzyskane informacje mogą również posłużyć do oceny zależności wyników kształcenia od ponoszonych kosztów na prowadzenie publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych.

b) rekordy uczniów i nauczycieli

Obecnie w SIO dane o uczniach są gromadzone w postaci zestawień zbiorczych, tj. zestawień zawierających informacje o liczbie uczniów opisanych według określonej cechy (np. płci, roku urodzenia, typów lub rodzajów szkół i placówek oświatowych, klas, itd.). Natomiast zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej dane o nauczycielach¹³⁾ są gromadzone w obecnym SIO w formule opisu indywidualnego nauczyciela identyfikowanego poprzez użycie numeru PESEL. Przetwarzanie danych dotyczących nauczycieli odbywa się w obecnym SIO w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL.

Zmiana, jaką się przewiduje w nowym SIO, będzie polegała na gromadzeniu w bazie danych SIO jednostkowych danych dotyczących uczniów i nauczycieli, będących danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Dane osobowe uczniów i nauczycieli, gromadzone w bazie danych SIO, proponuje się rozróżnić na dane identyfikacyjne (numer PESEL, nazwisko, imię) i dane dziedzinowe (inne dane dotyczące ucznia lub nauczyciela, np. miejscowość, w której uczeń mieszka, klasa, do której uczeń uczęszcza, zawód, którego się uczy, realizowanie indywidualnego programu lub toku nauki, stopień awansu zawodowego nauczyciela, itp.).

Przewiduje się, że dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe o poszczególnych dzieciach, uczniach, słuchaczach i wychowankach będą gromadzone w bazie danych SIO,

¹³⁾ Obecnie 658 628 nauczycieli. Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, bazy danych oświatowych szkół i placówek oświatowych, jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisji egzaminacyjnych, właściwego ministra oraz kuratora oświaty - zawierają zbiory danych o nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach pedagogicznych, obejmujące takie dane jednostkowe, jak: numer PESEL, płeć, rok urodzenia, formy i wymiar zatrudnienia, stopień awansu zawodowego, wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne, formy kształcenia i doskonalenia, sprawowane funkcje i zajmowane stanowiska, rodzaje prowadzonych zajęć albo przyczyny nieprowadzenia zajęć, staż pracy, wysokość wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników, oraz wysokość dodatków do wynagrodzenia. Przekazywanie tych danych jednostkowych z powyższych baz danych oświatowych do innych baz danych oświatowych następuje w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL (art. 6 ust. 5 ustawy).

w postaci odrębnych rekordów dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków, dalej „rekordy uczniów”, natomiast dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe o poszczególnych nauczycielach, wychowawcach, innych pracownikach pedagogicznych, osobach niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, doradcach zawodowych i dyrektorach niebędących nauczycielami - w postaci odrębnych rekordów nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych, osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami, dalej „rekordy nauczycieli”. Rekord ucznia i nauczyciela będzie identyfikowany w bazie danych SIO poprzez dane identyfikacyjne (numer PESEL oraz imię i nazwisko; w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL, np. cudzoziemców - identyfikator pomocniczy zawierający: nazwisko, imię (imiona), płeć, datę urodzenia, kraj pochodzenia i status cudzoziemca, zgodnie z art. 94a ust. 2 ustawy o systemie oświaty).

Ponieważ przewiduje się ustanowienie warunku przekazywania danych osobowych uczniów i nauczycieli (danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych) do bazy danych SIO wyłącznie za pośrednictwem lokalnych baz danych, należy stwierdzić, że lokalne bazy danych SIO zawierałyby rekordy uczniów i rekordy nauczycieli (a ponadto inne dane dotyczące szkół i placówek oświatowych, które nie są objęte RSPO, tj. dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi w danym roku szkolnym jest planowane rozwiązanie stosunku pracy, albo których stosunek pracy wygaśnie, dane o pracownikach niebędących nauczycielami, dane o organizacji i działalności placówek oświatowych, dane dotyczące finansowania prowadzenia szkół i placówek oświatowych).

Ponadto w lokalnych bazach SIO, w rekordach uczniów i nauczycieli, byłyby gromadzone niektóre dane objęte rejestrem PESEL (tj. drugie imię (imiona), data i miejsce urodzenia, płeć, obywatelstwo, a w przypadku uczniów także adres zameldowania na pobyt stały i adres zameldowania na pobyt czasowy). Dane te byłyby pozyskiwane do lokalnych baz danych SIO z rejestru PESEL za pośrednictwem SIO. Zgromadzone w lokalnej bazie danych SIO dane z rejestru PESEL nie będą przekazywane do bazy danych SIO. Gromadzenie danych z rejestru PESEL w lokalnej bazie danych ma na celu zapewnienie niezawodnego identyfikowania w SIO uczniów i nauczycieli, a ponadto w odniesieniu do uczniów – służy realizowaniu zadań oświatowych związanych z dokumentacją przebiegu nauczania, przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminów przez okręgowe komisje egzaminacyjne, wydawaniem świadectw, zaświadczeń i dyplomów przez okręgowe komisje egzaminacyjne, kontrolowaniem spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku

szkolnego i obowiązku nauki, natomiast w odniesieniu do nauczycieli – zadań związanych z zatrudnieniem nauczyciela.

W bazie danych SIO będą tymczasowo przechowywane dane z rejestru PESEL (tzw. kopia techniczna), dzięki czemu możliwe będzie pozyskanie danych z rejestru PESEL do lokalnych baz danych oraz generowanie raportów. Cechą charakterystyczną kopii technicznej będzie usuwanie z niej danych pochodzących z rejestru PESEL po każdorazowym wykonaniu zadań, do realizacji których dane te były niezbędne (tj. do potwierdzenia danych identyfikacyjnych lub przeprowadzenia operacji analitycznych w celu sporządzenia raportów). W tym scenariuszu system PESEL będzie wykorzystywany jako system referencyjny.

3.1.4. Rozwiązania służące zapewnieniu rzetelności i kompletności danych gromadzonych w bazie danych SIO (współpraca SIO z publicznymi systemami referencyjnymi)

Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informatycznych do usprawnienia przekazywania danych do bazy danych SIO ma na celu poprawę rzetelności i kompletności danych zgromadzonych w SIO.

Przewiduje się, że nowy SIO zostanie włączony do grupy systemów teleinformatycznych użytkowanych przez centralną administrację publiczną (np: PESEL, REGON, TERYT – tzw. systemy referencyjne). Dzięki możliwości wykorzystania danych zgromadzonych w centralnych rejestrach państwowych jako danych referencyjnych możliwe będzie zwiększenie stopnia poprawności i kompletności danych w bazie danych SIO np. poprzez wykrywanie i korygowanie błędów już na etapie wprowadzania danych do bazy danych SIO. Ponadto, umożliwienie wzajemnej współpracy między SIO a systemami referencyjnymi pozwoli zminimalizować zjawisko wielokrotnego wprowadzania tych samych danych do różnych systemów teleinformatycznych prowadzonych przez podmioty publiczne.

Współpraca SIO z systemami referencyjnymi będzie polegać na:

- współpraca SIO z rejestrem PESEL – m.in. generowaniu przez SIO zapytań do rejestru PESEL zawierających prośbę o potwierdzenie, czy podany przez SIO numer PESEL w połączeniu z imieniem i nazwiskiem istnieje w rejestrze PESEL,
- współpraca z rejestrem REGON - m.in. jednoznacznym identyfikowaniu szkół i placówek oświatowych w bazie danych SIO,

- współpraca z rejestrem TERYT - precyzyjnym określeniu w bazie danych SIO adresu szkoły lub placówki oświatowej, w szczególności poprzez zapisywanie w bazie danych SIO danych adresowych przy pomocy identyfikatorów jednostek podziału terytorialnego, miejscowości i ulic.

3.1.5. Waler analityczny nowego SIO – raporty

Spośród danych gromadzonych w nowym SIO, można wyróżnić dane będące danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, tj. dane objęte rekordami uczniów i nauczycieli, oraz raporty. Raporty będą miały charakter odpersonalizowany, tj. uniemożliwiający odczytanie danych osobowych. Przez „odpersonalizowanie danych” należy rozumieć wprowadzenie takich zmian do danych jednostkowych, aby nie było możliwe powiązanie danych źródłowych z konkretną osobą. Znaczenie tego pojęcia jest tożsamy ze znaczeniem pojęcia „anonimizacja”, o którym mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Raporty będą obejmowały dane powstające w procesie automatycznego zliczania (przetwarzania) odpowiednich danych jednostkowych (danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych) zawartych w bazie danych SIO. Jeżeli zaistnieje potrzeba stworzenia raportu wykorzystującego dane z rejestru PESEL, wówczas w bazie danych SIO będzie tworzona kopia techniczna zawierająca tymczasowo przechowane, konieczne w celu przeprowadzenia analizy, dane z rejestru PESEL, np. dane adresowe. Po wykorzystaniu do celów analitycznych danych z rejestru PESEL zawartych w kopii technicznej, dane z kopii technicznej będą usuwane.

Obecna organizacja SIO nie zawiera narzędzi analitycznych do przetwarzania danych zgromadzonych w SIO. Przewiduje się, że moduł analityczny, w jaki zostanie wyposażony nowy SIO, będzie umożliwiać generowanie raportów poprzez przetworzenie danych jednostkowych (identyfikacyjnych i dziedzinowych) odpersonalizowanych zgromadzonych w bazie danych SIO. W rezultacie szeroki krąg podmiotów realizujących określone zadania oświatowe (szkoły i placówki oświatowe, kuratoria oświaty, jednostki samorządu terytorialnego, właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe, Centralna Komisja Egzaminacyjna, okręgowe komisje egzaminacyjne, regionalne izby obrachunkowe w związku z art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, oraz izby rzemieślnicze w związku z przeprowadzanymi przez nie egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie), będzie miał dostęp do przekrojowych zestawień danych w formie

raportów dotyczących efektów kształcenia i zagadnień administracyjno-finansowych. Przewiduje się, że dane zbierane dotychczas w SIO będą wykorzystywane do tworzenia przekrojowych (wieloletnich) raportów zbiorczych łącznie z danymi zbieranymi w nowym SIO. Jednak nie wszystkie rodzaje raportów będzie można stworzyć w oparciu o dane z dotychczasowego i przyszłego SIO. Wynika to z odmiennego zakresu zbieranych danych. Do celów analitycznych, służących sporządzaniu raportów, można będzie jednak z powodzeniem wykorzystać dane tego samego rodzaju z obu zbiorów.

Należy podkreślić, że dzięki funkcji analitycznej nowego SIO istotnie poszerzony zostanie zakres wykorzystywania danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Raporty będą bowiem dostępne dla wszystkich użytkowników SIO, którzy mają obowiązek przekazywania danych do bazy danych SIO. Wydaje się, że szczególnie w przypadku jednostek samorządu terytorialnego dostępność raportów może istotnie wpływać na poprawę efektywności procesów zarządzania oświatą, w tym na kształtowanie polityki zatrudnienia, na poziomie regionalnym i lokalnym. Przewiduje się ponadto umożliwienie dostępu do raportów, do celów badawczych - uczelniom i innym podmiotom prowadzącym badania naukowe, oraz innym zainteresowanym podmiotom - do celów badawczych i komercyjnych. Planuje się również stworzenie możliwości pozyskiwania danych z bazy danych SIO, do celów rekrutacyjnych do uczelni, w zakresie obejmującym dane identyfikacyjne uczniów i dane dziedzinowe dotyczące wyników egzaminu maturalnego. Uczelnie będą pozyskiwać te dane na wniosek kandydata.

3.2. Zmiana zasad działania SIO

3.2.1. Cel gromadzenia danych jednostkowych i sposób ich przetwarzania

Zmiana zasady działania SIO polega na odejściu od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych o uczniach, na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych. Obecnie, zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, dane o uczniach są gromadzone w SIO w postaci zestawień zbiorczych, tj. zestawień zawierających informacje o:

- liczbie uczniów, słuchaczy, wychowanków opisanych według określonej cechy, m.in. płci, roku urodzenia, typów lub rodzajów szkół i placówek oświatowych, klas, oddziałów, profili kształcenia, zawodów, specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty, rodzaju zajęć, w których uczestniczą, wyników klasyfikowania i

promowania oraz ukończenia nauki w szkole lub placówce oświatowej, pozytywnych i negatywnych wyników egzaminu maturalnego i egzaminu dojrzałości, pozytywnych i negatywnych wyników egzaminów: potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, z nauki zawodu oraz z przygotowania zawodowego, spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego, rodzaju miejscowości, w której zamieszkują, odległości od miejsca zamieszkania do szkoły (zbiory danych o uczniach, słuchaczach, wychowankach oraz absolwentach).

Rozwiązanie polegające na gromadzeniu w SIO danych w formie zestawień zbiorczych skutkuje powstaniem sytuacji, w której w SIO są zgromadzone dane niejednokrotnie nierzetelne. Taka sytuacja wynika z konstrukcji obecnego mechanizmu gromadzenia danych w SIO. Polega on na „ręcznym” zliczaniu danych przez osoby zobowiązane do przekazywania danych do SIO i umieszczaniu w zestawieniach zbiorczych wartości liczbowych – wartości nierzadko nieprawdziwych (pomyłkowe dopisanie cyfry, opuszczenie cyfry, wpisanie danych w niewłaściwym miejscu tabeli). Obecną sytuację, w której dane zgromadzone w SIO obarczone są istotnym ryzykiem błędu, pozwoli wyeliminować wprowadzenie w nowej ustawie mechanizmu gromadzenia w bazie danych SIO danych jednostkowych o poszczególnych szkołach, placówkach oświatowych, uczniach i nauczycielach, identyfikowanych w bazie danych SIO przez, odpowiednio, numer identyfikacyjny REGON (identyfikator szkoły lub placówki oświatowej) i dane identyfikacyjne ucznia lub nauczyciela (numer PESEL oraz imię i nazwisko). Przewiduje się, że w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL (np. cudzoziemców), w bazie danych SIO tworzony będzie pomocniczy identyfikator, dalej „identyfikator pomocniczy”, obejmujący informację o nazwisku, imieniu (imionach), płci, dacie urodzenia, kraju pochodzenia i statusie cudzoziemca (zgodnie z art. 94a ust. 2 ustawy o systemie oświaty - dotyczy uczniów).

Dane szkoły lub placówki oświatowej będą wprowadzane do RSPO przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO. W tym celu do RSPO, będącego częścią bazy danych SIO, przekazywane będą dane identyfikacyjne szkoły lub placówki oświatowej oraz dane wymagane w związku z nadawaniem szkole lub placówce oświatowej numeru identyfikacyjnego REGON lub aktualizacją danych zawartych w rejestrze REGON (zakres danych jest określony w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej). W przypadku szkoły lub placówki oświatowej, która posiada już numer identyfikacyjny REGON, w następstwie przekazania danych do RSPO (w tym numeru identyfikacyjnego REGON), automatycznie generowany będzie wniosek o aktualizację

danych kierowany do rejestru REGON. Na podstawie wniosku będzie dokonywana weryfikacja przekazanych do RSPO danych oraz, w razie potrzeby, aktualizacja danych w rejestrze REGON. W sytuacji, gdy szkoła lub placówka oświatowa nie posiada numeru identyfikacyjnego REGON, w następstwie przekazania danych do RSPO automatycznie generowany będzie wniosek o wpis do rejestru REGON. Wpisanie szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON jednocześnie potwierdzi w bazie danych SIO wiarygodność danych identyfikacyjnych określonej jednostki. Proponowane rozwiązanie zapewni, że dane dziedzinowe dotyczące określonej szkoły lub placówki oświatowej, sukcesywnie następnie przekazywane do bazy danych SIO, będą przypisywane do jednostki, której dane identyfikacyjne zostały zweryfikowane z referencyjnym rejestrem REGON.

Numer identyfikacyjny REGON, jako identyfikator szkoły lub placówki oświatowej, będzie umożliwiał jednoznaczną identyfikację jednostki w bazie danych SIO oraz komunikację między SIO a rejestrem REGON. Numer identyfikacyjny REGON będzie także wykorzystywany w procesie aktualizowania danych zawartych w RSPO, procedurze potwierdzania danych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów prowadzących szkoły lub placówki oświatowe oraz w procesie przeprowadzania analiz na danych zgromadzonych w bazie danych SIO w celu sporządzania raportów.

Założenie rekordu ucznia lub nauczyciela w bazie danych SIO będzie natomiast dokonywane w następstwie zweryfikowania z rejestrem referencyjnym PESEL danych identyfikacyjnych ucznia lub nauczyciela przekazanych (wraz z danymi dziedzinowymi) przez podmiot zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO. Jednocześnie z weryfikacją danych z rejestrem PESEL będzie następowało pozyskanie, za pośrednictwem SIO, danych z rejestru PESEL do lokalnej bazy danych, w zakresie uzasadnionym zadaniami oświatowymi realizowanymi przez podmiot uprawniony do pozyskiwania tych danych. Przewiduje się, że w powyższy sposób zostanie zapewniona rzetelność zgromadzonych w bazie danych SIO danych identyfikacyjnych określonej osoby. Proponowane rozwiązanie zapewni, że dane dziedzinowe dotyczące określonej osoby, sukcesywnie następnie przekazywane do bazy danych SIO, będą przypisywane do osoby, której dane identyfikacyjne zostały zweryfikowane z referencyjnym rejestrem PESEL.

Posługiwanie się danymi identyfikacyjnymi ucznia lub nauczyciela będzie umożliwiało jednoznaczną identyfikację osoby w bazie danych SIO oraz komunikację między SIO a rejestrem PESEL. Dane identyfikacyjne ucznia i nauczyciela będą także służyły aktualizowaniu rekordów uczniów i nauczycieli przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz pozyskiwaniu konkretnych zestawów

danych z rejestru PESEL lub danych dziedzicznych przez podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

W rezultacie proponowane rozwiązania zagwarantują, że określone, wprowadzane sukcesywnie do bazy danych SIO przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych, dane dziedziczne dotyczące danej szkoły, placówki oświatowej, ucznia lub nauczyciela, zostaną każdorazowo przypisane zweryfikowanym uprzednio, co do prawdziwości, danym identyfikacyjnym danej jednostki lub osoby. W konsekwencji rozwiązanie to będzie stanowiło gwarancję rzetelności raportów powstałych z przetwarzania danych dziedzicznych (minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przetwarza w formule odpersonalizowanej dane zgromadzone w bazie danych SIO w celu sporządzania raportów).

Należy podkreślić, że na podstawie obowiązujących przepisów¹⁴⁾ dane osobowe poszczególnych uczniów, w szczególności takie, jak imię i nazwisko, numer PESEL (a także np. data i miejsce urodzenia ucznia, adres zamieszkania ucznia, nazwiska i imiona rodziców lub prawnych opiekunów i adresy ich zamieszkania), są gromadzone i przetwarzane w systemie oświaty przez określone podmioty w celach wykonywania przez nie określonych zadań oświatowych. Projektowana zmiana zasad działania SIO zakłada dostęp w systemie do danych osobowych uczniów i nauczycieli wyłącznie przez podmioty dotychczas uprawnione do przetwarzania tych danych. Pozostałe korzystające z SIO podmioty będą miały dostęp do raportów.

Należy zauważyć, że obecna organizacja SIO nie zawiera narzędzi analitycznych do przetwarzania danych zgromadzonych w SIO. Przewiduje się, że moduł analityczny, w jaki zostanie wyposażony nowy SIO, będzie umożliwiać automatyczne generowanie raportów poprzez przetworzenie danych jednostkowych (danych dziedzicznych) odpersonalizowanych zgromadzonych w bazie danych SIO. W rezultacie szeroki krąg podmiotów, realizujących określone zadania oświatowe, będzie miał dostęp do przekrojowych zestawień danych w

¹⁴⁾ *Vide* m. in. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 marca 2005 r. w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności (Dz. U. Nr 58, poz. 504, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 85, poz. 562, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. Nr 173, poz. 1072), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz.U. Nr 179, poz.1273).

formie raportów dotyczących m.in. efektów kształcenia i zagadnień administracyjno-finansowych.

3.2. 2. Zakresy i cele przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO

1) realizowanie polityki oświatowej państwa oraz planowanie i wydatkowanie środków publicznych na realizację zadań oświatowych

a) realizowanie polityki oświatowej państwa oraz nadzorowanie i koordynowanie wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych

Zgodnie z art. 21 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania koordynuje i realizuje politykę oświatową państwa i współdziała w tym zakresie z wojewodami oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty, a także nadzoruje i koordynuje wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, m.in. w sferze analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. W celu realizacji zadań nadzorowania i koordynowania nadzoru pedagogicznego, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności ustala podstawowe kierunki realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa oraz kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty (m.in. poprzez wydawanie wiążących kuratorów pisemnych wytycznych i poleceń).

Odstąpienie od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych o działalności szkół i placówek oświatowych oraz o uczniach, na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych, wiąże się z potrzebą wprowadzenia możliwości monitorowania efektów kształcenia w odniesieniu do danych jednostkowych poszczególnych szkół, placówek oświatowych i uczniów w celu dokonywania precyzyjnej i rzetelnej oceny jakości i efektywności kształcenia. Obecnie gromadzi się w SIO pewne dane o wynikach kształcenia (m.in. o wynikach klasyfikowania i promowania oraz ukończenia nauki w szkole lub placówce oświatowej pozytywnych i negatywnych wynikach egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, z nauki zawodu oraz z przygotowania

zawodowego), jednak zakres i sposób gromadzenia tych danych okazuje się niewystarczający dla szerokiej analizy efektów kształcenia. Otrzymanie pełnego obrazu efektów kształcenia jest bowiem możliwe dopiero w wyniku zastosowania zaawansowanych analiz statystycznych (np. analiza wariancji, metody korelacji i regresji) wykonywanych na danych jednostkowych dotyczących uczniów i nauczycieli powiązanych z danymi charakteryzującymi warunki kształcenia w poszczególnych szkołach i placówkach oświatowych. Nie bez znaczenia dla braku możliwości przeprowadzania szerokich analiz efektów kształcenia pozostaje dodatkowo obecna sytuacja, w której nie ma możliwości wymiany danych między bazami danych prowadzonymi przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgowe komisje egzaminacyjne a SIO. Należy bowiem mieć na uwadze, że Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne prowadzą obecnie własne, odrębne od SIO, bazy danych gromadzące dane indywidualne o uczniach niezbędne do organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dalej „sprawdzian i egzaminy”. Dane te jednak pozostają niedostępne dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Scalenie w bazie danych SIO danych indywidualnych o uczniach gromadzonych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgowe komisje egzaminacyjne w połączeniu z wprowadzeniem zasady gromadzenia w bazie danych SIO danych jednostkowych o uczniach, w formie rekordów poszczególnych uczniów, stworzy możliwość dokumentowania kompletnej ścieżki edukacyjnej poszczególnych uczniów. Innymi słowy, w bazie danych SIO gromadzone będą dane o uczniu od momentu założenia rekordu do momentu dokonania w rekordzie ostatniego wpisu. Takie rozwiązanie skutecznie umożliwi mierzenie efektywności kształcenia poprzez m.in. badanie tzw. edukacyjnej wartości dodanej (badanie, w którym wykorzystuje się indywidualne wyniki uczniów ze sprawdzianu i egzaminów na poszczególnych etapach edukacyjnych), a ponadto dane o wynikach kształcenia, poprzez przetwarzanie w bazie danych SIO, będą mogły być analizowane w kontekście szerokiego spektrum innych danych zgromadzonych w bazie danych SIO, tj. np. danych o warunkach kształcenia w danej szkole lub placówce oświatowej. W rezultacie proponowane rozwiązanie umożliwi wykorzystanie, do celów dokonywania analiz jakości kształcenia, danych o poszczególnych uczniach dostępnych z jednego źródła w postaci bazy danych SIO. Baza danych SIO stanie się zatem skutecznym narzędziem dla wykonywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania kompetencji, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, dotyczących nadzorowania i koordynowania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie analizowania i oceniania

efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. Reasumując, proponowane narzędzie w postaci bazy danych SIO, jest niezbędne dla efektywnego realizowania i koordynowania polityki oświatowej państwa przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, tj. trafniejszego prognozowania i planowania rozwoju systemu edukacji, a w konsekwencji - optymalizacji wydatkowania środków publicznych. Uwzględniając, że krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania raportów, powstałych z przetwarzania w bazie danych SIO danych jednostkowych (odpersonalizowanych), jest określony szeroko (obejmuje bowiem wszystkie podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO), proponowane rozwiązanie przyczyni się do efektywnego zarządzania oświatą na poziomie nie tylko krajowym, ale również lokalnym.

b) wydatkowanie środków publicznych na realizację zadań oświatowych - mechanizm podziału części oświatowej subwencji ogólnej

Minimalna wysokość kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w roku budżetowym została zagwarantowana przepisami art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539, z późn. zm.¹⁵⁾). Ponadto gwarancje zapewnienia właściwej wysokości środków finansowych na realizację zadań oświatowych wynikają z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz z art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela. Zgodnie z wymienionymi przepisami, środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek oświatowych, zagwarantowane są w dochodach budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa (art. 27 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego).

Na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określa corocznie, w drodze rozporządzenia, sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Uregulowany obecnie w rozporządzeniu Ministra

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1419 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 2, Nr 56, poz. 458, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664.

Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 (Dz. U. Nr 222, poz. 1756) sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej, uwzględniający zakres realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zadań oświatowych, obejmuje w szczególności:

- finansowanie wydatków bieżących (w tym wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi) szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, których prowadzenie stanowi zarówno zadania szkolne, jak i pozaszkolne;
- dotowanie publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych, realizujących zadania szkolne i pozaszkolne, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne;
- finansowanie zadań z zakresu dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym organizacji systemu doradztwa zawodowego;
- finansowania wydatków związanych z indywidualnym nauczaniem;
- dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz udzielaniem nauczycielom urlopów dla poratowania zdrowia;
- dofinansowania kształcenia uczniów niebędących obywatelami polskimi;
- finansowania dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych;
- finansowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w art. 71b ust. 2a ustawy o systemie oświaty.

Określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 konstrukcja mechanizmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej zakłada, że wysokość poszczególnych kwot składających się na część oświatową subwencji ogólnej dla każdej jednostki samorządu terytorialnego jest ustalana za pomocą finansowego standardu A, gdzie uwzględnia się w szczególności takie dane, jak: typ i rodzaj szkół i placówek; stopień awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego; liczbę uczniów uczących się w szkołach prowadzonych lub dotowanych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczniów niewidomych

i słabowidzących, uczniów niesłyszących i słabo słyszących, z niepełnosprawnością ruchową, z chorobami przewlekłymi, z zaburzeniami psychicznymi, niedostosowanych społecznie, z zaburzeniami zachowania, zagrożonych uzależnieniem, zagrożonych niedostosowaniem społecznym - wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy (na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3 ustawy o systemie oświaty), dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych w szkołach podstawowych i gimnazjach, dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem (na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3 ustawy o systemie oświaty), a także niepełnosprawnych uczniów w oddziałach integracyjnych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Należy podkreślić, że od 2007 r. źródłem danych dla corocznego dokonania podziału części oświatowej subwencji ogólnej są dane z SIO. Przykładowo, obowiązujące rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego określa wprost, że dla celów podziału, na podstawie danych obecnego SIO przyjmuje się następujące wartości dotyczące danej jednostki samorządu terytorialnego: łączna liczba uczniów szkół zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5.000 mieszkańców (łącznie z liczbą uczniów niepełnosprawnych), liczba nauczycieli zatrudnionych na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć – tj. etaty – od 2010 r.).

Wobec powyższego, odstąpienie od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych będzie stanowiło mechanizm gwarantujący, że część oświatowa subwencji ogólnej powiązana z danym uczniem publicznej lub niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej (w zakresie dotowania) jest kierowana do właściwej jednostki samorządu terytorialnego, w precyzyjnie ustalonej wysokości, odpowiedniej dla efektywnego zrealizowania przez daną jednostkę samorządu terytorialnego zadań oświatowych w danym roku budżetowym (w tym zadań dotowania publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych, realizujących zadania szkolne i pozaszkolne, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne).

Przewiduje się, że gromadzenie w SIO danych jednostkowych, weryfikowanych poprzez zastosowanie danych identyfikacyjnych danej osoby lub jednostki, wyeliminuje różnego

rodzaju błędy obecnego SIO, w szczególności skutkujące wielokrotnym uwzględnianiem tych samych osób w różnych zestawieniach zbiorczych. Wyeliminowanie powyższego błędu, ujawnianego w obecnym SIO, ma zatem zasadnicze znaczenie dla procesu przetwarzania danych, na podstawie których dokonuje się podziału części oświatowej subwencji ogólnej oraz przygotowuje się budżety szkół i placówek oświatowych.

Jednocześnie, w celu zapewnienia, że baza danych SIO będzie rzetelnym źródłem danych dla planowania coraz bardziej efektywnego finansowania zadań oświatowych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, przewiduje się ustalenie szczególnych mechanizmów przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO.

W pierwszym rzędzie przewiduje się wprowadzenie procedury potwierdzania rzetelności danych wprowadzonych do bazy danych SIO, polegającej na tym, że raz w roku, według stanu na dzień 30 września, jednostki samorządu terytorialnego będą dokonywać akceptacji wprowadzonych do bazy danych SIO wartości liczbowych wymaganych do celów naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Potwierdzenie będzie polegać na odnotowaniu w bazie danych SIO przez daną jednostkę samorządu terytorialnego rzetelności danych zawartych w automatycznie wygenerowanych zestawieniach powstałych z przetworzenia odpersonalizowanych danych jednostkowych dotyczących uczniów, nauczycieli, szkół i placówek oświatowych, objętych zakresem zadań oświatowych tej jednostki samorządu terytorialnego.

Kolejne zastosowane w nowym SIO rozwiązanie ma na celu zapewnienie mechanizmu kontroli w zakresie gromadzenia w bazie danych SIO rzetelnych informacji na temat dzieci i uczniów wymagających indywidualnego, specjalnego podejścia w związku z ich potrzebami rozwojowymi i zdrowotnymi, wynikającymi z opinii i orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy o systemie oświaty. Należy nadmienić, że w obecnym stanie prawnym, przedszkola, szkoły i placówki mają obowiązek gromadzenia, w indywidualnej teczce, dla każdego dziecka, ucznia lub wychowanka objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną dokumentacji badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego i lekarza (§ 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji - Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.). Rozwiązanie proponowane w związku z projektowanymi zasadami działania nowego SIO zakłada, że poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, będą wprowadzały do rekordów uczniów

informację o wydaniu uczniowi opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wraz z określeniem przyczyny ich wydania (rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, lub niedostosowanie społeczne, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy; w przypadku niepełnosprawności sprzężonej – wskazane współwystępujące niepełnosprawności). Jeżeli rodzice lub prawni opiekunowie ucznia, w odniesieniu do którego zostało wydane orzeczenie lub opinia, wystąpią, na podstawie art. 71b ust. 5 ustawy o systemie oświaty, do starosty z wnioskiem o skierowanie ucznia do odpowiedniej formy kształcenia, a następnie przedłożą w szkole lub placówce oświatowej orzeczenie lub opinię, wówczas szkoła lub placówka oświatowa pozyska z rekordu ucznia informację dotyczącą przyczyny wydania orzeczenia lub opinii (tj. informację o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na określony w tym orzeczeniu lub opinii rodzaj niepełnosprawności lub niedostosowanie społeczne). W tym celu przewiduje się uprawnienie szkoły i placówki oświatowej do wprowadzenia do bazy danych SIO następujących danych: numer orzeczenia lub opinii oraz data wydania.

Powyższe rozwiązanie spowoduje, że w bazie danych SIO znajdą się rzetelne informacje o liczbie uczniów, których kształcenie wymaga poniesienia szczególnych wydatków ze środków publicznych. Dana szkoła lub placówka oświatowa, poprzez pozyskanie z rekordu ucznia informacji o przyczynie wydania orzeczenia lub opinii, potwierdza bowiem, że w tej szkole lub placówce realizowane są wobec ucznia działania edukacyjne i opiekuńcze, wymagające określonych, szczególnych wydatków ze środków publicznych. W konsekwencji wyeliminowane zostaną błędy obecnego SIO wynikające z dowolnego i niepoprawnego interpretowania przez szkoły i placówki oświatowe treści opinii i orzeczeń, a następnie wprowadzania do SIO powstałych w ten sposób niepoprawnych informacji. Należy zatem podkreślić, że przedmiotowe dane mają fundamentalne znaczenie dla prawidłowego finansowania zadań oświatowych w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego.

Reasumując, przewiduje się, że odstąpienie od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych o działalności szkół i placówek oświatowych oraz o uczniach (oraz zmianę sposobu gromadzenia danych o nauczycielach polegającą na gromadzeniu tych danych w formule rekordu nauczyciela identyfikowanego w bazie danych SIO poprzez numer PESEL oraz imię i nazwisko), na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych, spowoduje, że nowe SIO stanie się skutecznym narzędziem koordynowania i realizowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania polityki oświatowej państwa, współdziałania w

tym zakresie z wojewodami oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty, w tym w szczególności – narzędziem służącym coraz bardziej efektywnemu wykonywaniu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania kompetencji regulacyjnych na podstawie przepisów upoważniających zawartych w ustawie o systemie oświaty i w ustawie – Karta Nauczyciela.

2) dane o uczniach - planowanie wydatków publicznych na finansowanie zadań oświatowych; nadzór i koordynowanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, w zakresie warunków nauki wychowania i opieki w szkołach i placówkach oświatowych; organizowanie olimpiad, konkursów, turniejów na poziomie ogólnopolskim i regionalnym

a) planowanie wydatków publicznych na finansowanie zadań oświatowych (nauka języka mniejszości narodowych i etnicznych, nauka języka polskiego dla cudzoziemców oraz osób będących obywatelami polskimi, podlegającymi obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki - art. 94a ust. 4 i 4b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, nauka języka i kultury kraju pochodzenia cudzoziemców, szkolnictwo zawodowe, praktyczna nauka zawodu, dofinansowanie pomocy materialnej, indywidualne nauczanie, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka)

Zgodnie z ustawą z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 i Nr 62, poz. 550 oraz z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 157, poz. 1241), zasady i tryb realizowania przez uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych prawa do nauki języka mniejszości lub w języku mniejszości albo języka regionalnego, a także prawa tych osób do nauki historii i kultury mniejszości - określa ustawa o systemie oświaty. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w art. 13 ust. 2 przewiduje m.in., że nauka języka mniejszości albo języka regionalnego oraz nauka własnej historii i kultury może być prowadzona w osobnych grupach, oddziałach lub szkołach albo w grupach, oddziałach lub szkołach - z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury. Warunki i sposób umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej

uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579, z późn. zm.). Przewiduje się, że przekazywanie do bazy danych SIO przez szkoły danych jednostkowych o uczniach uczęszczających do oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej lub etnicznej oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym albo z dodatkową nauką języka mniejszości narodowej lub etnicznej i społeczności posługującej się językiem regionalnym - przyczyni się do poprawy efektywności finansowania oddziałów i szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (liczbę uczniów tych szkół i oddziałów, w sposób szczególny, tj. odrębna tzw. „waga”, uwzględnia się do celów podziału części oświatowej subwencji ogólnej) oraz umożliwi uzyskiwanie rzetelnych informacji na temat stanu realizowania, przez uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, prawa do nauki języka, historii i kultury mniejszości, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. W podobny sposób należy uzasadnić gromadzenie w bazie danych SIO danych o uczniach nieznających języka polskiego, którym ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w art. 94a ust. 4, 4c i 5 zapewnia dodatkową bezpłatną naukę języka polskiego, bezpłatne zajęcia wyrównawcze oraz naukę języka i kultury kraju pochodzenia. Również liczbę tych uczniów, w sposób szczególny (odrębna tzw. „waga”), uwzględnia się bowiem do celów podziału części oświatowej subwencji ogólnej.

Przekazywanie do bazy danych SIO przez szkoły danych jednostkowych o uczniach obejmujących takie informacje, jak profil (w liceum profilowanym), zawód, specjalność, posiadanie statusu młodocianego pracownika, jest związane przede wszystkim z koniecznością poprawy efektywności wydatkowania środków publicznych na szkolnictwo zawodowe. Należy pamiętać, że przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej, w sposób szczególny (odrębna tzw. „waga”) uwzględnia się uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe i uczniów liceów profilowanych.

Ponadto, w ramach zapewnienia dofinansowania kosztów praktycznej nauki zawodu, część oświatowa subwencji ogólnej obejmuje finansowanie dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych. Wydane na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr 113, poz. 988, z późn. zm.), regulujące warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu, przewiduje szczególne wymogi dotyczące wynagradzania opiekunów praktyk zawodowych, przyznając im m.in. dodatki szkoleniowe i

premie. Ponieważ źródłem finansowania dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych jest część oświatowa subwencji ogólnej, gromadzenie w bazie danych SIO danych dotyczących uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu staje się niezbędne dla zapewnienia prawidłowego podziału subwencji oświatowej. Zgromadzone w bazie danych SIO informacje o uczniach posiadających status pracownika młodocianego będą ponadto mogły być wykorzystywane, poprzez pozyskiwanie raportów, przez organy jednostek samorządu terytorialnego, do wykonywania zadań związanych z dofinansowaniem praktycznej nauki zawodu. Na podstawie art. 70b ust. 6 ustawy o systemie oświaty, wójt (burmistrz, prezydent miasta), właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, jest obowiązany przyznawać dofinansowanie pracodawcom, którzy w ramach praktycznej nauki zawodu, zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Należy przewidywać, że przekazywanie do bazy danych SIO, przez gminę, danych jednostkowych o korzystaniu przez uczniów z pomocy materialnej o charakterze socjalnym, oraz, przez szkoły, danych jednostkowych o korzystaniu przez uczniów z indywidualnego nauczania czy o uczestniczeniu w zajęciach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – będzie miało pozytywny wpływ na poprawę efektywności wydatkowania środków publicznych na cele związane z pomocą materialną dla uczniów, indywidualnym nauczaniem i wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci. Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest bowiem zadaniem, na którego finansowanie gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa (art. 90p i 90r ustawy o systemie oświaty), natomiast źródłem finansowania wydatków związanych z indywidualnym nauczaniem oraz wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci jest część oświatowa subwencji ogólnej. Uzyskane z bazy danych SIO rzetelne informacje dotyczące potrzeb związanych z realizacją powyższych zadań oświatowych posłużą efektywnemu planowaniu wydatków publicznych na te cele.

b) nadzór i koordynowanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych oraz w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, kompetencją ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jest nadzorowanie i koordynowanie wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie

oceniań stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. Natomiast zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki oświatowej, w tym wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz podejmowanie inicjatyw inwestycyjnych w tym zakresie, a także wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych – należy, na podstawie art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową. Ponadto, w myśl art. 34a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę oświatową, sprawując nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, nadzoruje w szczególności prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi, a także gospodarowania mieniem, oraz przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

Przewiduje się, że szkoły i placówki oświatowe będą przekazywały do bazy danych SIO informacje dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych, obejmujących takie dane, jak m.in. rodzaje i powierzchnie pomieszczeń szkół i placówek oświatowych, rodzaje wyposażenia szkół i placówek, np. w tablice interaktywne, wysokość wydatków na prowadzenie szkół i placówek oświatowych, koszty wynagrodzeń nauczycieli, doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz w niepublicznych szkołach i placówkach oświatowych, koszty wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami zatrudnianych w szkołach i placówkach oświatowych. Gromadzenie w bazie danych SIO powyższych danych, w połączeniu z gromadzonymi w rekordach nauczycieli danymi jednostkowymi o wynagrodzeniach nauczycieli szkół i placówek publicznych, umożliwi, jak należy się spodziewać, dokonywanie rzetelnych, ponieważ opartych na kompletnych danych dotyczących całego kraju, analiz w obszarze oceny stanu warunków materialnych i finansowych prowadzenia działalności dydaktyczno-wychowawczej przez wszystkie funkcjonujące w Polsce szkoły i placówki oświatowe, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. Raporty, zawierające wyniki powyższych analiz, posłużą z kolei poprawie efektywności nadzorowania i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie oceniań stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. Na

poziomie lokalnym natomiast, szeroki dostęp jednostek samorządu terytorialnego, jako organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, do raportów sporządzanych w wyniku operacji na danych jednostkowych dotyczących szkół i placówek, przyczyni się do skuteczniejszego sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną i finansową szkół i placówek oświatowych, a w konsekwencji – do poprawy organizacji pracy szkół i placówek oświatowych.

Przekazywanie przez szkoły, do bazy danych SIO - w ramach gromadzenia danych o warunkach dydaktycznych działalności szkół - danych o podręcznikach obowiązujących w poszczególnych oddziałach, zgodnie ze szkolnym zestawem podręczników, o którym mowa w art. 22a ust. 2e ustawy o systemie oświaty, będzie pomocnym narzędziem usprawniającym kierowanie, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, procesami dopuszczania do użytku szkolnego, i wycofywania, podręczników, zgodnie z kompetencjami tych ministrów określonymi w art. 22a ust. 3 i 7 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy o systemie oświaty, do kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty należy określanie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach oświatowych. Przekazywanie do bazy danych SIO, przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, danych jednostkowych o warunkach materialnych i finansowych prowadzenia poradni, jak również danych o sporządzonych przez poradnię rodzajach diagnoz dotyczących dziecka, ucznia lub wychowanka, o specjalnych potrzebach edukacyjnych dziecka, ucznia lub wychowanka oraz o rodzajach zajęć prowadzonych przez pracowników poradni - ma przede wszystkim umożliwić sporządzanie rzetelnych raportów, opartych na wynikach operacji analitycznych na danych jednostkowych odpersonalizowanych, oceniających stan warunków zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz efekty, prowadzonej w takich warunkach, pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Należy podkreślić, że podstawą podejmowania skutecznych działań, mających na celu wspomaganie rozwoju uczniów i poprawę efektywności uczenia się, mogą być jedynie rzetelne i kompletne dane dotyczące całego kraju. Raporty, sporządzone w wyniku operacji na takich danych, będą mogły być z kolei wykorzystywane do prowadzenia szerszych analiz, związanych z nadzorowaniem i koordynowaniem nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w sferze analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych (art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty).

Przewiduje się przekazywanie przez szkoły i placówki oświatowe do bazy danych SIO jednostkowych danych o wypadkach, jakim ulegli uczniowie i wychowankowie będąc pod opieką szkoły lub placówki oświatowej. Gromadzenie tego rodzaju danych jest związane z kompetencją ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dotyczącą nadzoru i koordynowania wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty). Należy podkreślić, że wydane na podstawie art. 95a ustawy o systemie oświaty, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), zawiera przepisy określające postępowanie w sprawach wypadków osób pozostających pod opieką szkoły i placówki oświatowej. Zgromadzone, w bazie danych SIO, jednostkowe dane dotyczące wypadków uczniów, posłużą zatem analizowaniu stanu bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach oświatowych, a w konsekwencji ukierunkują podejmowanie właściwych działań mających na celu poprawę warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w szkołach i placówkach oświatowych. Na poziomie lokalnym, raporty dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach oświatowych, umożliwią organom prowadzącym sprawniejsze wykonywanie zadań określonych art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, polegających na nadzorowaniu przestrzegania w szkołach i placówkach oświatowych obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

Zgodnie z art. 97 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.¹⁶⁾), kartę rowerową i kartę motorowerową wydaje uczniowi dyrektor szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej. Przekazywanie do bazy danych SIO, przez szkoły, danych jednostkowych o uczniach, którzy w danym roku szkolnym otrzymali kartę rowerową lub kartę motorowerową, będzie służyło celom statystycznym i badawczym.

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753 i Nr 97, poz. 802 i 803.

c) polityka oświatowa względem ucznia zdolnego; organizowanie olimpiad, konkursów, turniejów na poziomie ogólnopolskim i regionalnym

W zakresie przedmiotowych danych zawartych w bazie danych SIO, przewiduje się gromadzenie danych jednostkowych o uczniach zdolnych z uwzględnieniem określonych rodzajów instytucji prawa oświatowego adresowanych do uczniów uzdolnionych. Do bazy danych SIO będą zatem przekazywane, przez szkoły, informacje o uczniu realizującym indywidualny program lub tok nauki, uczestniczeniu ucznia w zajęciach dla uczniów wybitnie zdolnych oraz o uzyskaniu przez ucznia statusu laureata olimpiady, konkursu lub zawodów, na szczeblu co najmniej powiatu. Ponieważ ustawa o systemie oświaty w art. 21 ust. 2 nakłada na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania kompetencje w zakresie inicjowania, koordynowania i nadzorowania organizacji ogólnopolskich olimpiad i turniejów dla uczniów, a na kuratora oświaty – w zakresie organizowania olimpiad, konkursów, turniejów, przeglądów oraz innych form współzawodnictwa i prezentacji osiągnięć uczniów szkół na obszarze województwa (art. 31 ust. 1 pkt 7 ustawy o systemie oświaty), dysponowanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kuratorów oświaty rzetelnymi danymi o laureatach olimpiad, konkursów i turniejów jest niezbędne w celu efektywnego wykonywania powyższych kompetencji na poziomie ogólnopolskim i wojewódzkim. Możliwość uzyskania, z bazy danych SIO, rzetelnych informacji na temat realizowania indywidualnego programu lub toku nauki oraz uczestniczenia w zajęciach dla uczniów wybitnie zdolnych, jest ponadto niezbędne w celu prawidłowego wykonywania, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, funkcji regulacyjnych dotyczących kształtowania w systemie oświaty warunków dla odkrywania i rozwijania uzdolnień uczniów, pobudzania twórczego myślenia oraz wspomagania zdolności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu - poprzez indywidualny program lub tok nauki oraz poprzez konkursy, turnieje i olimpiady (upoważnienia do wydania rozporządzeń zawarte w, odpowiednio, art. 22 ust. 2 pkt 8 i art. 66 ust. 2 ustawy o systemie oświaty).

3) dane o nauczycielach – polityka zatrudnienia i planowanie wydatków publicznych na wynagrodzenia, doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli; procedura zatrudniania, awans zawodowy nauczycieli, nadawanie nauczycielom dodatkowych uprawnień (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników)

Zgodnie z art. 30 ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela, środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli (wraz z pochodnymi) oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli – państwo gwarantuje w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto na podstawie przepisów upoważniających zawartych w art. 30 ust. 5, art. 33 ust. 3 oraz art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, do zakresu kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sferze wynagrodzeń nauczycieli, należą takie sprawy, jak określanie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, sposobu obliczania wysokości stawki wynagrodzenia za jedną godzinę ponadwymiarową, wykazu stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczycieli do dodatku funkcyjnego, ogólnych warunków przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego, szczególnych przypadków zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających nauczycieli do dodatku za wysługę lat, wykazu trudnych i uciążliwych warunków pracy stanowiących podstawę do przyznania nauczycielom dodatku za warunki pracy.

Przewiduje się, że dane jednostkowe o nauczycielach, zbierane w bazie danych SIO w sposób zapewniający dostępność informacji o przebiegu zatrudnienia poszczególnych osób (uzyskiwanie kolejnych stopni awansu; zmiany miejsca pracy; okresy, w których nauczyciel nie pełnił obowiązków), z uwzględnieniem danych o wynagrodzeniu (dotyczy nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów) - będą wykorzystywane do zwiększenia rzetelności prognoz dotyczących struktury zatrudnienia nauczycieli w kolejnych latach. Raporty w tym zakresie (powstałe z przetworzenia danych jednostkowych odpersonalizowanych) będą ponadto wykorzystywane w celu planowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania środków niezbędnych na wynagrodzenia nauczycieli, a także podejmowania coraz bardziej efektywnych decyzji regulacyjnych, ponieważ umotywowanych rzetelnymi danymi dotyczącymi stanu zatrudnienia w zawodzie nauczyciela. Na podstawie prognoz struktury zatrudnienia nauczycieli w kolejnych latach, opracowanych z uwzględnieniem szerokiej specyfiki warunków kształtujących tę strukturę, będą planowane w budżecie państwa odpowiednie kwoty na wynagrodzenia nauczycieli oraz będą wdrażane regulacje prawne dotyczące sposobu wynagradzania nauczycieli. W konsekwencji powstaną lepsze możliwości kreowania racjonalnej polityki zatrudnienia w oświacie, w szczególności w zakresie czasu pracy i wynagrodzenia nauczycieli oraz innych rozwiązań dotyczących pragmatyki zawodowej nauczycieli.

Przekazywanie do bazy danych SIO danych jednostkowych nie tylko o nauczycielach zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, ale również danych jednostkowych o nauczycielach mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących właściwych ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, a także informacji o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, jak również danych jednostkowych o nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach pedagogicznych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze) - wiąże się przede wszystkim z potrzebą poprawy efektywności planowania wydatków ze środków publicznych na wynagrodzenia tej grupy nauczycieli oraz z potrzebą prawidłowego wykonywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i Ministra Sprawiedliwości funkcji regulacyjnych w tym zakresie (przepisy upoważniające zawarte w art. 30 ust. 7a, art. 32 ustawy – Karta Nauczyciela). Analizy w powyższych celach będą prowadzone na danych jednostkowych odpersonalizowanych.

Natomiast przekazywanie do bazy danych SIO, przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO inne niż szkoły i placówki oświatowe, informacji o liczbie pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich, jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnej, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe – będzie miało istotne znaczenie dla poprawy skuteczności zarządzania kadrami obsługującymi realizację zadań oświatowych na poziomie krajowym i lokalnym. Powyższe dane, analizowane łącznie z danymi dotyczącymi liczby nauczycieli i kosztów ich zatrudnienia w szkołach i placówkach oświatowych, w urzędach obsługujących właściwych ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, a także w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta

Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze) – umożliwią uzyskanie pełnego obrazu kosztów i struktury zatrudnienia w oświacie, a w konsekwencji staną się podstawą do podejmowania właściwych działań zmierzających do poprawy efektywności pracy w oświacie w powiązaniu z optymalizacją kosztów.

Przekazywanie do bazy danych SIO, przez szkoły i placówki oświatowe, danych jednostkowych o ukończonych przez nauczycieli formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, oraz przez placówki doskonalenia nauczycieli – danych o ukończonych kursach kwalifikacyjnych, należy natomiast oceniać jako szczególnie istotne dla skutecznego finansowania i organizowania procesów kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli na poziomie lokalnym i ogólnokrajowym. Wyniki analiz danych jednostkowych odpersonalizowanych, ujęte w formie raportów, będą podstawą efektywnego planowania - w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów oraz w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania - przeznaczenia środków publicznych na finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zgodnie z art. 70a ustawy – Karta Nauczyciela.

Również postulatami coraz bardziej efektywnego planowania – na poziomie budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego - wydatkowania środków publicznych na świadczenia dla nauczycieli związane z rozwiązaniem stosunku pracy, należy uzasadniać przekazywanie do bazy danych SIO, przez szkoły i placówki oświatowe, danych dotyczących liczby nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie). W budżecie państwa i w budżetach jednostek samorządu terytorialnego należy bowiem zagwarantować odpowiednią wysokość środków finansowych na wypłacanie nauczycielom odpowiednich świadczeń związanych z określonymi okolicznościami rozwiązania stosunku pracy (np. w związku z art. 20 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, tj. w związku z likwidacją szkoły lub placówki oświatowej, czy zmianami organizacyjnymi powodującymi zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub placówce, lub zmianami planu nauczania uniemożliwiającymi dalsze zatrudnianie nauczycieli w pełnym wymiarze zajęć). Należy szczególnie podkreślić, że źródłem do finansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, jest część oświatowa subwencji ogólnej.

W myśl art. 39 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, dyrektor szkoły lub placówki oświatowej jest pracodawcą dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i

pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki, przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki, występowania z wnioskami w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki.

W obecnym SIO dane o nauczycielach są gromadzone w formule opisu indywidualnego nauczyciela poprzez użycie numeru PESEL. Jednak przetwarzanie powyższych danych w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL poza zbiorem danych prowadzonym przez szkołę, utrudnia w praktyce ich wykorzystywanie przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych do celów wykonywania określonych zadań i planowania działań w zakresie zarządzania kadrami. Planuje się, że umożliwienie korzystania przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych z danych zgromadzonych w rekordach nauczycieli zatrudnionych w danej szkole lub placówce oświatowej znacznie ułatwi i usprawni bieżące wykonywanie przez dyrektorów obowiązków kadrowych oraz planowanie podejmowania działań w zakresie organizacji pracy i polityki zatrudnienia w danej szkole lub placówce oświatowej.

Ponadto, uwzględniając, że w ramach procedury zatrudniania, na podstawie art. 22¹ Kodeksu pracy, dyrektor szkoły lub placówki oświatowej jako pracodawca ma prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie w szkole na stanowisku nauczyciela podania określonych danych osobowych, przewiduje się wprowadzenie stosownego ułatwienia organizacyjnego dla dyrektora. W celu założenia rekordu nauczyciela, wprowadzając do systemu dane identyfikacyjne zatrudnianego nauczyciela, dyrektor szkoły lub placówki oświatowej będzie miał możliwość pozyskania, za pośrednictwem SIO, określonych danych z rejestru PESEL (tj. takich danych, jak drugie imię (imiona), datę i miejsce urodzenia, płeć, obywatelstwo). Natomiast w sytuacji, gdy nauczyciel był już poprzednio zatrudniony, a w związku z tym miał już założony rekord w bazie danych SIO, dyrektor szkoły lub placówki oświatowej nawiązującej z tym nauczycielem kolejny stosunek pracy, będzie miał ponadto możliwość pozyskania określonego zestawu danych dziedzinowych nauczyciela z bazy danych SIO (przepis art. 22¹ § 3 Kodeksu pracy stosuje się).

Ponadto przewiduje się wprowadzenie następujących rozwiązań zmierzających do odnotowywania w bazie danych SIO nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego nauczycieli (art. 9b ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela), a także określonych dodatkowych uprawnień nauczycieli (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników).

a) W wyniku przeprowadzenia odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego, organ prowadzący szkołę (jednostka samorządu terytorialnego) w przypadku nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego, a organ nadzoru pedagogicznego - w przypadku nadania stopnia awansu nauczyciela dyplomowanego, posługując się danymi identyfikacyjnymi nauczyciela (numer PESEL oraz imię i nazwisko), któremu odpowiedni stopień awansu został nadany, będzie przekazywał do rekordu nauczyciela informację o nadaniu stopnia awansu nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego.

b) Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po podjęciu decyzji o wpisaniu nauczyciela na listę ekspertów, o której mowa w art. 9g ust. 11 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, posługując się danymi identyfikacyjnymi nauczyciela (numer PESEL oraz imię i nazwisko), będzie przekazywał do rekordu nauczyciela informację o uzyskaniu przez nauczyciela uprawnień eksperta. W rezultacie, na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie dysponował kompletną, poprawną i zawsze aktualną ewidencją ekspertów. Umieszczenie w bazie danych SIO informacji dotyczącej tego uprawnienia nauczyciela pozwoli na uniknięcie obecnej sytuacji, w której w ewidencji ekspertów figurują osoby, które nie są już czynnymi nauczycielami, a brak jest instrumentu, który pozwoliłby ten stan sprawnie i szybko zweryfikować.

c) Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po podjęciu decyzji o wpisaniu nauczyciela na listę rzeczoznawców do spraw podręczników, o której mowa w art. 22a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, posługując się danymi identyfikacyjnymi nauczyciela (numer PESEL oraz imię i nazwisko), będzie przekazywał do rekordu nauczyciela informację o uzyskaniu przez nauczyciela uprawnień rzeczoznawcy. Na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO generowana będzie lista nauczycieli z uprawnieniami rzeczoznawcy do spraw podręczników, która stanowi część prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania listy rzeczoznawców.

d) Okręgowa komisja egzaminacyjna po ukończeniu przez nauczyciela z wynikiem pozytywnym szkolenia dla kandydatów na egzaminatorów, posługując się danymi identyfikacyjnymi nauczyciela (numer PESEL oraz imię i nazwisko), będzie przekazywała do rekordu nauczyciela informację o uzyskaniu przez nauczyciela uprawnień egzaminatora i wpisaniu go na listę egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO generowana będzie lista nauczycieli z uprawnieniami egzaminatorów, która stanowi część

prowadzonej przez okręgową komisję egzaminacyjną ewidencji egzaminatorów. Na potrzeby usprawniania przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, za pośrednictwem bazy danych SIO, poszczególne okręgowe komisje egzaminacyjne miałyby możliwość uzyskania informacji o nauczycielach będących egzaminatorami zamieszkałych na terenach objętych właściwością innych okręgowych komisji egzaminacyjnej.

4) zarządzanie oświatą na poziomie lokalnym – nadzór nad działalnością szkół i placówek oświatowych w zakresie spraw finansowych i administracyjnych; kontrola osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli; obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty

Ustawa o systemie oświaty nakłada na organy prowadzące szkoły i placówki określone zadania i kompetencje związane z odpowiedzialnością za działalność szkoły i placówki, natomiast ustawa – Karta Nauczyciela - określone zadania i kompetencje związane z zapewnieniem wymaganej wysokości wynagrodzeń nauczycieli (dotyczy organów prowadzących publiczne szkoły i placówki publiczne, będących jednostkami samorządu terytorialnego). Przewiduje się, że szeroki dostęp organów prowadzących do rzetelnych informacji, jakich będzie dostarczać baza danych SIO w postaci raportów zawierających wyniki operacji analitycznych na danych jednostkowych odpersonalizowanych, w istotny sposób usprawni wywiązywanie się organów prowadzących szkoły z określonych zadań związanych z zarządzaniem, organizacją i nadzorem nad działalnością szkół i placówek oświatowych, oraz z zarządzaniem kadrami w oświacie na poziomie lokalnym, a w rezultacie umożliwi efektywne kreowanie polityki zatrudnienia na poziomie lokalnym.

W myśl art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę oświatową odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki oraz zapewnienie szkole lub placówce obsługi administracyjnej i finansowej. Organ prowadzący publiczną szkołę lub placówkę oświatową wykonuje także określone zadania nadzorcze nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, przy tym w szczególności nadzorowi podlega prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem (art. 34a ustawy o systemie oświaty).

Natomiast w obszarze zadań i kompetencji organu prowadzącego szkoły i placówki oświatowe, będącego jednostką samorządu terytorialnego, związanych z zapewnieniem wymaganej wysokości wynagrodzeń nauczycieli, należy wyróżnić obowiązek corocznego przeprowadzenia, na podstawie art. 30a ust. 1 i 4 ustawy – Karta Nauczyciela, analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli oraz sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku nieosiągnięcia w roku podlegającym analizie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, powyższe sprawozdanie staje się następnie podstawą dla wypłacania nauczycielom jednorazowego dodatku uzupełniającego. Jednocześnie na podstawie art. 30a ust. 5 ustawy – Karta Nauczyciela, organ prowadzący szkołę przedkłada powyższe sprawozdanie regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli. Regionalna izba obrachunkowa, na podstawie tego sprawozdania, kontroluje osiągnięcie w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (art. 30b ustawy – Karta Nauczyciela).

W związku z powyższymi obowiązkami jednostek samorządu terytorialnego, planuje się nałożenie na samorząd nie tylko określonych zadań sprawozdawczych w związku z SIO, ale przede wszystkim zakłada się stworzenie możliwości udostępniania jednostkom samorządu terytorialnego, z bazy danych SIO, w formie raportów, określonych danych (odpersonalizowanych), wymaganych w związku z prawidłowym wykonywaniem powyższych zadań. Przewiduje się ponadto wyposażenie samorządów w określone uprawnienia związane z pozyskiwaniem danych z rejestru PESEL, za pośrednictwem SIO, oraz danych dziedzinowych z bazy danych SIO, w szczególności w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych (system wynagradzania nauczycieli). W związku z art. 30a ust. 5 ustawy – Karta Nauczyciela przewiduje się również umożliwienie regionalnym izbom obrachunkowym dostępu do bazy danych SIO. Umożliwienie jednostkom samorządu terytorialnego dostępu do bazy danych SIO przyczyni się do efektywnego kreowania polityki zatrudnienia w oświacie na poziomie lokalnym.

Przewiduje się, że umożliwienie pozyskiwania, z bazy danych SIO, przez jednostki samorządu terytorialnego, przekrojowych raportów dotyczących warunków demograficznych oraz raportów zawierających dane dotyczące dowożenia uczniów, pozytywnie wpłynie na

ustalanie przez gminy i powiaty planu sieci publicznych przedszkoli i szkół, a także na optymalizowanie kosztów związanych z obowiązkiem dowożenia uczniów (art. 14a i art. 17 ustawy o systemie oświaty).

Należy także spodziewać się, że walor analityczny nowego SIO, przejawiający się przede wszystkim w funkcji szybkiego generowania raportów zawierających wyniki operacji analitycznych na szerokim zakresie rzetelnych i kompletnych danych jednostkowych (odpersonalizowanych), znacząco usprawni wywiązywanie się organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego z obowiązku, o którym mowa w art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty, polegającego na corocznym przedstawianiu, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, informacji o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach sprawdzianu i egzaminów w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

5) kontrola obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego, obowiązku nauki

Odstąpienie od zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych umożliwi wykorzystanie bazy danych SIO do celów kontrolowania spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Zgodnie z art. 14b ust. 2 i art. 19 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, kontrolowanie spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego należy do zadań odpowiednio dyrektora szkoły podstawowej i gimnazjum, w obwodzie której dziecko mieszka, natomiast gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy. W tym celu dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjów oraz gminy prowadzą odpowiednio ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki (art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty). Jednocześnie w myśl art. 19 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) współdziała z dyrektorami publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na obszarze gminy w związku z przekazywaniem im informacji o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat. Innymi słowy, należy zauważyć, że obecnie dane indywidualne o uczniach są gromadzone przez poszczególne szkoły podstawowe i gimnazja oraz gminy w celu kontrolowania spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Jednocześnie w obecnym

SIO są gromadzone dane zbiorcze dotyczące spełniania przez uczniów obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Rozwiązanie, jakie przewiduje się w nowym SIO, będzie polegało na umożliwieniu wykorzystywania, przez organy zobowiązane do kontrolowania spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (dyrektorzy publicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz gminy), zgromadzonych w bazie danych SIO danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych uczniów - do celów kontrolowania i egzekwowania spełniania przez dzieci i młodzież obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Stosowanie dotychczasowych metod identyfikowania dzieci i młodzieży w celu kontroli spełniania wymienionych obowiązków jest obecnie szczególnie trudne ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą i związany z nią wzrost migracji ludności.

W związku z powyższym proponuje się stworzenie szczególnych mechanizmów przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Sprawdzenie, czy wszystkie osoby objęte obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki, realizują te obowiązki, będzie następowało za pośrednictwem bazy danych SIO, w drodze pozyskiwania z rejestru PESEL danych identyfikacyjnych dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat (tj. danych posiadanych przez gminę w związku z obowiązkiem prowadzenia ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat zamieszkałych na jej obszarze). Sprawdzenie danych będzie realizowane odpowiednio przez dyrektora szkoły podstawowej w zakresie kontroli obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, dyrektora szkoły podstawowej i gimnazjum w zakresie kontroli obowiązku szkolnego oraz organ wykonawczy gminy w zakresie kontroli spełniania obowiązku nauki. Organy te otrzymają z bazy danych SIO informację o uczniach w wieku odpowiednio 6 – 18 lat, zobowiązanych do spełniania wyżej wymienionych obowiązków, którzy są zameldowani na terenie gminy (dane o zameldowaniu zostaną pobrane przez SIO z rejestru PESEL), i odnośnie których w danym roku szkolnym nie zostały wprowadzone do bazy danych SIO informacje o sposobie spełniania odpowiednich obowiązków, albo w odniesieniu do których w bazie danych SIO znajduje się informacja o szkole lub placówce oświatowej, do której dany uczeń uczęszcza. W tym ostatnim przypadku odpowiedni organ otrzyma informację o nazwie i adresie szkoły lub placówki oświatowej, w której dany uczeń spełnia odpowiedni obowiązek.

6) organizowanie i przeprowadzanie sprawdzianu i egzaminów

Zgodnie z art. 9c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, do zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych należy przeprowadzanie sprawdzianu i egzaminów oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, przygotowywanie (w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną), propozycji pytań, zadań i testów oraz ich zestawów do przeprowadzania powyższych sprawdzianu i egzaminów. Warunki i sposób przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów w szkołach publicznych określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w którym uregulowano m.in. kompetencje okręgowych komisji egzaminacyjnych w zakresie przygotowywania, przeprowadzania i oceniania sprawdzianu i egzaminów. Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 marca 2005 r. w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności (Dz. U. Nr 58, poz. 504, z późn. zm.) do zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych należy ponadto wystawianie świadectw, zaświadczeń i dyplomów. Można nadmienić, że na podstawie powyższego rozporządzenia, okręgowe komisje egzaminacyjne prowadzą imienną ewidencję wydanych świadectw dojrzałości, aneksów do świadectw dojrzałości, dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, zaświadczeń oraz świadectw ukończenia szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych. Ewidencja zawiera: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL ucznia, absolwenta albo osoby, która zdała egzaminy eksternistyczne, numer wydanego dokumentu, a w przypadku świadectwa dojrzałości, aneksu do świadectwa dojrzałości, dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i zaświadczenia - także nazwę i adres szkoły, do której przekazano dokument.

W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę, że Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne obecnie prowadzą własne, odrębne od SIO, bazy danych niezbędne do organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, w których są gromadzone dane indywidualne o uczniach. Taka sytuacja powoduje, że zarówno Ministerstwo Edukacji Narodowej w obecnym SIO, jak i okręgowe komisje egzaminacyjne w prowadzonych przez siebie bazach danych, gromadzą na własne potrzeby dane dotyczące sprawdzianu i egzaminów, przy czym często są to tożsame dane: okręgowe komisje gromadzą

podstawowe dane o szkołach, w których przeprowadzane są sprawdziany i egzaminy, natomiast Minister Edukacji Narodowej zbiera informacje o liczbie osób, które przystąpiły do poszczególnych egzaminów oraz liczbie osób, które uzyskały świadectwo dojrzałości bądź dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ograniczeniem obecnego SIO staje się zatem brak możliwości wymiany danych, którymi posługują się Ministerstwo Edukacji Narodowej, Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne.

W obecnej organizacji sprawdzianu i egzaminów szczególnie skomplikowany jest sposób weryfikacji danych osobowych uczniów, które są niezbędne w celu przeprowadzania przez okręgowe komisje egzaminacyjne sprawdzianu i egzaminów, a następnie wydawania przez nie zaświadczeń, świadectw i dyplomów. Obecnie okręgowe komisje egzaminacyjne we własnym zakresie gromadzą dane indywidualne uczniów (będące danymi osobowymi, w tym dane o niepełnosprawnościach uczniów) na potrzeby przeprowadzanych sprawdzianu i egzaminów. Dane te są przekazywane wcześniej okręgowym komisjom egzaminacyjnym przez odpowiednio dyrektorów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Następnie komisje na podstawie przesłanych danych tworzą listy uczniów przystępujących do sprawdzianu lub poszczególnych części egzaminów i przekazują te listy szkołom celem zweryfikowania danych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dane osobowe niezbędne do wydawania zaświadczeń, świadectw i dyplomów (istotne jest potwierdzenie właściwej pisowni imion i nazwisk, wypisanie wszystkich imion osoby przystępującej do egzaminu, wpisanie właściwej daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL). Dyrektorzy szkół wypracowują własne mechanizmy weryfikowania tych danych, np. porównują z posiadaną dokumentacją, zwracają się z prośbą do rodziców o potwierdzenie danych, wnoszą do rodziców o dostarczenie do szkoły zaświadczeń potwierdzających tożsamość dziecka.

Przewiduje się stworzenie mechanizmu wykorzystywania przez okręgowe komisje egzaminacyjne, do celów organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, a także wydawania zaświadczeń, świadectw i dyplomów, za pośrednictwem SIO, danych z rejestru PESEL, oraz zgromadzonych w bazie danych SIO - danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych uczniów. W bazie danych SIO będą gromadzone dane identyfikacyjne uczniów, których rzetelność została uprzednio zweryfikowana poprzez potwierdzenie danych identyfikacyjnych ucznia z rejestrem PESEL. W przypadku uczniów klas szóstych szkół podstawowych, klas trzecich gimnazjów oraz wskazanych przez dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych uczniów, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, z bazy danych SIO do lokalnych baz danych SIO okręgowych komisji egzaminacyjnych zostaną przekazane dane identyfikacyjne i

następujące dane dziedzinowe dotyczące danego ucznia: nazwa i adres szkoły, do której uczeń uczęszcza, dane o wydaniu uczniowi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz numer nadany tej szkole przez okręgową komisję egzaminacyjną na potrzeby przygotowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów oraz następujące dane z rejestru PESEL: drugie imię (imiona), data i miejsce urodzenia. W ten sposób za pośrednictwem SIO okręgowe komisje egzaminacyjne pozyskują zweryfikowane dane osobowe, które są przez komisje wykorzystywane do organizacji sprawdzianu i egzaminów, przypisywania wyników sprawdzianu i egzaminów odpowiednim uczniom oraz do prawidłowego wystawiania świadectw, zaświadczeń i dyplomów.

Obecnie okręgowe komisje egzaminacyjne budują swoje zbiory danych o szkołach i uczniach przystępujących do przeprowadzanych przez nie sprawdzianu i egzaminów w oparciu o nadane szkołom numery identyfikacyjne. Numery te służą identyfikacji szkoły w systemach okręgowych komisji egzaminacyjnych. Szkoły posługują się tymi numerami podczas przekazywania danych o uczniach przystępujących do egzaminów, przekazywaniu arkuszy egzaminacyjnych, protokołów i innych dokumentów powstałych w związku z organizacją i przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminu, oznaczają nimi prace uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminu w danej szkole. Natomiast w bazie danych SIO dana szkoła będzie identyfikowana poprzez numer REGON. Obecnie na potrzeby organizowania i przygotowywania sprawdzianu i egzaminów okręgowe komisje egzaminacyjne pozyskują z SIO dane o liczbie oddziałów, liczbie uczniów oraz liczbie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w poszczególnych klasach w szkołach, w których przeprowadzane są sprawdziany lub egzaminy. Przy wymianie danych między obecnym SIO a okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi numer nadany przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgromadzony w SIO, służy łączeniu danych o szkołach. W nowej bazie danych SIO (w RSPO) numer nadawany szkole przez okręgową komisję egzaminacyjną będzie wykorzystywany w ten sam sposób.

7) systemu naboru i rekrutacji do szkół oraz prowadzenie dokumentacji szkolnej

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 26, poz. 232, z późn. zm.) nakłada na szkoły i placówki oświatowe określone obowiązki w zakresie naboru i rekrutacji do szkół. Przewiduje się stworzenie możliwości pozyskiwania, na wniosek jednostki samorządu terytorialnego,

danych z bazy danych SIO oraz danych z rejestru PESEL, za pośrednictwem SIO, do celów naboru do szkół podstawowych i gimnazjów oraz do celów rekrutacyjnych do szkół ponadgimnazjalnych. Stworzona zostanie możliwość udostępnienia z bazy danych SIO danych dotyczących dzieci i młodzieży, zamieszkałych na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego - danych identyfikacyjnych (numer PESEL, imię i nazwisko) oraz danych dziedzinowych: miejsce zamieszkania, nazwa i adres szkoły, do której uczeń uczęszczał, wyniki sprawdzianu i egzaminów przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, informacja o uzyskaniu przez ucznia tytułu laureata olimpiad, konkursów lub zawodów na szczeblu co najmniej powiatu, a z rejestru PESEL - drugie imię (imiona) ucznia, data i miejsce urodzenia, adres zameldowania na pobyt stały, adres zameldowania na pobyt czasowy. Powyższe dane do celów naboru i rekrutacji zostaną przekazane do lokalnych baz danych SIO prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.) szkoła i placówka oświatowa prowadzi określoną dokumentację szkolną, obejmującą m.in. księgę uczniów, księgę wychowanków, księgę ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązkowi szkolnemu oraz księgę ewidencji dzieci i młodzieży, będących absolwentami szkoły podstawowej, podlegających obowiązkowi szkolnemu. W powyższej dokumentacji zawarte są takie dane osobowe dzieci, uczniów i wychowanków, jak np. imię (imiona) i nazwisko, data i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców (prawnych opiekunów) i adresy ich zamieszkania. W myśl § 6 powyższego rozporządzenia, wpisów w księdze ewidencji, w księdze uczniów oraz w księdze wychowanków – obejmujących dane osobowe uczniów i wychowanków - dokonuje się na podstawie dowodów osobistych lub innych dokumentów tożsamości rodziców (prawnych opiekunów) lub pełnoletniego ucznia, wychowanka, innych dokumentów zawierających dane podlegające wpisowi do odpowiedniej księgi oraz informacji przekazanych przez organ gminy lub dyrektora innej szkoły.

W świetle niniejszego projektu, do celów prowadzenia powyższej dokumentacji, przewiduje się stworzenie możliwości pozyskiwania przez szkoły i placówki oświatowe określonych zestawów danych:

- w zakresie księgi uczniów i wychowanków: z rejestru PESEL - takich danych jak drugie imię (imiona) płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo, oraz z bazy danych SIO - takich

danych jak: miejscowość, w której uczeń mieszka, kraj pochodzenia (w przypadku obcokrajowca);

- w zakresie księgi ewidencji w przypadku dzieci i młodzieży uczęszczających do szkoły spoza obwodu – z bazy danych SIO takich danych, jak numer PESEL, imię i nazwisko ucznia, miejscowość, w której dziecko mieszka, nazwa i adres szkoły, do której dziecko uczęszcza. Należy spodziewać się, że proponowane rozwiązanie istotnie usprawni wykonywanie przez szkołę i placówkę oświatową czynności związanych z prowadzeniem dokumentacji przebiegu nauczania poszczególnych uczniów i wychowanków.

Podsumowując, zmiana zasad działania i organizacji SIO spowoduje, że SIO stanie się efektywnym narzędziem, niezbędnym nie tylko dla zarządzania oświatą oraz prowadzenia polityki oświatowej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, ale również dla planowania działań mających na celu podnoszenie jakości i upowszechnianie edukacji oraz dla skutecznego sprawowania nadzoru i kontroli w wykonywaniu zadań oświatowych. SIO, działające na zasadzie gromadzenia danych jednostkowych o poszczególnych uczniach, nauczycielach, szkołach i placówkach, stanie się narzędziem wychodzącym naprzeciw współczesnym potrzebom polityki oświatowej. Nowa organizacja SIO przyczyni się również do wykorzystania w większym stopniu nowych technologii informatycznych w szkołach i placówkach oświatowych.

4. Możliwość podjęcia alternatywnych środków w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy

W stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy nie jest możliwe podjęcie działań alternatywnych w postaci zastosowania nowych narzędzi informatycznych.

Realizacja celów, które mogą być osiągnięte poprzez uchwalenie projektowanej ustawy, nie jest możliwa wyłącznie poprzez zastosowanie nowych narzędzi informatycznych. W celu wykorzystania w pełni możliwości nowoczesnych rozwiązań informatycznych, jakie dają współczesne technologie, niezbędne jest ustanowienie, w drodze ustawy, nowych zasad działania SIO. Nowe zasady działania będą opierały się na gromadzeniu danych jednostkowych o szkołach i placówkach oświatowych, uczniach oraz nauczycielach, a także nowej organizacji SIO, polegającej na utworzeniu unikalnej struktury organizacyjnej w systemie teleinformatycznym, składającej się z bazy danych SIO, zlokalizowanej przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania, oraz lokalnych baz danych, prowadzonych przez użytkowników SIO (głównie szkoły i placówki oświatowe). Nowym

rozwiązaniem będzie Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO), stanowiący część bazy danych SIO. RSPO będzie powszechnie dostępnym, kompletnym wykazem szkół i placówek oświatowych istniejących w systemie oświaty.

Dotychczasowe zmiany w ustawie z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej miały charakter porządkujący i nie stworzyły podstawy do zasadniczej modernizacji SIO, zwiększającej zakres użyteczności SIO dla celów zarządzania oświatą oraz prowadzenia polityki oświatowej na wszystkich poziomach.

5. Podmioty, na które ma oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na:

- publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe (przez szkoły i placówki oświatowe należy rozumieć jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 ust. 1-7, 9-11 ustawy o systemie oświaty);
- jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze);
- organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe - jednostki samorządu terytorialnego, właściwi ministrowie, osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego;
- organy sprawujące nadzór pedagogiczny;
- podmioty, które organizują oraz przeprowadzają sprawdzian i egzaminy, egzaminy eksternistyczne, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy o systemie oświaty oraz - Centralna Komisja Egzaminacyjna, okręgowe komisje egzaminacyjne;
- podmioty, które organizują oraz przeprowadzają egzaminy na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie - izby rzemieślnicze;
- GUS - w zakresie sposobu wpisu do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON przedszkoli, szkół, placówek oświatowych oraz ich zespołów.

6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia

Uchwalenie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Jest wysoce prawdopodobne, że wprowadzenie nowego SIO przyczyni się do ograniczenia wydatków na finansowanie zadań oświatowych, ponieważ nowe zasady działania i nowa organizacja SIO spowodują bardziej prawidłowe i efektywne wykorzystywanie środków publicznych przeznaczonych w szczególności na finansowanie szkolnictwa niepublicznego. Zapewni to realizację jednego z zaleceń Najwyższej Izby Kontroli zawartego w raporcie pokontrolnym „Funkcjonowanie szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych”.

Koszty związane z przygotowaniem i wdrożeniem nowego SIO zostaną pokryte ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Działania 3.1 PO KL – projekt „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty” m.in. poprzez rozwój systemu informacji oświatowej ma być realizowany w latach 2009–2011. Na realizację projektu przewidziano 14 mln zł.

W ramach powyższego projektu przewiduje się ponadto działania mające na celu przygotowanie przyszłych użytkowników SIO do korzystania z nowego Systemu. Wśród tych działań wymienić można m.in. przygotowanie materiałów informacyjno-szkoleniowych dla organów zobowiązanych do przekazywania danych do RSPO oraz wydanie podręcznika użytkownika dla szkół i placówek oświatowych wprowadzających dane do SIO.

Planuje się, że koszty, jakie poniesie GUS w zakresie dostosowania systemu teleinformatycznego krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON do rozwiązania wynikających ze zmian przewidzianych w projekcie założeń, zostaną pokryte w ramach projektu System Informacyjny Statystyki Publicznej 1 (SISP 1) lub System Informacyjny Statystyki Publicznej 2 (SISP 2).

CZĘŚĆ II

1. Zakres podmiotowy projektowanej ustawy

Projektowana ustawa dotyczy następujących podmiotów:

- 1) publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych;
- 2) jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich,

- rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze);
- 3) jednostek samorządu terytorialnego prowadzących szkoły i placówki oświatowe;
 - 4) ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe;
 - 5) osób prawnych innych niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osób fizycznych prowadzących szkoły i placówki oświatowe;
 - 6) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
 - 7) ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
 - 8) kuratorów oświaty;
 - 9) organów sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
 - 10) specjalistycznych jednostek nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - 11) Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych;
 - 12) jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych;
 - 13) izb rzemieślniczych;
 - 14) regionalnych izb obrachunkowych;
 - 15) GUS.

2. Zakres przedmiotowy projektowanej ustawy

Projektowana ustawa określa organizację i zasady działania SIO, w szczególności:

- 1) strukturę SIO;
- 2) zakres danych gromadzonych i przetwarzanych w bazie danych SIO;
- 3) podmioty zobowiązane do przekazywania danych i zakres danych, które podmioty te mają obowiązek przekazywać;
- 4) podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z bazy danych SIO i zakres danych, do których podmioty te mają dostęp;
- 5) terminy przekazywania i potwierdzania danych;
- 6) zasady potwierdzania danych;
- 7) bezpieczeństwo SIO i nadzór nad SIO ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 8) zasady przetwarzania wprowadzanych danych do bazy danych SIO oraz warunki archiwizacji danych zgromadzonych i przetwarzanych w bazie danych SIO;

- 9) zasady współdziałania SIO z systemami rejestrowymi (tj. PESEL, REGON, TERYT) oraz zasady udostępniania danych z SIO do celów rekrutacji do uczelni i do celów badawczych.

3. Rozstrzygnięcia dotyczące spraw merytorycznych w projektowanej ustawie

3.1. Organizacja i zasady działania SIO

3.1.1. Przez „system informacji oświatowej” rozumie się bazę danych SIO oraz lokalne bazy danych SIO, a także zespół współpracujących ze sobą urządzeń, oprogramowania, procedur przetwarzania informacji i narzędzi programowych zastosowanych w celu przetwarzania danych oraz infrastrukturę telekomunikacyjną.

3.1.2. Przez „bazę danych SIO” rozumie się centralny zbiór danych (zlokalizowany przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania); w bazie danych SIO przechowuje się zawartość lokalnych zbiorów danych SIO (z wyjątkiem danych z rejestru PESEL) przekazanych bezpośrednio z lokalnych baz danych SIO przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO, oraz zbiór danych stanowiący RSPO, przekazanych przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO, w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową); bazę danych SIO prowadzi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

3.1.3. Bezpośrednie przekazywanie danych z lokalnych baz danych do bazy danych SIO oznacza możliwość bezpiecznego przekazywania danych za pośrednictwem sieci Internet z komputera źródłowego do bazy danych SIO.

3.1.4. Przez „lokalne bazy danych SIO” rozumie się lokalne zbiory danych tworzone w celu przekazywania danych do bazy danych SIO; lokalne bazy danych prowadzą podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO. W lokalnych bazach danych SIO gromadzi się ponadto dane z rejestru PESEL, pozyskiwane z rejestru PESEL, za pośrednictwem SIO. Dane z rejestru PESEL będą przechowywane w lokalnej bazie danych, ale nie będą podlegały edycji i modyfikacji. Dane te nie będą przekazywane do bazy danych SIO.

3.1.5. Dane z lokalnych baz danych SIO będą przekazywane bezpośrednio do bazy danych SIO, w określonych terminach, przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi warunki techniczne do przekazywania danych z lokalnych baz danych SIO do bazy danych SIO.

3.1.6. Dane do RSPO (jawne i niejawne por. przypis 18) będą przekazywane w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową), w określonych terminach, do bazy danych SIO przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO. Przekazywanie danych do RSPO w trybie on-line zakłada przekazywanie danych wyłącznie przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO (użytkownicy SIO dysponujący niepowtarzalnymi identyfikatorami dostępu do bazy danych SIO), z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (tzw. bezpieczne połączenie). Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi warunki techniczne do przekazywania danych do RPSO. Przy przekazywaniu danych przez przeglądarkę internetową możliwe będzie wykorzystanie np. protokołu https, co zapewni szyfrowaną komunikację pomiędzy użytkownikiem korzystającym z przeglądarki a RSPO.

3.1.7. Podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO będą prowadziły lokalne bazy danych SIO za pomocą oprogramowania zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z uwzględnieniem przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi warunki techniczne, jakie powinno spełniać oprogramowanie, udostępniane przez ministra nieodpłatnie (program komputerowy SIO), oraz oprogramowanie komercyjne nabywane dobrowolnie przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO i podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z bazy danych SIO, z uwzględnieniem zasady równego traktowania różnych platform systemowych. Wybór oprogramowania należy do podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych.

3.1.8. Przewiduje się możliwość przekazywania w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową) danych dotyczących warunków i organizacji nauki oraz opieki w szkołach i placówkach oświatowych (z zakresu danych przekazywanych w trybie on-line wyłączone będą rekordy uczniów i nauczycieli).

W związku z powyższym przewiduje się następujące rozwiązania.

Po pierwsze wprowadzona zostanie możliwość gromadzenia w trybie on-line danych z powyższego zakresu (tj. dotyczących warunków i organizacji nauki oraz opieki w szkołach i placówkach oświatowych), ilekroć pozyskanie, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, konkretnych informacji z tego zakresu nie jest możliwe na podstawie przepisów wykonawczych do projektowanej ustawy, określających szczegółowy zakres danych przekazywanych do bazy danych SIO, a potrzeba pilnego uzyskania takich informacji jest uzasadniona względami realizowania i koordynowania polityki oświatowej państwa (art.

21 ust. 1 ustawy o systemie oświaty). W takim przypadku system generowałby stosowne zapytanie, w formie formularza, określającego wymagany zakres danych, na podstawie którego użytkownicy SIO byliby zobowiązani przekazać do bazy danych SIO wymagane *ad hoc* dane, w terminie określonym w formularzu.

Ponadto wprowadza się możliwość określenia, w drodze rozporządzenia (upoważnienie fakultatywne), zakresu danych (w ramach zakresu danych dotyczących warunków i organizacji nauki oraz opieki w szkołach i placówkach oświatowych), w odniesieniu do których wprowadza się tryb on-line, jako właściwy do przekazywania danych do bazy danych SIO. Proponowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie możliwości przekazywania danych do bazy danych SIO w trybie on-line w związku z optymalizacją kosztów funkcjonowania SIO oraz rozwojem możliwości współpracy SIO z referencyjnymi systemami prowadzonymi przez centralne organy administracji publicznej.

3.1.9. Podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z rejestru PESEL będą pozyskiwały te dane z rejestru PESEL za pośrednictwem SIO. Dane dziedzinowe będą pozyskiwane, przez podmioty uprawnione do pozyskiwania tych danych, z bazy danych SIO, bezpośrednio do lokalnych baz danych SIO. Podmioty uprawnione do pozyskiwania raportów będą pozyskiwały raporty w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową).

3.1.10. Dane z rejestru PESEL będą pozyskiwane do lokalnych baz danych SIO z rejestru PESEL za pośrednictwem SIO. W tym celu w bazie danych SIO będzie tworzona kopia techniczna zawierająca tymczasowo przechowane dane identyfikacyjne przekazane z podmiotu uprawnionego do pozyskiwania danych z rejestru PESEL. W następstwie potwierdzenia danych identyfikacyjnych z danymi z rejestru PESEL podmiot uprawniony pozyska odpowiednie dane z rejestru PESEL, tj. drugie imię (imiona), data i miejsce urodzenia, płeć, obywatelstwo, a w przypadku uczniów także adres zameldowania na pobyt stały i adres zameldowania na pobyt czasowy. Po spełnieniu powyższych zadań dane z kopii technicznej będą usuwane.

Kopia techniczna będzie tworzona również w przypadku potrzeby sporządzenia raportu wykorzystującego dane z rejestru PESEL, np. dane adresowe. Dane te będą tymczasowo przechowane w kopii technicznej w celu przeprowadzenia analizy, po czym, po wykorzystaniu ich do celów analitycznych, dane z kopii technicznej będą usuwane.

Kopia techniczna nie będzie podlegała archiwizacji.

3.1.11. Osobą odpowiedzialną za wprowadzanie danych do RSPO oraz wprowadzanie do lokalnej bazy danych SIO i przekazywanie danych z lokalnej bazy danych do bazy danych SIO w podmiocie zobowiązanym do przekazywania danych, a także za pozyskiwanie danych

z rejestru PESEL (za pośrednictwem SIO), danych dziedzicznych z bazy danych SIO oraz pozyskiwanie raportów w podmiocie uprawnionym do pozyskiwania danych z bazy danych SIO (tj. osobą odpowiedzialną za dostęp do bazy danych SIO) - będzie kierownik tego podmiotu. Przewiduje się możliwość upoważnienia, przez kierownika podmiotu zobowiązanego i uprawnionego, innego pracownika do dostępu do bazy danych SIO. Upoważnienie innego pracownika nie zastępuje odpowiedzialności kierownika podmiotu zobowiązanego i uprawnionego.

3.1.12. W SIO będą gromadzone i przetwarzane dane jednostkowe dotyczące osób (dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych) oraz dane jednostkowe dotyczące szkół i placówek oświatowych, a także innych jednostek prowadzących lokalne bazy danych SIO. Przewiduje się ponadto możliwość tworzenia raportów powstających z przeprowadzenia analiz na danych jednostkowych (odpersonalizowanych).

Ze względu na zakres przedmiotowy gromadzonych danych, spośród których można wyróżnić dane będące danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, w tym danymi zawartymi w rejestrze PESEL w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.¹⁷⁾) - dane gromadzone w SIO dzieli się na dane identyfikacyjne, dane z rejestru PESEL, dane dziedziczne i raporty:

1) w odniesieniu do osób:

a) przez „dane identyfikacyjne” rozumie się numer PESEL, imię i nazwisko; w przypadku osoby (np. cudzoziemca), która nie posiada numeru PESEL, tworzy się identyfikator pomocniczy zawierający: nazwisko, imię (imiona), płeć, datę urodzenia, kraj pochodzenia i status cudzoziemca, zgodnie z art. 94a ust. 2 ustawy o systemie oświaty,

b) przez „dane z rejestru PESEL” rozumie się drugie imię (imiona) ucznia i nauczyciela, datę i miejsce urodzenia ucznia i nauczyciela, płeć ucznia i nauczyciela, obywatelstwo ucznia i nauczyciela, adres zameldowania na pobyt stały ucznia, adres zameldowania na pobyt czasowy ucznia,

c) przez „dane dziedziczne” rozumie się:

- dane dotyczące konkretnego dziecka, ucznia, słuchacza i wychowanka - w związku z uczęszczaniem do szkoły lub placówki oświatowej lub objęciem opieką w placówce; pomocą

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 171, poz. 1056, Nr 195, poz. 1198 i Nr 220, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 39, poz. 306, Nr 69, poz. 595 i Nr 223, poz. 1777.

psychologiczno-pedagogiczną; kształceniem ustawicznym i doskonaleniem zawodowym; sprawdzianem i egzaminami przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne; egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie przeprowadzanymi przez izby rzemieślnicze; uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; kontrolowaniem spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, w tym kontrolowaniem przez gminę obowiązku nauki przez absolwentów gimnazjów; przyznawaniem pomocy materialnej,

- dane dotyczące konkretnego nauczyciela, wychowawcy i innego pracownika pedagogicznego - w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym, dodatkowymi uprawnieniami i doskonaleniem zawodowym,

d) przez „raport” rozumie się dane powstające w procesie automatycznego zliczania (przetwarzania) odpowiednich danych jednostkowych (identyfikacyjnych i dziedzinowych, a także w razie potrzeby wynikającej z zakresu przedmiotowego danego raportu – danych z rejestru PESEL) dotyczących uczniów i nauczycieli (odpersonalizowanych) oraz danych o szkołach i placówkach oświatowych, zawartych w bazie danych SIO; moduł analityczny, w jaki zostanie wyposażony nowy SIO, będzie umożliwiać, w ramach danych zgromadzonych w bazie danych SIO, tworzenie i modyfikowanie raportów; raporty mają charakter odpersonalizowany, tj. uniemożliwiają odczytanie danych osobowych;

2) w odniesieniu do szkół, placówek oświatowych i innych jednostek organizacyjnych systemu oświaty:

a) przez „dane identyfikacyjne” rozumie się dane identyfikujące daną szkołę, placówkę oświatową i inną jednostkę organizacyjną prowadzącą lokalną bazę danych SIO, określone szczegółowo w części II. 3.2.1. projektu, tj. m.in. nazwa, numery identyfikacyjne REGON i NIP; typ jednostki; dane adresowe jednostki z użyciem identyfikatorów katalogów rejestru TERYT: jednostek podziału terytorialnego, miejscowości i ulic,

b) przez „dane dziedzinowe” rozumie się dane dotyczące konkretnej szkoły, placówki oświatowej i innej jednostki organizacyjnej, związane z jej organizacją i działalnością; warunkami dydaktycznymi, materialnymi i finansowymi prowadzenia szkół i placówek oświatowych; nauczycielami, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie); pracownikami niebędącymi nauczycielami; pracownikami zatrudnionymi w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w jednostkach organizacyjnych; przeciętnym wynagrodzeniem

przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w jednostkach,

c) przez „raport” rozumie się dane powstające w procesie automatycznego zliczania (przetwarzania) odpowiednich danych jednostkowych (identyfikacyjnych i dziedzinowych, a także w razie potrzeby wynikającej z zakresu przedmiotowego danego raportu – danych z rejestru PESEL) dotyczących szkół, placówek oświatowych i innych jednostek organizacyjnych oraz danych o uczniach i nauczycielach, zawartych w bazie danych SIO.

3.1.13. Zakres przedmiotowy danych gromadzonych w bazie danych SIO:

- 1) dane przekazywane w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową) do RSPO - dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych; dane jawne;
- 2) dane przekazywane do bazy danych SIO bezpośrednio z lokalnych baz danych SIO; dane niejawne:
 - a) rekordy uczniów - dane o poszczególnych dzieciach, uczniach, słuchaczach i wychowankach; dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe;
 - b) rekordy nauczycieli - dane o nauczycielach, wychowawcach, innych pracownikach pedagogicznych innych pracownikach pedagogicznych, osobach niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, doradcach zawodowych i dyrektorach niebędących nauczycielami; dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe;
 - c) pozostałe dane:
 - dane identyfikacyjne - w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, kuratoriów oświaty, organów sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, specjalistycznych jednostek nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisji egzaminacyjnych, izb rzemieślniczych, zespołów obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół, jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze),

- dane dziedzinowe - dane o organizacji i działalności szkół i placówek oświatowych; dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych; dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnię); dane o pracownikach niebędących nauczycielami; dane dotyczące pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w jednostkach organizacyjnych; dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w jednostkach.

3.1.14. Zakres przedmiotowy danych gromadzonych w lokalnych bazach danych SIO (dane niejawnie) obejmuje zakres przedmiotowy danych gromadzonych w bazie danych SIO, o którym mowa w pkt. 3.1.13. 2), poszerzony o dane z rejestru PESEL.

3.1.15. Jako część bazy danych SIO utworzony zostanie rejestr publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych – RSPO. RSPO będzie obejmował dane identyfikacyjne dotyczące danej szkoły lub placówki oświatowej, określone w części II. 3.2.1. projektu, tj. dane zawarte w akcie założycielskim i statucie publicznej szkoły lub placówki oświatowej, dane zawarte we wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie publicznej szkoły lub placówki oświatowej, prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, oraz dane zawarte w zgłoszeniu do ewidencji niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej, a ponadto dane niezbędne do nadania szkole lub placówce oświatowej numeru identyfikacyjnego REGON lub aktualizacji danych w rejestrze REGON przez Główny Urząd Statystyczny, w zakresie określonym w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej. RSPO będzie jawny (dostępny na stronie internetowej) – z wyjątkiem danych wymienionych w części I. 3.1.3. projektu (str. 14; por. także przypis 18). RSPO będzie składał się z dwóch części, w których umieszczone będą odpowiednio dane dotyczące szkół i placówek oświatowych, które prowadzą działalność, oraz szkół i placówek oświatowych, które zostały zlikwidowane. W przypadku likwidacji publicznej lub niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej, dokonuje się wprowadzenia do RSPO stosownych danych o likwidacji (zlikwidowana szkoła lub placówka oświatowa posiada w RSPO status „zlikwidowana”, co oznacza, że danych dotyczących tej szkoły lub placówki oświatowej nie usuwa się z RSPO). Podmiot zobowiązany do wprowadzania danych

do RSPO, aktualizując zawarte w RSPO dane dotyczące danej szkoły lub placówki oświatowej, będzie posługiwał się identyfikatorem REGON danej jednostki.

3.1.16. W celu nadania szkole lub placówce oświatowej numeru identyfikacyjnego REGON, projektowana ustawa będzie wprowadzała rozwiązanie polegające na powiązaniu procedury przekazywania danych o szkole lub placówce oświatowej do RSPO z wpisem, lub aktualizacją wpisu, albo wykreśleniem wpisu z krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON). W RSPO będą zatem gromadzone dane niezbędne do dokonania lub aktualizacji wpisu w rejestrze REGON oraz skreślenia podmiotu z rejestru REGON. Dane te w obecnym stanie prawnym są objęte, odpowiednio, wnioskiem o wpis do rejestru REGON lub aktualizację wpisu, składanym na formularzu RG-1, oraz wnioskiem o skreślenie z rejestru REGON, składanym na formularzu RG-2 (formularze RG-1 i RG-2 stanowią załączniki, odpowiednio, nr 1 i 6 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej - Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.). W następstwie przekazania danych identyfikacyjnych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO, w tym danych objętych formularzem RG-1, lub aktualizacji tych danych, albo w następstwie przekazania do RSPO informacji o zlikwidowaniu szkoły lub placówki oświatowej, w tym danych objętych formularzem RG-2, automatycznie generowany będzie odpowiedni wniosek kierowany do rejestru REGON. Na podstawie tego wniosku w rejestrze REGON dokonywany będzie odpowiednio wpis, lub aktualizacja wpisu, albo skreślenie podmiotu z rejestru. RSPO otrzyma komunikat z rejestru REGON o dokonaniu powyższych czynności, natomiast podmiot zarejestrowany w rejestrze REGON otrzyma zaświadczenie. Reasumując, złożenie wniosku o wpis (aktualizację, skreślenie) szkoły lub placówki oświatowej do rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) odbywać się będzie na podstawie projektowanej ustawy i będzie „szczególną ścieżką” wobec przepisów odrębnych dotyczących REGON. Rozporządzenie wykonawcze do projektowanej ustawy określi warunki i tryb współdziałania SIO z rejestrem REGON w celu wpisania szkół i placówek oświatowych do rejestru REGON.

3.1.17. W bazie danych SIO gromadzone będą dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe o poszczególnych dzieciach, uczniach, słuchaczach i wychowankach w postaci odrębnych rekordów (rekordy uczniów). Rekord ucznia zakłada ta szkoła lub placówka oświatowa, w której wobec dziecka po raz pierwszy podejmowane są określone działania przewidziane

systemem oświaty (tj. poradnia psychologiczno-pedagogiczna w związku z wydaniem opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka; przedszkole, oddział przedszkolny zorganizowany w szkole podstawowej lub inna forma wychowania przedszkolnego – objęcie wychowaniem przedszkolnym lub obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym). Szkoły lub placówki oświatowe, do których uczeń kolejno uczęszcza w związku z jego indywidualną ścieżką edukacyjną, uzupełniają rekord ucznia w bazie danych SIO w ten sposób, że przesyłają do bazy danych SIO dane identyfikacyjne oraz dane dziedzinowe, zgodnie ze swoją właściwością.

3.1.18. W bazie danych SIO gromadzone będą dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe o poszczególnych nauczycielach, wychowawcach, innych pracownikach pedagogicznych, osobach niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, doradcach zawodowych i dyrektorach niebędących nauczycielami - w postaci odrębnych rekordów (rekordy nauczycieli). Rekord nauczyciela zakłada ta szkoła, placówka oświatowa lub jednostka organizacyjna, która po raz pierwszy nawiązuje z nim stosunek pracy. Szkoły, placówki oświatowe i jednostki organizacyjne, które kolejno, w związku z rozwojem kariery zawodowej danego nauczyciela, nawiązują z nim stosunek pracy, nadają stopnie awansu zawodowego, dodatkowe uprawnienia, kwalifikacje w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli, itd., uzupełniają rekord nauczyciela w bazie danych SIO w ten sposób, że przesyłają do bazy danych SIO dane identyfikacyjne oraz dane dziedzinowe związane ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym, dodatkowymi uprawnieniami, itd., zgodnie ze swoją właściwością.

3.1.19. W celu założenia rekordu, uzupełniania rekordu i pozyskiwania danych z rekordu odpowiednio podmioty zobowiązane i podmioty uprawnione posługują się danymi identyfikacyjnymi ucznia lub nauczyciela (numer PESEL oraz imię i nazwisko) albo identyfikatorem pomocniczym.

3.1.20. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do rekordu ucznia i nauczyciela ma dostęp do rekordu ucznia i nauczyciela w lokalnej bazie danych SIO. W przypadku, gdy uczeń opuścił daną szkołę lub placówkę oświatową, jej dyrektor wprowadza do bazy danych SIO informację odpowiednio o zaprzestaniu pobierania nauki w danej szkole lub zaprzestaniu korzystania z danej placówki oświatowej. Wprowadzenie do systemu takiej informacji blokuje rekord ucznia w lokalnej bazie danych w ten sposób, że ani nie jest możliwe wprowadzanie innych informacji do tego rekordu przez szkołę lub placówkę oświatową, do której dany uczeń lub wychowanek już nie uczęszcza, ani szkoła ta lub placówka nie ma dostępu do danych, o jakie rekord zostanie uzupełniony przez inne podmioty. Rekord ucznia

staje się nieaktywny dla danej szkoły lub placówki oświatowej, możliwy jest jedynie podgląd danych już wprowadzonych do niego przez tę szkołę lub placówkę. Dyrektor szkoły i placówki oświatowej decyduje o okresie przechowywania nieaktywnego rekordu ucznia w lokalnej bazie danych. Okres przechowywania nie może być krótszy niż 5 lat.

Zasady dostępu do rekordu nauczyciela w lokalnej bazie danych są analogiczne - w przypadku, gdy z nauczycielem rozwiązano stosunek pracy w danej szkole lub placówce oświatowej, dyrektor tej szkoły lub placówki wprowadza do bazy danych SIO informację o rozwiązaniu stosunku pracy z nauczycielem. Wprowadzenie do systemu takiej informacji blokuje rekord nauczyciela. Rekord nauczyciela staje się nieaktywny dla szkoły lub placówki oświatowej, która zatrudniała nauczyciela. Dyrektor szkoły i placówki oświatowej lub kierownik innej jednostki organizacyjnej prowadzącej lokalną bazę danych decyduje o okresie przechowywania nieaktywnego rekordu nauczyciela w lokalnej bazie danych. Okres przechowywania nie może być krótszy niż 5 lat.

3.1.21. Warunkiem przekazywania danych do bazy danych SIO oraz pozyskiwania danych z bazy danych SIO (warunkiem dostępu do bazy danych SIO) będzie spełnienie wymogów procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO w celu pozyskania niepowtarzalnego identyfikatora użytkownika SIO. Warunkiem rozpoczęcia procedury weryfikacji dostępu do bazy SIO jest złożenie przez kierownika podmiotu ubiegającego się o dostęp do SIO wniosku o udzielenie dostępu do bazy danych SIO. Wniosek powinien zawierać m. in. PESEL, imię i nazwisko osoby, która ma uzyskać dostęp do bazy danych SIO, określenie typu i nazwy podmiotu ubiegającego się o dostęp, numer podmiotu w RSPO w przypadku szkół i placówek oświatowych wpisywanych do RSPO. W wyniku przeprowadzenia procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO wnioskujący podmiot otrzyma niepowtarzalny identyfikator, który określi zakres dostępu do danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Każdy użytkownik SIO (tj. podmiot zobowiązany do wprowadzania danych do bazy danych SIO i podmiot uprawniony do pozyskiwania danych z bazy danych SIO), posiadający swój identyfikator, ma również profil użytkownika, w którym określa się rodzaj i zakres dostępu do danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Przykładowo, dyrektor szkoły będzie miał dostęp do danych dotyczących szkoły, której działalnością kieruje, danych uczniów uczęszczających do tej szkoły oraz nauczycieli, którzy zatrudnieni są w tej szkole.

Podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do RSPO oraz podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do bazy danych SIO, które nie podlegają wpisowi do RSPO, niepowtarzalny identyfikator użytkownika SIO będzie nadawany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Podmiotom zobowiązanym do przekazywania

danych do bazy danych SIO, objętym RSPO (tj. szkołom i placówkom oświatowym), niepowtarzalny identyfikator użytkownika SIO będzie nadawany przez właściwy podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO, po dokonaniu wpisu szkoły lub placówki oświatowej do RSPO.

3.1.22. Dane przekazywane będą do bazy danych SIO, w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana w stanie faktycznym (w przypadku RSPO – 7 dni od dnia założenia szkoły lub placówki oświatowej). Dotyczy to danych przekazywanych do RSPO, danych objętych rekordami uczniów i nauczycieli, danych dziedzinowych dotyczących warunków materialnych prowadzenia szkół i placówek oświatowych oraz danych identyfikacyjnych innych jednostek organizacyjnych zobowiązanych do przekazywania danych. Terminy przekazywania pozostałych danych dziedzinowych dotyczących szkół i placówek oświatowych oraz danych dziedzinowych dotyczących innych jednostek organizacyjnych, a także terminy przekazywania danych wynikających ze zmian organizacyjnych związanych z początkiem i zakończeniem roku szkolnego - zostaną określone w rozporządzeniu.

3.1.23. Przewiduje się ustalenie procedury potwierdzania rzetelności danych wprowadzonych do bazy danych SIO. Wprowadzenie danych do bazy danych SIO przez kierownika podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO (lub osobę przez niego upoważnioną) będzie równoznaczne z potwierdzeniem przez niego zgodności tych danych ze stanem faktycznym i dokumentacją jednostki. Niezależnie od powyższego, raz w roku, według stanu na dzień 30 września:

- jednostki samorządu terytorialnego - dla celów statystyki publicznej (zgodnie z zakresem określanym corocznie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej) oraz dla celów naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej, w tym wysokości dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek,
- właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki publiczne dla celów statystyki publicznej (zgodnie z zakresem określanym corocznie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej),

potwierdzają w formie odnotowania w bazie danych SIO rzetelności informacji zawartych w automatycznie wygenerowanych zestawieniach powstałych z przetworzenia odpersonalizowanych danych dziedzinowych, w zakresie wymaganym do celów statystyki publicznej lub naliczania części oświatowej subwencji ogólnej. Potwierdzenie odbywa się poprzez porównanie informacji zawartych w zestawieniach z danymi uzyskanymi w związku ze sprawowaniem przez jednostkę samorządu terytorialnego lub właściwego ministra nadzoru

nad działalnością szkoły lub placówki oświatowej w zakresie spraw finansowych i administracyjnych oraz w związku z realizacją przez jednostkę samorządu terytorialnego zadań organu dotującego. Przewiduje się, że organy wprowadzające dane do RSPO będą potwierdzać dane wprowadzone do SIO (według stanu na 30 września) do dnia 31 października każdego roku.

3.1.24. Przewiduje się umożliwienie udostępnienia raportów przygotowanych na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO, uczelniom i innym podmiotom prowadzącym badania naukowe, do celów badawczych, a także innym zainteresowanym podmiotom, do celów badawczych lub komercyjnych. Udostępnienie raportów odbywa się na wniosek uczelni lub podmiotu. Wniosek powinien zawierać wskazanie celu oraz zakresu udostępnienia danych. Odmowa dostępu jest decyzją administracyjną. Raporty udostępniane będą odpłatnie. Wysokość opłaty za udostępnienie danych z bazy danych SIO stanowi równowartość kosztów związanych z dokonaniem przez specjalistów operacji na danych zgromadzonych w bazie danych SIO wraz z kosztami eksploatacji infrastruktury IT. Do celów realizowania zadań zleconych, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, podmiotom podległym lub nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, raporty udostępnia się nieodpłatnie.

3.1.25. W przypadku utraty całości lub części danych zgromadzonych w lokalnej bazie danych, jeżeli zachodzi brak technicznej możliwości odzyskania danych - przewiduje się procedurę odzyskiwania danych. Kierownik podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO, prowadzącego lokalną bazę danych, w odniesieniu do której nastąpiła utrata danych (kierownik podmiotu), składa do administratora bazy danych SIO wnioski o udostępnienie z bazy danych SIO zestawu danych identyfikacyjnych lub dziedzinowych - w zakresie odpowiadającym zakresowi danych utraconych. We wniosku należy określić zakres utraconych danych oraz wyjaśnić powody utraty danych. Wniosek podpisuje kierownik podmiotu (lub osoba upoważniona). W przypadku gdy utrata danych dotyczy lokalnej bazy danych prowadzonej przez szkołę lub placówkę oświatową, wniosek wymaga potwierdzenia przez organ prowadzący szkołę lub placówkę oświatową. Wniosek jest rozpatrywany przez administratora bazy danych SIO. Jeżeli zostaną spełnione przesłanki pozytywnego rozpatrzenia wniosku (brak technicznej możliwości odzyskania danych), administrator bazy danych SIO przygotowuje zestaw danych objętych wnioskiem w formie plików do pobrania. W celu pobrania plików, administrator bazy danych SIO zawiadamia kierownika podmiotu o możliwości pobrania przygotowanych plików.

3.2. Zakres przedmiotowy danych gromadzonych w bazie danych SIO

Zakres przedmiotowy danych gromadzonych w bazie danych SIO jest opisany w sposób uwzględniający rozróżnienie danych według kryterium definicji danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, w tym danych zawartych w rejestrze PESEL w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Zakres przedmiotowy obejmuje dane identyfikacyjne, dane dziedzinowe i raporty.

3.2.1. RSPO - dane o publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oświatowych; dane przekazywane do bazy danych SIO w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową); dane jawne¹⁸⁾ (RSPO jest dostępny na stronie internetowej)

1) dane identyfikacyjne:

nazwa, nazwa skrócona; numery identyfikacyjne REGON i NIP; typ jednostki; numer identyfikacyjny szkoły, stosowany przez okręgowe komisje egzaminacyjne dla potrzeb sprawdzianu i egzaminów; dane adresowe jednostki z użyciem identyfikatorów katalogów rejestru TERYT: jednostek podziału terytorialnego, miejscowości i ulic; typ, nazwa oraz dane adresowe organu prowadzącego; data założenia; status publiczno-prawny jednostki (szkoła lub placówka oświatowa publiczna, szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej, szkoła lub placówka oświatowa niepubliczna); etapy edukacyjne realizowane w jednostce; kategorie uczniów uczęszczających do danej jednostki (szkoły dla dzieci i młodzieży, szkoły dla dorosłych); specyfika jednostki (ogólnodostępna, specjalna); niepełnosprawność dominująca (określenie kategorii uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, dla których dana szkoła specjalna została zorganizowana); związanie organizacyjne (przy placówce dyplomatycznej lub konsularnej, zakładach opieki zdrowotnej, ochotniczych hufcach pracy, domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, w specjalnym ośrodku szkolno-

¹⁸⁾ z wyjątkiem: numeru PESEL osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę oświatową; numeru identyfikacyjnego szkoły, stosowanego przez okręgowe komisje egzaminacyjne dla potrzeb sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; informacji dotyczących procentowego udziału własności w ogólnej wartości kapitału, typu jednostki prawa budżetowego, liczby pracujących - gromadzonych w RSPO wyłącznie w celu nadania numeru REGON, aktualizacji danych i wykreślenia z rejestru REGON.

wychowawczym); profil kształcenia; zawód; specjalność; specjalizacja; obwód (informacja, czy szkoła ma określony obwód) - w przypadku jednostek, których powyższe cechy dotyczą; imię i nazwisko dyrektora jednostki oraz imię, nazwisko i adres osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę oświatową,

2) numer RSPO; data rejestracji w RSPO; typ, nazwa oraz dane adresowe organu przekazującego dane do RSPO - dane generowane automatycznie.

3.2.2. Rekordy dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków; rekordy nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych; pozostałe dane dotyczące szkół i placówek oświatowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych; dane przekazywane do bazy danych SIO bezpośrednio z lokalnych baz danych; dane niejawne

3.2.2.1. Rekordy dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków

1) dane identyfikacyjne

numer PESEL, imię, nazwisko; w przypadku cudzoziemca, który nie posiada numeru PESEL - identyfikator pomocniczy zawierający: nazwisko, imię (imiona), płeć, datę urodzenia, kraj pochodzenia i status cudzoziemca, zgodnie z art. 94a ust. 2 ustawy o systemie oświaty;

2) dane dziedzinowe

a) dane w związku z uczęszczaniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego:

miejsce zamieszkania dziecka, oddział, do którego dziecko uczęszcza; indywidualne spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego; spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej, a od 1 września 2011 r. – także poza inną formą wychowania przedszkolnego; wymiar czasu przebywania dziecka w placówce; posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego; uczestniczenie w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych lub wczesnego wspomaganie rozwoju organizowanych w placówce wychowania przedszkolnego; uczestniczenie w zajęciach specjalistycznych organizowanych przez przedszkole; informacja o tym, jakiego języka obcego dziecko się uczy; uczestniczenie w nauce języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego; w przypadku

dzieci pochodzenia romskiego, objęcie dziecka dodatkowymi działaniami (w tym dodatkowymi zajęciami z języka polskiego lub innymi działaniami integracyjnymi), organizowanymi zgodnie z uchwałą Rady Ministrów Nr 209/2003 z dnia 19 sierpnia 2003 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce”; dowożenie lub zwrot kosztów dojazdu dziecka; wypadki, którym dziecko uległo, będąc pod opieką placówki wychowania przedszkolnego; data rozpoczęcia i data zakończenia pobytu w placówce;

b) dane w związku z nauką ucznia lub słuchacza w szkole, zakładzie kształcenia nauczycieli, kolegium pracowników służb społecznych:

miejsce zamieszkania ucznia, klasa, semestr i oddział, do którego uczeń lub słuchacz uczęszcza; specyfika oddziału (oddział ogólnodostępny, integracyjny, specjalny, sportowy, mistrzostwa sportowego, z językiem nauczania mniejszości narodowej lub etnicznej albo języka regionalnego, z dodatkową nauką języka mniejszości narodowej lub etnicznej albo języka regionalnego, dwujęzyczny, wielozawodowy, terapeutyczny, wyrównawczy, międzynarodowy); profil (w liceum profilowanym), zawód, specjalność, specjalizacja; status młodocianego pracownika (w przypadku uczniów lub słuchaczy, których te kategorie dotyczą); korzystanie z indywidualnego nauczania; realizowanie indywidualnego programu lub toku nauki; korzystanie przez ucznia lub słuchacza z dodatkowej bezpłatnej nauki języka polskiego oraz nauki języka kraju pochodzenia; objęcie ucznia pochodzenia romskiego dodatkowymi działaniami, o których mowa w § 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz.U. Nr 214, poz. 1579, z późn. zm.) oraz w uchwale Rady Ministrów Nr 209/2003 z dnia 19 sierpnia 2003 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce”; spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą; posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego; uczestniczenie w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych lub wczesnego wspomagania rozwoju organizowanych w szkole; informacja o tym, jakiego języka obcego uczeń lub słuchacz się uczy; uczestniczenie w nauce języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego; uczestniczenie w zajęciach dla uczniów wybitnie zdolnych; uzyskanie tytułu laureata albo finalisty olimpiady oraz laureata konkursu lub zawodów na szczeblu co najmniej powiatu; uzyskanie albo

nieuzyskanie promocji; korzystanie z wydłużonego okresu nauki na etapie edukacyjnym; ukończenie albo nieukończenie szkoły; uzyskanie lub nieuzyskanie dyplomu w przypadku uczniów kończących szkoły artystyczne; informacje o ukończeniu szkoły artystycznej w trybie eksternistycznym (wprowadza dyrektor szkoły artystycznej lub zespołu szkół artystycznych, przy którym powołana została państwowa komisja egzaminacyjna przeprowadzająca egzaminy eksternistyczne z zakresu szkół artystycznych); uczestniczenie w zajęciach rewalidacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych lub specjalistycznych organizowanych przez szkołę; uczestniczenie w organizowanych przez szkołę pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego; korzystanie z innych wyżej niewymienionych rodzajów zajęć realizowanych w szkole w ramach jej zadań statutowych; uzyskanie karty rowerowej lub motorowerowej; dowożenie lub zwrot kosztów dojazdu ucznia; wypadki, którym uległ uczeń, będąc pod opieką szkoły; korzystanie przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym, o której mowa w art. 90c ust. 3 ustawy o systemie oświaty według rodzajów tej pomocy; informacja o korzystaniu z internatu; data rozpoczęcia nauki w szkole i data opuszczenia szkoły;

c) dane w związku z objęciem wychowanka opieką w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym:

podstawa umieszczenia w placówce (orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie sądu, wnioski rodziców); posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego; informacja o realizacji indywidualnego programu edukacyjnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym; wypadki, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki; data rozpoczęcia i data zakończenia pobytu w placówce;

d) dane w związku z objęciem opieką wychowanka w placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania:

informacja o korzystaniu z bursy lub domu wczasów dziecięcych, data rozpoczęcia i data zakończenia pobytu w placówce; wypadki, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki;

e) dane w związku z pomocą psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną:

rodzaj diagnoz dotyczących dziecka, ucznia lub wychowanka sporządzonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną (rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, lub niedostosowanie społeczne, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy; w przypadku niepełnosprawności sprzężonej - współwystępujące niepełnosprawności); specjalne potrzeby edukacyjne dziecka, ucznia lub wychowanka, wynikające z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty; rodzaje zajęć prowadzonych przez pracowników poradni (np. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia psychoterapeutyczne, zajęcia terapii logopedycznej), w których dziecko, uczeń lub wychowanek bierze udział;

f) dane w związku z uczęszczaniem wychowanka do placówki oświatowo-wychowawczej, umożliwiającej rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego:

wypadki, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki;

g) dane w związku z kształceniem ustawicznym i doskonaleniem zawodowym w placówce kształcenia ustawicznego, placówce kształcenia praktycznego oraz ośrodku dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych:

wypadki, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki;

h) dane w związku z uczęszczaniem do placówki artystycznej – ogniska artystycznego:

wypadki, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki;

i) dane w związku ze sprawdzianem i egzaminami przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne:

odpowiednio: wyniki sprawdzianu, egzaminów: gimnazjalnego, maturalnego, potwierdzającego kwalifikacje zawodowe; typ szkoły ukończonej w trybie eksternistycznym;

j) dane w związku z egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie przeprowadzanymi przez izby rzemieślnicze:

informacja o uzyskaniu świadectwa czeladnika lub dyplomu mistrza w zawodzie z określeniem zawodu zdobytego przez daną osobę;

k) dane w związku z uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych:

informacja kuratora oświaty o uzyskaniu tytułu zawodowego, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31, poz. 216), z określeniem zawodu zdobytego przez daną osobę.

l) dane w związku z kontrolowaniem przez gminę obowiązku nauki przez absolwentów gimnazjum oraz przyznawaniem pomocy materialnej:

informacja o formie spełniania obowiązku nauki przez absolwenta gimnazjum w szkole zagranicą, poza szkołą lub placówką oświatową, zgodnie z art. 16 ust. 6b ustawy o systemie oświaty, albo informacja o przyczynach nierealizowania tego obowiązku,;

informacja o korzystaniu przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o której mowa w art. 90c ust. 2 ustawy o systemie oświaty z określeniem rodzajów tej pomocy.

3.2.2.2. Rekordy nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych, osób niebędących nauczycielami, zatrudnionych na podstawie art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami

1) dane identyfikacyjne

numer PESEL, imię i nazwisko; w przypadku cudzoziemca, który nie posiada numeru PESEL, tworzy się identyfikator pomocniczy zawierający: nazwisko, imię (imiona), płeć, datę urodzenia, kraj pochodzenia;

2) dane dziedzinowe

dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym, dodatkowymi uprawnieniami i doskonaleniem zawodowym:

- w odniesieniu do nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych - wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania; dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz szczegółowych zasad i trybu ich uzyskiwania (Dz. U. Nr 71, poz. 738, z późn. zm.); staż pracy; stopień awansu zawodowego; ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego; forma i wymiar zatrudnienia, funkcje i stanowiska; rodzaje i wymiar zajęć lub innych obowiązków; przyczyny nieprowadzenia zajęć; dodatkowe uprawnienia (egzaminator, ekspert, rzeczoznawca do spraw podręczników); ukończone kursy kwalifikacyjne; dane o wynagrodzeniu z wyszczególnieniem jego składników oraz liczba i wysokość dodatków, o których mowa w art. 54 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (dotyczy nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów);
- w odniesieniu do doradców zawodowych, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych - wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania; staż pracy; forma i wymiar zatrudnienia, funkcje i stanowiska; rodzaje i wymiar zajęć lub innych obowiązków; przyczyny nieprowadzenia zajęć; dane o wynagrodzeniu z wyszczególnieniem jego składników oraz liczba i wysokość dodatków, o których mowa w art. 54 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (dotyczy doradców zawodowych zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów);
- w odniesieniu do dyrektorów niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych - wykształcenie, staż pracy; forma i wymiar zatrudnienia, funkcje i stanowiska; rodzaje i wymiar obowiązków; przyczyny nieprowadzenia zajęć; dane o wynagrodzeniu (dotyczy dyrektorów zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów);
- w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących właściwych ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których

wymagane są kwalifikacje pedagogiczne - wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania; dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu; staż pracy; stopień awansu zawodowego; ukończone formy doształcania i doskonalenia zawodowego; forma i wymiar zatrudnienia, funkcje i stanowiska; dodatkowe uprawnienia (egzaminator, ekspert, rzeczoznawca do spraw podręczników); ukończone kursy kwalifikacyjne;

3.2.2.3. Pozostałe dane dotyczące szkół i placówek oświatowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych

3.2.2.3.1. Pozostałe dane dotyczące szkół i placówek oświatowych (dane dziedzinowe)

1) dane dotyczące organizacji i działalności:

a) poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych:

liczba osób korzystających z usług poradni stanowiących statutową działalność poradni, innych niż diagnozowanie oraz prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą - według form pomocy; liczba dzieci poddanych badaniom przesiewowym według rodzajów tych badań; pomoc udzielona dzieciom, uczniom, słuchaczom i wychowankom, nauczycielom i wychowawcom, rodzicom według form pomocy (dane dziedzinowe dotyczące następującej statutowej działalności poradni: porady bez badań, porady udzielone w Młodzieżowym Telefonie Zaufania, treningi, warsztaty, prelekcje, wykłady dla nauczycieli, rodziców i wychowawców, terapie rodzin, udział w radach pedagogicznych);

b) placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania:

- bursa: liczba miejsc, liczba osób niebędących uczniami (nauczycieli, studentów, młodocianych pracowników i innych) korzystających z bursy,

- domy wczasów dziecięcych: liczba miejsc, liczba turnusów;

c) placówek oświatowo-wychowawczych (ośrodki politechniczne, pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogrody jordanowskie, pozaszkolne placówki specjalistyczne, szkolne schroniska młodzieżowe):

liczba uczestników według poszczególnych form (rodzaje zajęć oraz informacja, czy są to zajęcia stałe czy okresowe) działalności tych placówek;

d) placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego:

liczba form doskonalenia według rodzajów tych form oraz liczba uczestniczących uczniów i słuchaczy;

e) placówek doskonalenia nauczycieli:

liczba nauczycieli korzystających z innych niż kursy kwalifikacyjne form działalności placówek doskonalenia nauczycieli według rodzajów form doskonalenia (konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, szkolenia);

2) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych:

- podręczniki obowiązujące w poszczególnych oddziałach, zgodnie ze szkolnym zestawem podręczników, o którym mowa w art. 22a ust. 2e ustawy o systemie oświaty (dotyczy publicznych szkół);

- powierzchnia gruntów, w tym terenów sportowych, placów zabaw i terenów zielonych, oraz obiektów budowlanych (dotyczy szkół i placówek oświatowych);

- liczba, rodzaj i powierzchnia pomieszczeń szkoły i placówki oświatowej, w tym sal gimnastycznych i basenów według wielkości;

- wyposażenie szkoły i placówki oświatowej, w tym liczba komputerów do celów edukacyjnych i tablic interaktywnych;

- dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli, doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne oraz w niepublicznych szkołach i placówkach oświatowych;

- koszty wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami (wraz z pochodnymi) zatrudnionych w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oświatowych;

- wydatki na prowadzenie publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych;

3) dane dotyczące liczby nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnię):

liczba nauczycieli, z którymi w danym roku kalendarzowym planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnię) według przyczyn (wprowadza jednostka zatrudniająca nauczyciela);

4) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami w szkołach i placówkach oświatowych (z wyjątkiem osób niebędących nauczycielami zatrudnionych na podstawie art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami):

liczba pracowników niebędących nauczycielami (pracownicy ekonomiczno-administracyjni, pracownicy stołówki i kuchni, pracownicy obsługi, pomoce nauczyciela, w tym asystenci edukacji romskiej i osoby władające językiem kraju pochodzenia, o których mowa w art. 94a ust. 4a ustawy o systemie oświaty, pracownicy służby zdrowia: lekarze, lekarze dentyści, pielęgniarki, higienistka szkolna) w szkole lub placówce oświatowej - wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

3.2.2.3.2. Pozostałe dane dotyczące innych podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych

1) dane identyfikacyjne - jednostek samorządu terytorialnego; ministrów; Centralnej Komisji Egzaminacyjnej; okręgowych komisji egzaminacyjnych; jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze); kuratoriów oświaty; organów sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela; specjalistycznych jednostek nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół; izb rzemieślniczych; regionalnych izb obrachunkowych:

- nazwa, nazwa skrócona; numery identyfikacyjny REGON i NIP; typ jednostki; dane adresowe jednostki z użyciem identyfikatorów katalogów rejestru TERYT: jednostek podziału terytorialnego, miejscowości i ulic;

2) dane dziedzinowe

- liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich, jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnej, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe; łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk (wprowadza jednostka zatrudniająca).

- dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących ministrów właściwych, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela;

3.3. Dostęp do danych przetwarzanych w SIO, w tym dostęp do danych osobowych

W nowej ustawie wprowadza się zasadę gromadzenia w bazie danych SIO danych identyfikacyjnych (numer PESEL, imię, nazwisko) i danych dziedzinowych o uczniach i nauczycielach w postaci rekordów uczniów i nauczycieli. W lokalnych bazach danych SIO rekordy uczniów i nauczycieli będą ponadto zawierały dane z rejestru PESEL (dane te nie będą przekazywane z lokalnych baz danych SIO do bazy danych SIO).

Przyjmuje się, że nowa ustawa o SIO nie rozszerzy zakresu przedmiotowego dostępu do danych osobowych gromadzonych w systemie oświaty¹⁹. Obecnie, na podstawie obowiązujących przepisów, danymi o takim charakterze dysponują dyrektorzy szkół lub placówek oświatowych, organy prowadzące oraz Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne. Przewiduje się, że w nowym SIO dane identyfikacyjne, dane z rejestru PESEL i dane dziedzinowe uczniów i nauczycieli będą dostępne wyłącznie dla podmiotów, które mają już obecnie prawo dostępu do tych danych.

¹⁹ Por. przypis 14.

3.3.1. Podmioty zobowiązane do przekazywania danych (danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych) do bazy danych SIO

3.3.1.1. w trybie on-line (przez przeglądarkę internetową) do RSPO (dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych):

a) jednostki samorządu terytorialnego

- dane identyfikacyjne publicznych szkół lub placówek oświatowych, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego;
- dane identyfikacyjne publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, którym ta jednostka samorządu terytorialnego wydaje zezwolenie na założenie publicznej szkoły lub placówki o którym mowa w art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- dane identyfikacyjne niepublicznych szkół i placówek oświatowych, które jednostka samorządu terytorialnego wpisuje do ewidencji niepublicznych szkół i placówek, o których mowa w art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- dane identyfikacyjne niepublicznych kolegiów pracowników służb społecznych – przekazują samorządy województw,
- dane identyfikacyjne niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli, które samorząd województwa wpisuje do ewidencji;

b) właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe (z wyjątkiem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego)

- dane identyfikacyjne publicznych szkół lub placówek oświatowych, prowadzonych przez ministrów;

c) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania

- dane identyfikacyjne, prowadzonych przez ministra, szkół, zespołów szkół oraz szkolnych punktów konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w celu kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, a także publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych

szkół i placówek o charakterze eksperymentalnym oraz publicznych placówek kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym;

- dane identyfikacyjne niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli, prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydaje zezwolenie na założenie niepublicznego zakładu kształcenia nauczycieli;

d) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

- dane identyfikacyjne publicznych szkół lub placówek artystycznych, prowadzonych przez ministra;

- dane identyfikacyjne publicznych szkół artystycznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, którym minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje zezwolenie na założenie publicznej szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

- dane identyfikacyjne niepublicznych szkół artystycznych, które minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wpisuje do ewidencji niepublicznych szkół i placówek, o której mowa w art. 82 ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

d) okręgowe komisje egzaminacyjne:

- dane identyfikacyjne - numer identyfikacyjny szkoły, stosowany przez okręgowe komisje egzaminacyjne dla potrzeb organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów²⁰; do okręgowej komisji egzaminacyjnej z systemu zostanie skierowany komunikat informujący okręgową komisję egzaminacyjną o wprowadzeniu danych identyfikacyjnych szkoły do RSPO, na podstawie którego okręgowa komisja egzaminacyjna nada szkole numer identyfikacyjny i przekaże tę daną o szkole do RSPO; numer identyfikacyjny szkoły jest niejawnym;

²⁰ Numer identyfikacyjny szkoły stosowany przez okręgowe komisje egzaminacyjne dla potrzeb sprawdzianu i egzaminów jest daną gromadzoną również obecnie na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych (Dz. U. Nr 277, poz. 2746, z późn. zm.); służy do wymiany danych o szkołach i o uczniach szkół między systemem SIO i systemami okręgowych komisji egzaminacyjnych, stanowi on podstawę łączenia zbiorów SIO i okręgowych komisji egzaminacyjnych.

3.3.1.2. bezpośrednio z lokalnych baz danych (dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe)

3.3.1.2.1. publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe:

1. przedszkole, oddział przedszkolny zorganizowany w szkole podstawowej lub inna forma wychowania przedszkolnego:

1) dane w zakresie rekordu ucznia – w związku z uczęszczaniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego;

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a i 1b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami – dane w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

b) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

c) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

2. szkoła

1) dane w zakresie rekordu ucznia – w związku z nauką ucznia w szkole;

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami - dane w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

b) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

c) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

3. zakład kształcenia nauczycieli

1) dane w zakresie rekordu słuchacza – w związku z nauką słuchacza w zakładzie kształcenia nauczycieli;

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - dane w z związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

b) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

c) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

4. kolegium pracowników służb społecznych

1) dane w zakresie rekordu słuchacza – w związku z nauką słuchacza w kolegium pracowników służb społecznych;

2) dane w zakresie rekordu nauczyciela - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - dane w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

b) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

c) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

5. młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy:

1) dane w zakresie rekordu wychowanka - w związku z objęciem opieką w placówce;

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami – dane w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

- a) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,
- b) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),
- c) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

6. placówka zapewniająca opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania:

- 1) dane w zakresie rekordu wychowanka - w związku z objęciem opieką w placówce;
- 2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - dane w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

- a) dane dotyczące organizacji i działalności,
- b) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,
- c) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),
- d) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

7. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, w tym poradnia specjalistyczna:

- 1) dane w zakresie rekordu dziecka, ucznia i wychowanka – w związku z pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
- 2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami - dane w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane

- a) dotyczące organizacji i działalności,
- b) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,
- c) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),
- d) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

8. placówki doskonalenia nauczycieli

1) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych - dane w związku z doskonaleniem zawodowym (ukończenie w placówce kursów kwalifikacyjnych);

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, innych pracowników pedagogicznych - dane w z związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dotyczące organizacji i działalności,

b) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

c) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

d) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

9. placówki oświatowo-wychowawcze (ośrodki politechniczne, pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogrody jordanowskie, pozaszkolne placówki specjalistyczne, szkolne schroniska młodzieżowe)

1) dane w zakresie rekordów wychowanków - w związku z wypadkami, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki (nie dotyczy szkolnych schronisk młodzieżowych);

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych - dane w z związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dotyczące organizacji i działalności,

b) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

c) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

d) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

10. placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego

1) dane w zakresie rekordów słuchaczy - w związku z wypadkami, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki;

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu doradców zawodowych i dyrektorów niebędących nauczycielami - w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dotyczące organizacji i działalności,

b) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

c) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

d) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

11. placówki artystyczne – ogniska artystyczne

1) dane w zakresie rekordów uczniów - w związku z wypadkami, którym uległ wychowanek będąc pod opieką placówki;;

2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - dane w z związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - w związku ze stosunkiem pracy;

3) pozostałe dane:

a) dotyczące organizacji i działalności,

b) dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,

c) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),

d) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

12. biblioteki pedagogiczne

1) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych - w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym; oraz rekordu dyrektorów niebędących nauczycielami - w związku ze stosunkiem pracy;

2) pozostałe dane:

- a) dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych,
- b) dane dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie),
- c) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami;

3.3.1.2.2. jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze)

- 1) dane identyfikacyjne;
- 2) dane w zakresie rekordu nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych (osoby zatrudnione na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela) - dane w związku ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym;

3.3.1.2.3. jednostki samorządu terytorialnego

- 1) dane identyfikacyjne;
- 2) dane w zakresie rekordu ucznia – w związku z kontrolowaniem spełniania obowiązku nauki przez absolwentów gimnazjum oraz przyznawaniem pomocy materialnej;
- 3) dane w zakresie rekordu nauczyciela – dane w związku z awansem zawodowym (nadanie stopnia awansu zawodowego);
- 3) pozostałe dane:
 - a) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich; łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

3.3.1.2.4. właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe (z wyjątkiem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania)

- 1) dane identyfikacyjne;
- 2) dane w zakresie rekordu nauczyciela:
 - a) dane w związku z awansem zawodowym (nadanie stopnia awansu zawodowego);
 - b) dane w związku ze stosunkiem pracy - nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w urzędach obsługujących ministrów właściwych;

3) pozostałe dane:

- a) dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych,
- b) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe; łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

3.3.1.2.5. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania

1) dane identyfikacyjne;

2) dane w zakresie rekordu nauczyciela:

- a) dane w związku z awansem zawodowym (nadanie stopnia awansu zawodowego),
- b) dane w związku z dodatkowymi uprawnieniami (ekspert, rzeczoznawca do spraw podręczników),
- c) w związku ze stosunkiem pracy - nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w urzędzie obsługującym ministra;

3) pozostałe dane:

- a) dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych,
- b) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w urzędzie obsługującym ministra; łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

3.3.1.2.6. Centralna Komisja Egzaminacyjna

1) dane identyfikacyjne;

2) dane w zakresie rekordu nauczyciela - w związku ze stosunkiem pracy - nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej;

3) pozostałe dane:

- a) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

b) dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do zatrudnionych nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych;

3.3.1.2.7. okręgowe komisje egzaminacyjne

1) dane identyfikacyjne;

2) dane w zakresie rekordu ucznia - w związku ze sprawdzianem i egzaminami;

3) dane w zakresie rekordu nauczyciela:

a) dane w związku z dodatkowymi uprawnieniami (egzaminator),

b) dane w związku ze stosunkiem pracy - nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w okręgowych komisjach egzaminacyjnych;

3) pozostałe dane:

a) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w okręgowych komisjach egzaminacyjnych, łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

b) dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do zatrudnionych nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych;

3.3.1.2.8. kuratorzy oświaty

1) dane identyfikacyjne,

2) dane w zakresie rekordu ucznia - w związku z uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych,

3) dane w zakresie rekordu nauczyciela:

a) dane w związku z awansem zawodowym (nadanie stopnia awansu zawodowego),

b) dane w związku ze stosunkiem pracy - nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w kuratoriach oświaty;

4) pozostałe dane:

a) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w kuratoriach oświaty, łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

b) dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do zatrudnionych nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych;

3.3.1.2.9. organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela; specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

1) dane identyfikacyjne;

2) dane w zakresie rekordu nauczyciela:

a) dane w związku z awansem zawodowym (nadanie stopnia awansu zawodowego),

b) dane w związku ze stosunkiem pracy - nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w organach sprawujących nadzór pedagogiczny i specjalistycznej jednostce nadzoru;

4) pozostałe dane:

a) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w organach sprawujących nadzór pedagogiczny i specjalistycznej jednostce nadzoru, łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

b) dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do zatrudnionych nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych;

3.3.1.2.10. jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych

1) dane identyfikacyjne;

2) pozostałe dane:

a) liczba pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnych; łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk;

3.3.1.2.11. izby rzemieślnicze

1) dane identyfikacyjne;

2) dane w zakresie rekordu ucznia - w związku z egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie;

3.3.1.2.12. regionalne izby obrachunkowe

1) dane identyfikacyjne;

3.3.2. Podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z rejestru PESEL (za pośrednictwem SIO) i danych dziedzinowych (z bazy danych SIO):

3.3.2.1. szkoły i placówki oświatowe

1. dane z rejestru PESEL

a) dane dzieci, uczniów, słuchaczy, wychowanków uczęszczających do danej szkoły lub placówki oświatowej

- w zakresie prowadzenia dokumentacji szkolnej (odpowiednio księga uczniów i księga wychowanków, o której mowa w § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.): płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

b) dane nauczycieli

- dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

1) dane z rekordu ucznia:

a) dane dzieci, uczniów, słuchaczy, wychowanków uczęszczających do danej szkoły lub placówki oświatowej:

- w zakresie prowadzenia dokumentacji szkolnej (odpowiednio księga uczniów i księga wychowanków, o której mowa w § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225 z późn. zm.): miejscowość, w której dziecko mieszka, kraj pochodzenia (w przypadku obcokrajowca);

- w zakresie organizowania kształcenia specjalnego w szkołach i placówkach oświatowych i naliczania części oświatowej subwencji ogólnej: informacja o orzeczeniu lub opinii, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty, wraz z określeniem przyczyny ich wydania (rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, lub niedostosowanie społeczne, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy; w przypadku niepełnosprawności sprzężonej – wskazane współwystępujące niepełnosprawności),

wprowadzona do SIO przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, udostępniana szkole lub placówce oświatowej w przypadku przedłożenia w szkole lub placówce, przez rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, orzeczenia lub opinii; szkoła lub placówka oświatowa pozyskuje z rekordu ucznia powyższą informację po wprowadzeniu do bazy danych SIO następujących danych: numer orzeczenia lub opinii oraz data wydania,

- w zakresie organizowania nauczania języków obcych (zapewnienie kontynuacji nauczania danego języka): informacja o tym, jakiego języka obcego dziecko uczyło się na poprzednim etapie edukacyjnym;

2) dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników), dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

3. dane z rejestru PESEL lub dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- w związku z kontrolowaniem realizowania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego, w tym w związku z prowadzeniem księgi ewidencji, o której mowa w § 3a i 3b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.), szkołom podstawowym i gimnazjom z wyznaczonym obwodem, będzie udostępniona informacja zawierająca dane uczniów, którzy podlegają obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego lub obowiązkowi szkolnemu i są zameldowani w obwodzie danej szkoły: numer PESEL, imię i nazwisko ucznia, nazwa i adres szkoły, do której uczeń uczęszcza - w przypadku dzieci i młodzieży uczęszczających do szkoły spoza obwodu, oraz numer PESEL, imię i nazwisko dziecka - w przypadku dzieci i młodzieży, w odniesieniu do których w danym roku szkolnym nie zostały wprowadzone dane do bazy danych SIO;

3.3.2.2. jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze)

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników), dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

3.3.2.3. jednostki samorządu terytorialnego

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli udostępniane w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół (system wynagradzania nauczycieli): płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół (system wynagradzania nauczycieli): wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

3. dane z rejestru PESEL lub dane z bazy danych SIO

a) w związku z kontrolowaniem realizowania obowiązku nauki gminom będzie udostępniona informacja zawierająca dane uczniów, którzy podlegają obowiązkowi nauki i są zameldowani na terenie danej gminy: numer PESEL, imię i nazwisko ucznia, nazwa i adres szkoły, do której uczeń uczęszcza, a w przypadku osób, w odniesieniu do których w danym roku szkolnym nie zostały wprowadzone dane do bazy danych SIO - numer PESEL, imię i nazwisko ucznia;

b) w zakresie naboru i organizowania rekrutacji do szkół i placówek oświatowych (udostępniane na wniosek jednostki samorządu terytorialnego):

- dane z rejestru PESEL: drugie imię (imiona) ucznia, data i miejsce urodzenia, adres zameldowania na pobyt stały, adres zameldowania na pobyt czasowy,

- dane z bazy danych SIO: dane identyfikacyjne, dane dziedzinowe: miejsce zamieszkania, nazwa i adres szkoły, do której uczeń uczęszczał, wyniki sprawdzianu i egzaminów

przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, informacja o uzyskaniu przez ucznia tytułu laureata olimpiad, konkursów lub zawodów na szczeblu co najmniej powiatu;

3.3.2.4. jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół (system wynagradzania nauczycieli): płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół (system wynagradzania nauczycieli): wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

3.3.2.5. Centralna Komisja Egzaminacyjna

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników), dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

3.3.2.6. okręgowe komisje egzaminacyjne

1. dane z rejestru PESEL

- dane uczniów - dane udostępniane w związku z organizacją sprawdzianu i egzaminów, przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne: drugie imię (imiona), data i miejsce urodzenia,

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu ucznia – dane udostępniane w związku z organizacją sprawdzianu i egzaminów, przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne: numer PESEL, imię i nazwisko ucznia, informacja o orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, nazwa, adres (oraz numer identyfikacyjny szkoły, stosowany przez okręgowe komisje egzaminacyjne dla potrzeb przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów) szkoły, do której uczeń uczęszcza (uczęszczał w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe);

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela oraz w związku z nadawaniem nauczycielom uprawnień egzaminatora: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników), dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

3.3.2.7. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników), dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

- dane udostępniane w związku z tworzeniem listy ekspertów: imię/imiona i nazwisko, posiadane kwalifikacje do nauczania, funkcje i stanowiska

3.3.2.8. właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania,

dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników),
dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego,
ukończone formy kształcenia i doskonalenia zawodowego;

3.3.2.9. kuratorzy oświaty, organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, **specjalistyczne jednostki nadzoru**, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

1. dane z rejestru PESEL

- dane nauczycieli – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2. dane dziedzinowe z bazy danych SIO

- dane z rekordu nauczyciela – dane udostępniane w związku z zatrudnieniem nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz posiadane kwalifikacje do nauczania, dodatkowe uprawnienia (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników), dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu, stopień awansu zawodowego, ukończone formy kształcenia i doskonalenia zawodowego.

3.3.3. Podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z bazy danych SIO (z wyłączeniem danych identyfikacyjnych uczniów i nauczycieli) – GUS - w zakresie i terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej ustalonym przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia, na podstawie art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

3.3.4. Podmioty uprawnione do pozyskiwania raportów:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe;
- 2) jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze);
- 3) jednostki samorządu terytorialnego prowadzące szkoły i placówki oświatowe;
- 4) ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe;
- 5) osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne prowadzące szkoły i placówki oświatowe;

- 6) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;
- 7) kuratorzy oświaty, organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 8) Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne;
- 9) izby rzemieślnicze;
- 10) jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek;
- 11) regionalne izby obrachunkowe;
- 12) GUS;
- 13) uczelnie oraz inne podmioty prowadzące badania naukowe;
- 14) inne zainteresowane podmioty.

3.4. Administrator danych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest administratorem danych zgromadzonych w bazie danych SIO w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Jako administrator bazy danych SIO minister właściwy do spraw oświaty i wychowania gromadzi i przetwarza dane zawarte w bazie danych SIO, decyduje o celach i środkach przetwarzania zgromadzonych danych oraz zapewnia bezpieczeństwo danych gromadzonych i przetwarzanych w bazie danych systemu informacji oświatowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jako administrator bazy danych SIO ma dostęp do danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych zgromadzonych w bazie danych SIO w związku z udostępnianiem podmiotom uprawnionym do pozyskiwania z bazy danych SIO danych dziedzinowych. W pozostałym zakresie minister dokonuje operacji przetwarzania danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych, a także w razie potrzeby wynikającej z zakresu przedmiotowego danego raportu – danych z rejestru PESEL, (odpersonalizowanych) w celu sporządzania raportów.

Administratorem lokalnej bazy danych SIO, w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, będzie kierownik podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO. Administrator lokalnej bazy danych SIO ponosi osobistą odpowiedzialność za rzetelność i aktualność wprowadzonych

danych. Administrator lokalnej bazy danych SIO jest zobowiązany do stworzenia warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę przetwarzanych danych, a w szczególności zabezpieczenia danych przed nieuprawnionym dostępem, nielegalnym ujawnieniem lub pozyskaniem, a także ich modyfikacją, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

3.5. Bezpieczeństwo SIO

Udostępnianie, przechowywanie i przetwarzanie danych osobowych będzie odbywać się w sposób zapewniający zachowanie poufności i ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024). Dane osobowe, w tym dane o specjalnych potrzebach edukacyjnych dziecka, ucznia lub wychowanka wynikające z orzeczeń i opinii, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty, będą chronione przed dostępem niepowołanych osób przez stosowanie rozwiązań dostępnych technologicznie i uzasadnionych rachunkiem ekonomicznym, w tym technik kontroli, ewidencjonowania i monitorowania dostępu, technik kryptograficznych, technik wykorzystujących certyfikaty (kwalifikowane lub niekwalifikowane).

Podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO są odpowiedzialne za bezpieczeństwo prowadzonych przez siebie lokalnych baz danych SIO, np. dyrektor szkoły lub placówki wprowadzający do lokalnej bazy danych SIO dane identyfikacyjne (dane osobowe) będzie odpowiedzialny za bezpieczeństwo tych danych, a w szczególności za zabezpieczenie danych przed nieuprawnionym dostępem, nielegalnym ujawnieniem lub pozyskaniem, a także ich modyfikacją, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

3.6. Korygowanie nieprawidłowości

3.6.1. Nieprawdziwe dane

Przewiduje się, że podmiot zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO, który stwierdził nieprawdziwość danych przekazanych do bazy danych SIO, będzie obowiązany niezwłocznie wprowadzać zmodyfikowane dane do bazy danych SIO. W przypadku wprowadzenia zmodyfikowanych danych system automatycznie zapisuje datę jej wprowadzenia. Określone dane sprzed korekty przechowywane będą w bazie danych SIO w sposób umożliwiający odtworzenie historii zapisu (historii zmian). Zapisanie określonych danych sprzed korekty w historii bazy danych SIO następuje automatycznie.

3.6.2. Wielokrotne notowanie w bazie danych SIO tożsamyh danych identyfikacyjnych ucznia, wychowanka lub słuchacza

Jeżeli podczas identyfikowania ucznia, wychowanka lub słuchacza w bazie danych SIO za pomocą numeru PESEL, imienia i nazwiska, ujawniona zostanie informacja o wielokrotnym notowaniu w bazie danych SIO tożsamego danych identyfikacyjnych ucznia, wychowanka lub słuchacza, system automatycznie wygeneruje komunikat informujący, kierowników podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO lub kierowników podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych z bazy danych SIO (lub osobę upoważnioną), o konieczności wyjaśnienia przez nich zaistniałej sytuacji. Wyjaśnienie zaistniałej sytuacji powinno nastąpić poprzez ustalenie stanu faktycznego, do której szkoły lub placówki oświatowej uczeń uczęszcza, w terminie 2 tygodni od momentu uzyskania przez kierownika automatycznie wygenerowanego komunikatu o zaistniałej nieprawidłowości. Kierownicy szkół i placówek oświatowych, do których uczeń nie uczęszcza, zobowiązani są skorygować poprzednio wprowadzoną, nieprawidłową, informację.

3.7. Nadzór nad SIO ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania sprawuje nadzór nad prawidłowością działania SIO. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w celu wykonywania powyższego nadzoru, ma dostęp do wykazu zarejestrowanych przypadków, w których nastąpiła próba lub uzyskano nieuprawniony dostęp, nielegalnie pozyskano, nastąpiło zniszczenie lub utrata danych zgromadzonych w bazie danych SIO lub wykorzystano te dane w nieuprawniony sposób.

Informacja o przypadkach, w których nastąpiła próba nieuprawnionego dostępu, jest generowana automatycznie. Ponadto kierownicy podmiotów zobowiązanych do

przekazywania danych do bazy danych SIO będą zobowiązani niezwłocznie przekazać do bazy danych SIO informację o nieuprawnionym dostępie do bazy danych SIO, nielegalnym pozyskaniu danych z bazy danych SIO, zniszczeniu lub utracie danych zgromadzonych w bazie danych SIO, lub wykorzystaniu danych w nieuprawniony sposób. Jeżeli żadne z wyżej wymienionych zdarzeń nie nastąpiło, raz na kwartał, nie później niż w 7 dniu roboczym następnego kwartału, kierownicy podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO będą zobowiązani przekazywać do bazy danych SIO komunikat o niezakłóconym funkcjonowaniu lokalnej bazy danych SIO.

W przypadku stwierdzenia próby lub uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych zgromadzonych w bazie danych SIO, lub w przypadku stwierdzenia wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest uprawniony do zablokowania przekazywania i udostępniania danych z bazy danych SIO do czasu, odpowiednio, ponownego przeprowadzenia procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO (w przypadku próby lub uzyskania nieuprawnionego dostępu) lub wyjaśnienia stanu faktycznego i usunięcia nieprawidłowości.

Ponadto informacje o przypadkach próby lub uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych zgromadzonych w bazie danych SIO, stwierdzenia wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób - będą wykorzystywane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w celu analizowania stopnia bezpieczeństwa i efektywności wymagań organizacyjnych i technicznych w zakresie sposobów prowadzenia lokalnych baz danych SIO.

W celu wykonywania zadań nadzoru minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może żądać przedłożenia informacji w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego, a także przeprowadzać czynności kontrolne w podmiotach zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO i podmiotach uprawnionych do pozyskiwania danych z bazy danych SIO. Powyższych czynności dokonuje osoba upoważniona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (kontroler), na podstawie wydanego przez ministra właściwego do spraw oświaty imiennego upoważnienia. Kontroler przeprowadza kontrolę po okazaniu dokumentu tożsamości i imiennego upoważnienia. W celu wykonywania czynności kontrolnych kontroler ma prawo:

- wstępu, w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰, za okazaniem imiennego upoważnienia, do pomieszczenia, w którym zlokalizowana jest lokalna baza danych SIO i przeprowadzenia niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych;

- żądać złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywać i przesłuchiwać osoby w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- wglądu do wszelkich dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli oraz sporządzania ich kopii;
- przeprowadzania oględzin poszczególnych elementów lokalnej bazy danych SIO, w tym urządzeń, oprogramowania, nośników oraz systemów teleinformatycznych wykorzystywanych do SIO w ramach lokalnych baz danych SIO, a także procedur przetwarzania informacji.

W powyższych czynnościach kontrolnych uczestniczy kierownik podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO (pomiotu uprawnionego do pozyskiwania danych z bazy danych SIO) lub osoba przez niego upoważniona. Kierownik kontrolowanego podmiotu jest obowiązany zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli przedstawić na żądanie kontrolera dokumenty i materiały, umożliwić przeprowadzenie oględzin elementów lokalnej bazy danych oraz zapewnić możliwość sporządzania lub przekazywania uwierzytelnionych kopii, odpisów i wyciągów z dokumentów oraz zestawień, danych i obliczeń niezbędnych do przeprowadzenia kontroli. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontroler przedstawia w protokole kontroli. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kierownik kontrolowanego podmiotu. Protokół kontroli podpisują kontroler i kierownik kontrolowanego podmiotu. Kierownik kontrolowanego podmiotu ma prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, pisemnie, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole kontroli, w razie stwierdzenia naruszeń przepisów ustawy lub wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, organ dokonujący kontroli sporządza wystąpienie pokontrolne, w którym określa sposób oraz termin usunięcia tych naruszeń. Kontrolowany podmiot, w terminie 60 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zawiadamia ministra właściwego do spraw oświaty o wykonaniu zaleceń pokontrolnych albo, w razie ich niewykonania, o przewidywanym terminie ich wykonania i przyczynach niewykonania. Do zaleceń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, prawo zgłoszenia zastrzeżeń. Zastrzeżenia składa się bezpośrednio do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W związku z podejmowaniem czynności nadzorczych minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może ponadto zlecać sporządzanie określonych ekspertyz i opinii.

3. 8. Archiwizacja danych

Dane zgromadzone w bazie danych SIO podlegają archiwizacji.

Przechowywanie danych identyfikacyjnych i dziedzinowych dotyczących szkół i placówek oświatowych nie jest ograniczone w czasie. Dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe zawarte w rekordach dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych, przechowywane będą w bazie danych SIO przez okres nie dłuższy niż 20 lat od momentu dokonania ostatniego wpisu w rekordzie. Bieg dwudziestoletniego okresu będzie rozpoczynał się od początku w przypadku dokonania kolejnego wpisu w rekordzie. Po upływie dwudziestoletniego okresu dane w rekordach ulegają usunięciu z bazy danych SIO.

Historię zmian w danych stanowiących podstawę do wyliczenia wysokości części oświatowej subwencji ogólnej określonych w wydawanym corocznie rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego przechowuje się w bazie danych SIO przez okres 5 lat, licząc od końca roku budżetowego, za który sporządzono sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Raporty wygenerowane na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO są przechowywane bez ograniczeń czasowych.

Administratorzy lokalnych baz danych SIO ustalają w wewnętrznych regulacjach cele archiwizacji danych zgromadzonych w tych bazach z uwzględnieniem następujących wymogów określonych w ustawie. Dane zgromadzone w lokalnej bazie danych SIO są przechowywane przez okres nie krótszy niż 5 lat. Po upływie okresu 5 lat nieaktywne rekordy uczniów i nauczycieli oraz inne dane szkół i placówek oświatowych oraz dane dotyczące pozostałych podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych o charakterze historycznym zostają usunięte z lokalnych baz danych, chyba że w wewnętrznych regulacjach okres przechowywania danych został wydłużony, ze względu na cel określony przez administratora lokalnej bazy danych SIO.

4. Upoważnienia do wydania aktów wykonawczych do projektowanej ustawy

4. 1. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu danych przekazywanych do bazy danych SIO oraz terminów i sposobu przekazywania danych do bazy danych SIO przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO, a także sposobu potwierdzania danych. Upoważnienie obligatoryjne. Rozporządzenie powinno uwzględniać potrzebę zapewniania organom administracji publicznej, realizującym na poziomie lokalnym, regionalnym i centralnym politykę oświatową państwa, aktualnych informacji niezbędnych do realizowania zadań w tym zakresie, a także planowania środków budżetowych niezbędnych do finansowania zadań oświatowych oraz konieczność dostosowania terminów przekazywania danych przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO do terminów przygotowywania projektu budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. W części dotyczącej określenia terminów przekazywania danych do bazy danych SIO, rozporządzenie powinno uwzględniać, że dane o:

- kosztach wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami (wraz z pochodnymi) zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów – przekazuje się co miesiąc,
- kosztach wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami (wraz z pochodnymi) zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych – przekazuje się raz w roku według wysokości wynagrodzenia za miesiąc wrzesień danego roku,
- wydatkach na prowadzenie publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów - przekazuje się kwartalnie w układzie sprawozdania RB-28S określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781, z późn. zm.) – przekazuje się w terminie 10 dni od terminu sprawozdania,
- wydatkach na prowadzenie publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych – przekazuje się w układzie porównywalnym za okres styczeń – sierpień oraz za okres roku kalendarzowego,

- liczbie nauczycieli, z którymi w danym roku kalendarzowym planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie) według przyczyn – przekazuje się według stanu na dzień 30 kwietnia i 31 października;
- liczbie pracowników niebędących nauczycielami (m.in. pracownicy ekonomiczno-administracyjni, pracownicy stołówki i kuchni, pracownicy obsługi, pomoce nauczyciela, asystenci edukacji romskiej, pracownicy służby zdrowia: lekarze, lekarze dentyści, pielęgniarki, higienistka szkolna) w szkole lub placówce oświatowej - wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk – przekazuje się według stanu na dzień 30 września,
- liczbie pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich, jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnej, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe; łączna wysokość ich wynagrodzeń, wymiar zatrudnienia według rodzaju zajmowanych stanowisk – przekazuje się według stanu na dzień 30 września,
- wysokości wynagrodzeniu z wyszczególnieniem wysokości jego składników, w tym wysokości dodatków, o których mowa w art. 54 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – w odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów - przekazuje się za każdy miesiąc,
- przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat - w odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz w niepublicznych szkołach i placówkach oświatowych - przekazuje się raz w roku według stanu za wrzesień,
- przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat - w odniesieniu do osób zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela - przekazuje się raz w roku według stanu za wrzesień.

4. 2. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, w drodze

rozporządzenia, warunków współpracy bazy danych SIO z systemami rekrutacyjnymi uczelni. Upoważnienie obligatoryjne. Rozporządzenie powinno uwzględniać zapewnienie efektywności pozyskiwania danych przez uczelnie oraz ochronę danych zgromadzonych w bazie danych SIO i bezpieczeństwo dróg komunikacji z bazą danych SIO.

4.3. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu udostępniania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania raportów uczelniom, innym podmiotom prowadzącym badania naukowe oraz innym zainteresowanym podmiotom, a także szczegółowych warunków i sposobu ustalania opłat za sporządzanie raportów, uwzględniając, że wysokość opłat nie może być wyższa od kosztów związanych z dokonaniem przez specjalistów operacji na danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz kosztów eksploatacji infrastruktury IT. Upoważnienie obligatoryjne. Rozporządzenie powinno mieć na uwadze, aby realizowanie indywidualnych celów pozyskiwania danych z bazy danych SIO, przez uczelnie, inne podmioty prowadzące badania naukowe oraz inne zainteresowane podmioty, nie naruszało bezpieczeństwa przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO.

4.4. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia:

- technicznych warunków, jakie powinno spełniać oprogramowanie komercyjne nabywane dobrowolnie przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO,
- technicznych warunków przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO oraz związanych z tym obowiązków podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych z bazy danych SIO (takich jak, m.in., dostępność serwisu odbierającego paczki danych wysyłane z lokalnych baz danych SIO, parametry techniczne, protokoły, parametry sieciowe), w tym opisu zadań i funkcji osób uprawnionych do dostępu do bazy danych SIO, opisu procedur bezpieczeństwa wymaganych przy przesyłaniu i pozyskiwaniu danych z bazy danych SIO oraz opisu niezbędnych warunków technicznych zapewniających bezpieczne przesyłanie i pozyskiwanie danych z bazy danych SIO,
- warunków organizacyjnych i technicznych przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO, w tym opisu procedur bezpieczeństwa wymaganych przy przetwarzaniu danych z bazy danych SIO, opisu niezbędnych warunków technicznych zapewniających bezpieczne przetwarzanie danych z bazy danych SIO oraz związanych z tym obowiązków osób

odpowiedzialnych za obsługę bazy danych SIO. Określenie obowiązków ww. osób jest niezbędne dla zapewnienia należytej staranności w zakresie zabezpieczenia danych,

- szczegółowego trybu i warunków rejestrowania przypadków, w których uzyskano nieuprawniony dostęp, nielegalnie pozyskano lub nastąpiło zniszczenie albo utrata danych zgromadzonych w bazie danych SIO,

- procedury odzyskiwania danych utraconych w całości lub w części z lokalnych baz danych SIO oraz wzór wniosku o umożliwienie pobrania, z bazy danych SIO, utraconych danych.

Upoważnienie obligatoryjne. Rozporządzenie powinno uwzględniać zapewnienie bezpieczeństwa danych zgromadzonych w bazie danych SIO i dróg komunikacji z bazą danych SIO oraz zapewnienie współpracy SIO z referencyjnymi rejestrami publicznymi.

4.5. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia:

- procedury weryfikacji dostępu do SIO w celu przydzielania niepowtarzalnego identyfikatora użytkownika SIO,

- wzoru upoważnienia do dostępu do SIO, określającego zakres dostępu do danych zgromadzonych w bazie danych SIO.

Upoważnienie obligatoryjne. Rozporządzenie powinno uwzględniać prawidłową realizację, przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO i podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z bazy danych SIO, obowiązków związanych z użytkowaniem SIO, a także zapewnienie bezpieczeństwa danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz dróg komunikacji z bazą danych SIO.

4.6. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków i trybu współpracy SIO z rejestrem REGON w celu wpisania szkół i placówek oświatowych do rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) oraz aktualizowania danych objętych wpisem do rejestru, a także sposobu i warunków pozyskiwania i przekazywania danych z bazy danych SIO do rejestru REGON.

Upoważnienie obligatoryjne. Rozporządzenie powinno uwzględniać efektywność współpracy SIO z rejestrem REGON oraz służbami statystyki publicznej, a także powinno mieć na uwadze bezpieczeństwo i ochronę danych zgromadzonych w bazie danych SIO w związku z wymogami prowadzenia rejestru REGON.

4.7. Upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, zakresu danych (w ramach zakresu danych dotyczących warunków i organizacji nauki oraz opieki w szkołach i placówkach oświatowych), w odniesieniu do których wprowadza się tryb on-line, jako właściwy do przekazywania danych do bazy danych SIO. Upoważnienie fakultatywne. Rozporządzenie to powinno uwzględniać konieczność zapewnienia bezpieczeństwa danych zgromadzonych w bazie danych SIO i dróg komunikacji z bazą danych SIO.

4.8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze zarządzenia, szczegółowe komunikaty sprawozdawcze w formacie XML przekazywane przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO... Bardzo ważne dla poprawnego przekazywania danych do bazy danych SIO jest precyzyjne określenie formatu danych (tzw. dokumentów XML). Opublikowanie w zarządzeniu zasad tworzenia dokumentów XML jest niezbędne dla umożliwienia dostosowania oprogramowania komercyjnego dostępnego obecnie na rynku, lub oprogramowania nowotworzonego, do współpracy z SIO. Przepisy wykonawcze w tym zakresie stanowią transparentny mechanizm publikowania standardów wykorzystywanych w SIO i gwarantują równy dostęp do tych informacji podmiotom, które są nimi zainteresowane. Szczegółowe komunikaty sprawozdawcze w formacie XML stosuje się nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania zarządzenia. Upoważnienie obligatoryjne.

5. Odpowiedzialność karna w zakresie działań uregulowanych projektowaną ustawą

W projektowanej ustawie znajdują się przepisy zawierające sankcję karną za nieprowadzenie lokalnych baz danych SIO oraz nieprzekazywanie danych do bazy danych SIO albo przekazywanie danych niezgodnych z prawdą (grzywna nakładana w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia).

6. Wpływ projektowanej ustawy na dotychczasową praktykę w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych oświatowych

6.1. Zakres regulacji dostosowujących

Ze względu na pomocniczą rolę, ustanowionego na podstawie projektowanej ustawy, nowego SIO - względem organizacji działania i struktury systemu oświaty oraz związanych z tym kompetencji określonych podmiotów realizujących zadania oświatowe na podstawie przede

wszystkim ustawy o systemie oświaty i ustawy – Karta Nauczyciela – nie przewiduje się istotnych zmian dostosowujących w obszarze przepisów oświatowych w związku z projektowaną ustawą.

Z uwagi na planowane powiązanie organizacyjne nowego SIO z rejestrem REGON, możliwe obecnie głównie dzięki rozwiązaniom technologicznym, jakie będą wykorzystane do celów budowy nowego SIO, przewiduje się zmiany w ustawie o systemie oświaty oraz w ustawie o statystyce publicznej, mające na celu powiązanie procedury wprowadzania danych o szkole lub placówce oświatowej do RSPO, stanowiącego część bazy danych SIO, z obligatoryjnym złożeniem wniosku o wpis szkoły lub placówki oświatowej do rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON). Zmiana ta z jednej strony wprowadzi w sposób jasny i jednoznaczny obowiązek posiadania przez każdą szkołę i placówkę oświatową numeru REGON, a z drugiej strony umożliwi wykorzystanie rozwiązań technologicznych i organizacyjnych nowego SIO do celów sprawnego i szybkiego przeprowadzania procedury rejestracji szkół i placówek oświatowych w rejestrze REGON. Rozwiązanie polegające na identyfikowaniu w bazie danych SIO szkół i placówek oświatowych poprzez numer REGON, przyczyni się ponadto do powstania pożądanego stanu, jakim jest objęcie wpisem do rejestru REGON każdej istniejącej i nowopowstałej publicznej i niepublicznej szkoły i placówki oświatowej.

2. Zakres regulacji przejściowych

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie się wiązało z określonymi konsekwencjami prawnymi z jednej strony dotyczącymi obowiązywania obecnego SIO, a z drugiej strony z potrzebą szczególnego uregulowania sposobu wdrożenia nowego SIO, co będzie wymagało ustanowienia następujących po sobie sekwencji określonych działań organizacyjnych, a co za tym idzie – obowiązków określonych podmiotów.

1) Przewiduje się, że ustawa z dnia z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej utraci moc z dniem 1 stycznia 2012 r. Jednocześnie przewiduje się, że procesy technologiczne i organizacyjne związane z budowaniem nowego SIO zakończą się w dniu 31 grudnia 2011 r. w celu zapewnienia gotowości wszystkich funkcji nowego SIO do podjęcia działania z dniem 1 stycznia 2012 r. (z tym że baza danych SIO w części dotyczącej zasad działania i organizacji RSPO, rozpocznie funkcjonowanie w dniu 1 września 2011 r.). Podmioty objęte obowiązkami sprawozdawczymi na podstawie ustawy 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej zachowają te obowiązki w okresie roku kalendarzowego od dnia 1 stycznia 2012 r. Powyższe oznacza, że podmioty będą miały obowiązek gromadzenia danych w zakresie, oraz zgodnie z procedurami działania SIO, określonymi w dotychczasowej ustawie.

2) Przewiduje się, że nowy SIO będzie wdrażany w drodze sekwencji określonych działań, z którymi wiązać się będą określone obowiązki ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, jako organu prowadzącego bazę danych SIO, oraz pozostałych przyszłych użytkowników nowego SIO, tj. podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

Nowa ustawa o SIO wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r., z tym że przewiduje się odroczenie, w różnych terminach, obowiązywania określonych sekwencji przepisów ustawy. Takie rozwiązanie jest niezbędne ze względu na zasadę działania i organizację nowego SIO, która polega na przypisywaniu określonych danych dziedzinowych do określonych danych identyfikacyjnych podmiotów objętych nowym SIO (tj. uczniów, nauczycieli, szkół i placówek). Nowe SIO jest bowiem skonstruowane według koncepcji podejścia podmiotowego do danych przetwarzanych w systemie oświaty w celu prowadzenia polityki oświatowej państwa, podnoszenia jakości edukacji i efektywności wydatkowania środków publicznych na zadania oświatowe, co przejawia się w odejściu od dotychczasowej zasady gromadzenia danych oświatowych w formule zbiorczej, na rzecz gromadzenia danych jednostkowych dotyczących głównych adresatów systemu oświaty, jakimi są uczniowie, nauczyciele oraz szkoły i placówki oświatowe. Innymi słowy, ponieważ koncepcja nowego SIO zakłada przetwarzanie danych dotyczących poszczególnych uczniów i nauczycieli w powiązaniu z danymi poszczególnych szkół i placówek oświatowych, do których uczniowie ci i nauczyciele, odpowiednio, uczęszczają, i w których są zatrudnieni, a które względem nich realizują określone zadania oświatowe, przewiduje się wdrożenie nowego SIO według następujących sekwencji działań.

a) W dniu 1 września 2011 r. zaczną obowiązywać regulacje ustawy dotyczące nadawania pierwszej grupie użytkowników SIO (tj. jednostkom samorządu terytorialnego i właściwym ministrom jako podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do RSPO) niepowtarzalnych identyfikatorów dostępu do bazy danych SIO oraz regulacje dotyczące zasady działania i organizacji RSPO. Regulacje ustawy w pozostałym zakresie, tj. dotyczącym zasady działania i organizacji przekazywania danych z lokalnych baz danych bezpośrednio do bazy danych SIO – zaczną obowiązywać w dniu 1 stycznia 2012 r.

b) Procedura nadawania uprawnień dostępu do SIO powyższej pierwszej grupie użytkowników zakończy się w dniu 31 października 2011 r., w następstwie czego rozpocznie się następny etap wdrażania nowego SIO, polegający na przekazywaniu danych do RSPO dotyczących istniejących w dniu wejścia w życie ustawy szkół i placówek oświatowych.

Podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO będą obowiązane wywiązać się z tego zadania do dnia 31 stycznia 2012.

c) Ponieważ przewiduje się, że nowe SIO będzie gotowe technologicznie i organizacyjnie do rozpoczęcia funkcjonowania z dniem 1 stycznia 2012 r. (w zakresie dotyczącym RSPO wcześniej – od dnia 1 września 2011 r.), będzie możliwe uruchomienie kolejnego etapu wdrażania SIO, polegającego na założeniu rekordów uczniów i nauczycieli, odpowiednio, uczęszczających i zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, w odniesieniu do których zostały już zakończone wcześniejsze działania w postaci utworzenia RSPO. W tym celu, pierwsza grupa użytkowników SIO (tj. jednostki samorządu terytorialnego jako organy prowadzące publiczne szkoły i placówki oświatowe oraz wydające zezwolenia na utworzenie i wpisujące do ewidencji, odpowiednio, publiczne szkoły i placówki prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepubliczne szkoły i placówki, i właściwi ministrowie - jako organy prowadzące publiczne szkoły i placówki oświatowe oraz wydające zezwolenia na utworzenie i wpisujące do ewidencji, odpowiednio, publiczne i niepubliczne szkoły i placówki artystyczne) będzie zobowiązana udzielić dostępu do bazy danych SIO powyższym publicznym i niepublicznym szkołom i placówkom oświatowym - jako kolejnej grupie użytkowników SIO. Tej grupie użytkowników SIO oraz wszystkim pozostałym użytkownikom SIO (Centralnej Komisji Egzaminacyjnej; okręgowym komisjom egzaminacyjnym; jednostkom organizacyjnym, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze); kuratoriom oświaty; organom sprawującym nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela; specjalistycznym jednostkom nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; izbom rzemieślniczym; regionalnym izbom obrachunkowym) – niepowtarzalne identyfikatory dostępu zostaną wydane w okresie od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r.

d) W związku z otrzymaniem niepowtarzalnego identyfikatora dostępu, podmiot zobowiązany do wprowadzania danych do bazy danych SIO z lokalnej bazy danych, powinien niezwłocznie podjąć czynności związane z wprowadzaniem do lokalnej bazy danych SIO danych objętych rekordami uczniów i nauczycieli oraz pozostałych danych o szkole lub placówce oświatowej (dane te można przekazać do bazy danych SIO nie wcześniej niż w dniu 1 kwietnia 2012 r.). Jednocześnie przewiduje się, że maksymalnym terminem nadania niepowtarzalnego

identyfikatora dostępu do bazy danych SIO powyższym użytkownikom – będzie dzień 31 marca 2012 r. W konsekwencji przyjmuje się, że etap zakładania rekordów uczniów i nauczycieli oraz wprowadzania do bazy danych SIO pozostałych danych o szkole lub placówce oświatowej, rozpocznie się nie później niż w dniu 1 kwietnia 2012 r. Terminem końcowym dla zakończenia etapu zakładania rekordów uczniów i nauczycieli oraz wprowadzania do bazy danych SIO pozostałych danych – będzie dzień 30 czerwca 2012 r. Rekordy uczniów i nauczycieli, a także pozostałe dane o szkołach i placówkach oświatowych, wprowadza się do bazy danych SIO według stanu na dzień 31 marca 2012.

7. Przepisy dostosowujące w projektowanej ustawie

7. 1. W związku z projektowaną ustawą przewiduje się wprowadzenie następującej zmiany w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - w zakresie dotyczącym utworzenia Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO):

Należy dodać przepis stanowiący, że publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty, o których mowa w art. 2 pkt 1-5 i 7-11 ustawy o systemie oświaty oraz ich zespoły, wpisuje się jako odrębny podmiot do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON). W konsekwencji tej zmiany należy skreślić ust. 2 w art. 90a ustawy.

7. 2. W związku z projektowaną ustawą przewiduje się wprowadzenie następujących zmian w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej w zakresie dotyczącym utworzenia Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO):

1) W art. 2 w pkt 12 zawierającym definicję rejestrów urzędowych należy uwzględnić Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych.

2) W art. 42 w ust. 7 należy umieścić przepis stanowiący, że w przypadku publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych zakładanych na podstawie ustawy o systemie oświaty, wpisywanych do RSPO, złożenie wniosku o wpis do rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON), wniosku o zmianę danych objętych wpisem lub wniosku o skreślenia z rejestru REGON, a także przekazywanie informacji o nadanym numerze identyfikacyjnym REGON, odbywa się na podstawie ustawy o systemie informacji oświatowej. W ust. 8, dotyczącym rejestru przedsiębiorców i ewidencji działalności gospodarczej, należy dodać RSPO.

8. Przepisy przejściowe

8. 1. Konieczne będzie zawarcie w ustawie następujących rozwiązań intertemporalnych:

1) Nowy SIO w zakresie dotyczącym:

- nadawania uprawnień dostępu do bazy danych SIO (niepowtarzalnych identyfikatorów dostępu) grupie użytkowników SIO zobowiązanych do przekazywania danych dotyczących szkół i placówek oświatowych do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych,
- zasad działania i organizacji RSPO,

rozpoczyna funkcjonowanie z dniem 1 września 2011 r., natomiast w pozostałym zakresie, tj. dotyczącym zasad działania i organizacji przekazywania danych z lokalnych baz danych bezpośrednio do bazy danych SIO – z dniem 1 stycznia 2012 r. Powyższe oznacza, że nowe SIO jest technologicznie i organizacyjnie w pełni gotowe do rozpoczęcia funkcjonowania z dniem 1 stycznia 2012. Równolegle, w okresie roku kalendarzowego od dnia 1 stycznia 2012 r., zachowuje się obowiązek gromadzenia danych zgodnie z procedurami działania SIO określonymi w dotychczasowej ustawie.

2) Procedura nadawania uprawnień dostępu do bazy danych SIO (niepowtarzalnych identyfikatorów dostępu) pierwszej grupie użytkowników SIO jest realizowana w okresie od dnia 1 września 2011 r. do dnia 31 października 2011 r.

3) Podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO wprowadzają do RSPO dane dotyczące istniejących w dniu wejścia w życie ustawy publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych w okresie od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 31 stycznia 2012 r.

4) Procedura nadawania uprawnień dostępu do bazy danych SIO (niepowtarzalnych identyfikatorów dostępu) pozostałym użytkownikom SIO rozpoczyna się w dniu 1 lutego 2012 r. i kończy się w dniu 31 marca 2012 r.

5) Zakładanie rekordów uczniów i nauczycieli oraz przekazywanie do bazy danych SIO pozostałych danych o szkole, placówce oświatowej i innej jednostce organizacyjnej – za pośrednictwem lokalnych baz danych – odbywa się w okresie od dnia 1 kwietnia 2012 r. do dnia 30 czerwca 2012 r., z tym że użytkownik SIO, który otrzymał niepowtarzalny identyfikator dostępu do bazy danych SIO przed dniem 31 marca 2012 r. jest obowiązany niezwłocznie podjąć czynności związane z wprowadzaniem do lokalnej bazy danych SIO danych objętych rekordami uczniów i nauczycieli oraz pozostałych danych o szkole lub placówce oświatowej (dane te można przekazać do bazy danych SIO nie wcześniej niż w dniu 1 kwietnia 2012 r.).

6) Rekordy uczniów i nauczycieli, a także pozostałe dane o szkołach i placówkach oświatowych, wprowadza się do bazy danych SIO według stanu na dzień 31 marca 2012. Szkoła lub placówka oświatowa, do której uczęszcza dziecko, uczeń lub wychowanek objęty

odpowiednio wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, albo kształceniem specjalnym, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wprowadza do rekordu tej osoby informacje o rodzaju niepełnosprawności, w tym stopniu upośledzenia umysłowego, lub niedostosowaniu społecznym, wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, a w przypadku niepełnosprawności sprzężonej - wskazane współwystępujące niepełnosprawności, wynikające z odpowiednich opinii i orzeczeń wydanych przed dniem 1 kwietnia 2012 r.

7) Od dnia 1 lipca 2012 r. gromadzenie danych w nowym SIO odbywa się zgodnie z procedurami działania SIO określonymi w projektowanej ustawie. W okresie od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r. następuje aktualizacja danych zawartych w rekordach uczniów i nauczycieli, a także pozostałych danych dotyczących szkół i placówek oświatowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO – według stanu na dzień 31 sierpnia 2012 r.

8) Przekazywanie danych do bazy danych SIO przez okręgowe komisje egzaminacyjne do celów przygotowania i przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminów odbywa się według procedur określonych w ustawie począwszy od roku szkolnego 2012/2013. Dane w zakresie rekordu ucznia - w związku ze sprawdzianem i egzaminami przeprowadzonymi w roku szkolnym 2011/2012 (odpowiednio: wyniki sprawdzianu, egzaminu: gimnazjalnego, maturalnego, potwierdzającego kwalifikacje zawodowe; typ szkoły ukończonej w trybie eksternistycznym) – okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują do bazy danych SIO od dnia 1 lipca 2012 r.

9) Dane z obecnego SIO zostaną zgromadzone w archiwalnych zasobach bazy danych SIO. Dane te będą archiwizowane bez ograniczeń czasowych i będą wykorzystywane do celów sporządzania raportów, a także przeprowadzania zaawansowanych analiz wymagających danych archiwalnych. Dane z obecnego SIO nie zostaną włączone w struktury danych zgromadzonych w bazie danych SIO ze względu na ich inny charakter w porównaniu z danymi gromadzonymi w bazie danych SIO (dane gromadzone w obecnym SIO są danymi zbiorczymi o uczniach, natomiast dane o nauczycielach gromadzi się w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL; w obecnym SIO nie ma możliwości tworzenia rekordów uczniów i nauczycieli).

8. 2. Ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej traci moc z dniem 1 stycznia 2012 r.

9. Wejście w życie projektowanej ustawy

Ustawa wchodzi w życie w dniu 1 września 2011 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących zasad działania i organizacji przekazywania danych do bazy danych SIO z lokalnych baz danych, które wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2012 r.

CZĘŚĆ III

1. Wpływ projektowanej ustawy na:

1.1. Sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja zmodernizowanej wersji SIO w sposób opisany w niniejszym projekcie zdecydowanie zmienia sposób wydatkowania środków na utrzymanie systemu. Rozwiązanie, w którym system jest zlokalizowany przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania, skutkuje ponoszeniem większych kosztów na utrzymanie centralnej części systemu i jednocześnie zmniejsza takie koszty po stronie odbiorców systemu. Zmiana sposobu zbierania danych w zmodernizowanej wersji SIO obniży znacząco nakład pracy, jaki obecnie jest udziałem jednostek samorządu terytorialnego i kuratoriów oświaty przy ręcznym scalaniu danych. Pozwoli to na efektywniejsze wykonywanie zadań przez jednostki samorządu terytorialnego i kuratoria oświaty.

Wydatki związane z utrzymaniem centralnej części systemu związane będą przede wszystkim z zapewnieniem wsparcia technicznego przez producenta zakupionego sprzętu komputerowego i subskrypcji dla zakupionych licencji na oprogramowanie. Odrębny koszt stanowić będzie eksploatacja oraz utrzymanie zespołu pracowników Centrum Informatycznego Edukacji niezbędnych do bieżącej obsługi i rozwoju systemu.

Na obecnym etapie realizacji projektu możliwe jest podanie jedynie szacunkowych wartości rocznego utrzymania systemu. Uzależnione to jest w głównej mierze od zakupionych w drodze postępowań publicznych rozwiązań informatycznych (takich jak np. sprzęt komputerowy, relacyjna baza danych, oprogramowanie analityczne). Roczny szacunkowy koszt utrzymania rozwiązania dla budżetu państwa szacowany jest na około 3 mln złotych. Uchwalenie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Koszty zwiększenia utrzymania nowego SIO na poziomie około 3 mln zł rocznie wynikają ze znacznej złożoności tworzonego systemu. Obecnie funkcjonujący SIO jest systemem w którym gromadzenie, przetwarzanie danych oraz raportowanie i dokonywanie analiz jest procesem złożonym i długotrwałym. W związku z tym nowotworzony projekt musi zostać zbudowany w architekturze (zarówno sprzętowej jak i programowej), która pozwoli na eliminację słabych punktów obecnie funkcjonującego SIO oraz wprowadzenie nowych standardów przetwarzania danych oświatowych. Tym samym oznacza to, że będzie to rozwiązanie dużo bardziej złożone niż funkcjonujący od 2005 roku SIO, a wzrost złożoności systemu bezpośrednio przekłada się na wzrost kosztów jego utrzymania.

Obecnie funkcjonujący SIO to system składający się w zasadzie z dwóch komponentów, tj.: bazy danych funkcjonującej w MEN oraz oprogramowania klienckiego instalowanego na stacjach roboczych w szkołach i placówkach oświatowych. Nowotworzony SIO również będzie zawierał bazę danych oraz oprogramowanie klienckie, jednak oprócz tego pojawią się dodatkowe elementy, np.:

- serwis www umożliwiający wprowadzanie i przeglądanie danych o placówkach oświatowych (RSPO),
- serwis www umożliwiający przeglądanie i generowanie raportów oraz zestawień analitycznych (część systemu analitycznego),
- system analityczny udostępniający możliwość tworzenia różnego rodzaju zestawień i analiz,
- hurtownia danych,
- system przetwarzający dane przychodzące z oprogramowania klienckiego,
- system e-learningowy, pomoc do systemu itp.,
- oprogramowanie wspierające proces zarządzania uprawnieniami do SIO (np. w kontekście dostępu do serwisów www czy też możliwości przesyłania danych z oprogramowania klienckiego do SIO).

Wyżej wymienione elementy to elementy wymagające pracy projektowej i programistycznej, jednak każdy z wyżej wymienionych elementów będzie funkcjonował w dużo bardziej złożonym środowisku sprzętowym niż obecny SIO. Niezbędne będzie np.:

- dokonanie zakupu sprzętu komputerowego tj. serwery, macierze itp.,
- zapewnienie komunikacji ze światem zewnętrznym do SIO oraz komunikacji wewnętrznej co oznacza konieczność zakupu i utrzymania łącz komunikacyjnych o odpowiednich parametrach.

Z powyższego wynika, iż projekt dotyczący nowego SIO to dużo bardziej złożone przedsięwzięcie w porównaniu do obecnie funkcjonującego SIO, co tym samym oznacza

konieczność zapewnienia dużo większych środków na rozwój oraz utrzymanie niż w przypadku obecnego SIO.

Koszty utrzymania nowego SIO po zakończeniu jego wdrażania – niezależnie od prowadzenia dalszych prac rozwojowych – będą finansowane ze środków budżetu państwa w ramach części 30 – Oświata i wychowanie. Z uwagi na regulacje art. 57 rozporządzenia Rady nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. UE L 210 z 31.7.2006, str. 25-78) dotyczące trwałości projektu, finansowanie powinno być zapewnione przez okres pięciu lat od daty zakończenia projektu.

Koszty związane z przygotowaniem i wdrożeniem nowego SIO zostaną pokryte ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Działania 3.1 PO KL – projekt „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty” m.in. poprzez rozwój systemu informacji oświatowej ma być realizowany w latach 2009–2011. Na realizację projektu przewidziano 14 mln zł.

1.2. Rynek pracy

Projektowana ustawa nie wpłynie na rynek pracy.

1.3. Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa może wpłynąć na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, szczególnie w sektorze informatycznym. Transparentne publikowanie formatu wymiany danych (XML) oraz zapewnienie warunków technicznych do przesyłania danych do/z SIO, może zintensyfikować rozwój oprogramowania komercyjnego dla szkół i placówek oświatowych w warunkach wolnej i uczciwej konkurencji. Na rynku może pojawić się oferta oprogramowania dostosowanego do współpracy z nowym SIO, co będzie stanowić wartość dodaną dla użytkowników.

1.4. Sytuację i rozwój regionalny

Rozwiązania projektowanej ustawy stworzą instrumenty do lepszego wykorzystania środków finansowych na szczeblu lokalnym. Jednostki samorządu terytorialnego będą wykorzystywały dane uzyskane z systemu gromadzenia danych oświatowych stworzonego na podstawie projektowanej ustawy do oceny efektywności kształcenia w szkołach i placówkach z terenu ich działania. Na podstawie dokonanej oceny efektywności będą mogły podejmować racjonalne decyzje w zakresie planowania wydatków w dziedzinie lokalnej oświaty.

2. Wyniki konsultacji społecznych

W ramach konsultacji społecznych projekt został skierowany do zaopiniowania przez następujące związki zawodowe oraz partnerów społecznych:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy "Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki"
- 2) Forum Związków Zawodowych
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych
- 4) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
- 5) Wolny Związek Zawodowy "Solidarność-Oświata"
- 6) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
- 7) Zarząd Główny Związku Rzemiosła Polskiego
- 8) Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego
- 9) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce
- 10) Związek Rzemiosła Polskiego
- 11) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego
- 12) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania "Oświata"
- 13) Związek Zawodowy "Rada Poradnictwa"
- 14) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność"
- 15) Sekcja Oświaty KNSZZ "Solidarność 80"
- 16) Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność"
- 17) Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność 80"
- 18) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ "Solidarność 80"

- 19) Społeczne Towarzystwo Oświatowe
- 20) Społeczne Towarzystwo Oświatowe Ogólnopolskie Forum Rodziców
- 21) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej
- 22) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich
- 23) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki
- 24) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich Zarząd Główny
- 25) Federacja Inicjatyw Oświatowych
- 26) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
- 27) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
- 28) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy
- 29) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich
- 30) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej
- 31) Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego
- 32) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców
- 33) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego
- 34) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty
- 35) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia
- 36) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych
Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji
- 38) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół
- 39) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
- 40) Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego
- 41) Rada Szkół Katolickich
- 42) Rada Statystyki

Projekt do zaopiniowania otrzymali również Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski oraz Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt.

Uwagi do projektu założeń zostały zgłoszone przez Związek Nauczycielstwa Polskiego, Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego oraz Zarząd Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

I. Uwagi zgłoszone przez Związek Nauczycielstwa Polskiego dotyczą następujących kwestii:

Uwagi zgłoszone przez Związek Nauczycielstwa Polskiego dotyczą następujących kwestii:

- 1) System nie przewiduje rejestracji danych dotyczących podejmowania wobec ucznia działań interwencyjnych i resocjalizacyjnych w placówkach objętych nadzorem resortu pomocy społecznej czy resortu sprawiedliwości.

Uwaga nie została uwzględniona. Placówki spoza systemu oświaty nie powinny być objęte zakresem danych gromadzonych w SIO, ze względu na brak nadzoru ze strony MEN nad tymi placówkami, a w związku z tym brak możliwości weryfikowania kompletności i zgodności ze stanem faktycznym przekazywanych przez nie danych.

- 2) Zbiór danych dotyczących warunków materialnych i finansowych prowadzenia przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek oświatowych powinien być na tyle szczegółowy, aby umożliwił porównywanie warunków nauki i pracy oferowanych przez poszczególne placówki. Zbiór powinien, oprócz wymienionych danych, uwzględniać także prowadzenie przez szkołę biblioteki, świetlicy, stołówki, zmianowość szkoły, pracę w klasach łączonych itd.

Uwaga została uwzględniona. Szczegółowy katalog danych dotyczących omawianego obszaru zostanie określony w rozporządzeniu.

- 3) Pośród miesięcznych kosztów administracji i obsługi należy uwzględnić dane o wynagrodzeniach pracowników niepedagogicznych.

Uwaga została uwzględniona.

- 4) W związku z zamieszczaniem danych o wynagrodzeniach nauczycieli z wyszczególnieniem jego składników, do których mają sięgać RIO, postulujemy wprowadzenie delegacji dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do

wydania rozporządzenia regulującego sposób wyrównywania wynagrodzeń nauczycieli do średnich.

Uwaga straciła aktualność, ponieważ powyższe treści obejmuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35)

5) Uzupełnienie zasad działania Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych o czwartą część, w której umieszczone będą odpowiednio dane dotyczące: szkół i placówek, które zostały przekazane do prowadzenia innym podmiotom w trybie art.5g. ustawy o systemie oświaty.

Uwaga nie została uwzględniona. Nie przewiduje się tworzenia odrębnej części RSPO. Wszystkie dane będą przechowywane w RSPO w sposób umożliwiający odtworzenie historii zapisu (historii zmian), dlatego też nie widzimy konieczności wyodrębniania dodatkowej części Rejestru.

6) W sposób szczególny należy zadbać o zapewnienie warunków technicznych do obsługi baz danych SIO we wszystkich jednostkach sprawozdawczych oraz odpowiednio przeszkoloną kadre, która z upoważnienia dyrektora szkoły lub placówki wykonywałaby zadania wyznaczone szkołom przez ustawę. Na zapewnienie tych warunków należy zabezpieczyć odpowiednie środki finansowe w poszczególnych szkołach.

Uwaga została uwzględniona. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania stworzy warunki techniczne do przesyłania danych do systemu SIO przy użyciu udostępnionego nieodpłatnie własnego oprogramowania (programu komputerowego SIO) lub oprogramowania komercyjnego nabywanego dobrowolnie przez użytkowników systemu. Przewiduje się ponadto działania mające na celu przygotowanie przyszłych użytkowników SIO do korzystania z nowego Systemu, np. przygotowanie materiałów informacyjno-szkoleniowych dla organów rejestrujących oraz wydanie podręcznika użytkownika dla szkół i placówek oświatowych wprowadzających dane do SIO.

- 7) Ustalenie możliwie kompletnej listy podmiotów upoważnionych do korzystania z danych zbiorczych wygenerowanych przez SIO także z uwzględnieniem związków zawodowych działających w oświacie.

Uwaga została uwzględniona. Zainteresowane podmioty będą miały prawo pozyskać raporty z SIO po spełnieniu warunków określonych w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Ponadto przetwarzane dane w postaci raportów będą dostępne na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

II. Uwagi zgłoszone przez Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego dotyczą następujących kwestii:

- 1) Uwaga dotycząca niejasnego określenia sposobu wprowadzania danych do SIO w przypadku szkół niepublicznych (dotychczas określona rola w tym zakresie należała do jednostek samorządu terytorialnego).

Uwaga została uwzględniona. Nie przewiduje się wieloszczeblowej konstrukcji przekazywania do SIO, a więc eliminuje się dotychczasową rolę jednostek samorządu terytorialnego w związku ze sprawozdawczością do SIO.

- 2) Wszystkie organy prowadzące powinny mieć dostęp do danych wprowadzanych przez swoje szkoły i możliwość ich przetwarzania w celu podniesienia jakości pracy szkół oraz w celu prawidłowego nimi zarządzania.

Uwaga została uwzględniona. Jednostki samorządu terytorialnego oraz właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe będą uprawnieni do pozyskiwania danych zbiorczych w postaci raportów. Na obecnym etapie prac projektowych zakłada się, że również inne organy prowadzące będą miały prawo pozyskać raporty z SIO. Na późniejszym etapie prac mogą zostać określone dodatkowe warunki, od spełnienia których uzależniona będzie możliwość pozyskania takich danych przez poszczególne podmioty, w szczególności podmioty niepubliczne. Ponadto opracowane raporty i analizy danych z SIO będą powszechnie dostępne na stronach ministerstwa.

- 3) Brak rozwiązania dla sytuacji, gdy uczeń uczy się w dwóch szkołach, np. w szkole prowadzonej systemem dziennym i w szkole prowadzonej w formie zaocznej.

Uwaga nie została uwzględniona. Nowy system informacji oświatowej umożliwił będzie identyfikowanie sytuacji, w których uczeń uczy się w dwóch szkołach tego samego typu. Materia ta nie jest regulowana na gruncie ustawy o systemie informacji oświatowej.

- 4) Szkoły nie powinny wprowadzać do SIO danych dotyczących zdobycia karty rowerowej, czy motorowerowej.

Uwaga nie została uwzględniona. Dane dotyczące liczby uczniów, którzy zdobyli kartę rowerową, czy motorowerową zbierane są na podstawie art. 97 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Dane te są niezbędne do przedstawienia Ministrowi Infrastruktury informacji o realizacji wychowania komunikacyjnego.

- 5) Kwestia prowadzenia rekordów dla uczniów, jeżeli szkoła liczy np. 300 uczniów. Wprowadzenie i aktualizacja w ciągu 7 dni informacji wymagałaby dodatkowego etatu w szkole.

Uwaga została uwzględniona. Dane bieżące przekazane będą do bazy danych SIO w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana w stanie faktycznym. Będą to wszystkie dane wymienione w projekcie, z wyjątkiem danych, których termin wprowadzania został określony w projekcie inaczej, tj. według stanu na dzień 30 września, za poprzedni rok szkolny albo za poprzedni rok kalendarzowy. Natomiast terminy przekazywania danych wynikających ze zmian organizacyjnych związanych z początkiem i zakończeniem roku szkolnego oraz danych zbiorczych o działalności szkół i placówek oświatowych, będą różne. Przewiduje się wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informatycznych do usprawnienia wprowadzania danych do bazy danych SIO, między innymi możliwość wykorzystania w tym celu oprogramowania komercyjnego.

- 6) Brak jest informacji na temat zasad przepływu informacji o uczniu w szkole (uczeń – nauczyciel – rada pedagogiczna) w kontekście dokonywania zapisów w rekordzie oraz ich autoryzacji przez zainteresowanego.

Uwaga nie została uwzględniona. Określenie zasad przepływu informacji o uczniu w szkole nie stanowi przedmiotu niniejszej regulacji.

- 7) Brak gromadzenia danych dotyczących niepełnosprawności dzieci i młodzieży, a jedynie gromadzenie danych dotyczących uczestniczenia w zajęciach rewalidacyjnych, które błędnie połączono z zajęciami wychowawczymi. Nie uwzględniono jednocześnie udziału ucznia w zajęciach rehabilitacyjnych.

Uwaga została uwzględniona. W SIO gromadzone są informacje o wydanych przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Natomiast w przypadku dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim gromadzone będą informacje o zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasad organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim.

- 8) Nie powinno się zawężać danych dotyczących zatrudnienia nauczycieli tylko do form zatrudnienia opartych o Kodeks Pracy i Kartę Nauczyciela. W szkołach zawodowych wprowadzono przecież kształcenie w oparciu o tzw. „programy modułowe”.

Uwaga została uwzględniona. Już w obecnym SIO gromadzone są informacje o nauczycielach zatrudnionych na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela, ustawy o systemie oświaty, Kodeksu Pracy oraz umów cywilnoprawnych. Nie przewiduje się zmiany tego stanu rzeczy w nowym SIO.

- 9) Wątpliwości dotyczące rejestrowania szkół w GUS przez organy rejestrujące oraz planowanego wpisu szkoły i placówki jako odrębnego podmiotu do REGON.

Uwaga nie została uwzględniona. Procedura zaproponowana przy uzyskiwaniu wpisu do RSPO stanowi ułatwienie w stosunku do obowiązujących rozwiązań w zakresie nadawania numeru REGON.

- 10) Projekt nie uwzględnia specyfiki działalności ośrodków kształcenia zawodowego.

Uwaga została uwzględniona. W projekcie założeń uwzględnia się placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

11) Trudno uznać, że dane zbierane w SIO będą stanowiły podstawę do przygotowania analiz, opinii i informacji dla Sejmu RP oraz organów administracji państwowej.

Uwaga nie została uwzględniona. Dane zbierane w SIO już obecnie służą do przygotowywania analiz, opinii i informacji dla Sejmu RP oraz organów administracji państwowej.

12) Przewiduje się gromadzenie informacji na temat powierzchni gruntów placówek i wielkości basenów, ale nie przewiduje się gromadzenia danych np. o liczbie pracowni specjalistycznych. Ważna jest liczba tablic interaktywnych, a nie rodzaj sprzętu specjalistycznego będącego na wyposażeniu placówki kształcenia ustawicznego.

Uwaga została uwzględniona. W projekcie założeń przewidziano ogólne kategorie danych, które mają być gromadzone w SIO. Szczegółowe doprecyzowanie tych danych nastąpi na podstawie rozporządzenia do projektowanej ustawy.

13) Zastrzeżenia budzi zakres danych identyfikacyjnych, który nie jest dostosowany do placówek oświatowych.

Uwaga została uwzględniona. W projekcie założeń zawarto pełen katalog danych, który ma identyfikować jednostki systemu oświaty.

14) W projekcie niedostatecznie określono zasady bezpieczeństwa dotyczące dostępu do SIO.

Uwaga została uwzględniona. W cz. II projektu dodano punkt dotyczący bezpieczeństwa dostępu do SIO.

15) Zapewnienie szkołom możliwości korzystania z danych poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepisy prawa zezwalają na przekazywanie danych gromadzonych w dokumentacji przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne wyłącznie innym poradniom w związku ze zmianą właściwości poradni spowodowaną zmianą szkoły przez ucznia. Ponadto przekazywanie szkole informacji o orzeczeniach i opiniach wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne należy do rodziców.

- 16) Zmiana terminu składania danych do SIO z 30 września na 15 października ze względu na szkoły policealne w których nabór trwa do października

Uwaga nie została uwzględniona. Termin sprawozdawczy 30 września wynika z „Programu badań statystycznych statystyki publicznej”, ustalanego corocznie w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów.

III. Uwagi zgłoszone przez Zarząd Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji dotyczą następujących kwestii:

Potrzeba gromadzenia w systemie informacji oświatowej danych dotyczących realizacji projektów finansowanych ze środków europejskich oraz danych o odbytych stażach, praktykach, okresach uczenia się za granicą etc. oraz uzyskanych certyfikatach w odniesieniu do dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków a także nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych.

Uwaga nie została uwzględniona. Obecnie nie przewiduje się gromadzenia w systemie informacji oświatowej powyższych danych.